

Strategia Rozwoju Gminy Ożarów

w perspektywie do roku 2030

Ożarów, grudzień 2024

Spis treści

Wstęp do Strategii Rozwoju Gminy Ożarów do roku 2030	2
Charakterystyka demograficzna gminy Ożarów	4
Gospodarka lokalna	16
Infrastruktura: Stan infrastruktury technicznej i potrzeby inwestycyjne.....	26
Środowisko naturalne: Analiza zagrożeń środowiskowych, zanieczyszczenia, gospodarka odpadami, rekultywacja terenów przemysłowych	31
Analiza SWOT gminy Ożarów	39
Analiza PEST dla Gminy Ożarów	50
Wizja rozwoju Gminy Ożarów	54
Misja Gminy Ożarów	56
Cele strategiczne	57
Rekomendacje dotyczące działań niezbędnych do przyciągnięcia inwestorów i uczynienia Gminy Ożarów atrakcyjną dla inwestycji.....	114
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ożarów	117
Wskazanie odniesienia do innych opracowań	149
Analiza implementacji OSI „Dolina Wisły” oraz OSI „Ziemia Opatowska” w kontekście Strategii Gminy Ożarów	150
Zgodność z dokumentami wyższego rzędu	157
Analiza celów strategicznych i operacyjnych Gminy Ożarów w kontekście Strategii Województwa Świętokrzyskiego	157
Podsumowanie i wnioski z porównania strategii rozwoju Gminy Ożarów z celami Strategii Województwa Świętokrzyskiego.....	169
Analiza celów Strategii Rozwoju Gminy Ożarów w kontekście Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)	172
Analiza celów Strategii Rozwoju Gminy Ożarów w kontekście Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR)	174
Ramy finansowe i źródła finansowania	178
Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	196
Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Ożarów	200

Wstęp do Strategii Rozwoju Gminy Ożarów do roku 2030

Strategia Rozwoju Gminy Ożarów do roku 2030 obejmuje cały obszar gminy w jej administracyjnych granicach. Stanowi kontynuację działań podejmowanych na rzecz zrównoważonego rozwoju i harmonijnego wykorzystania lokalnych zasobów oraz potencjału. Dokument powstał z inicjatywy Burmistrza Ożarowa i został opracowany przez zespół urzędników, przedstawicieli lokalnych instytucji, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe oraz mieszkańców, we współpracy z ekspertami ds. budowy strategii.

Strategia jest kluczowym dokumentem planistycznym gminy, który diagnozuje najważniejsze uwarunkowania i potrzeby rozwojowe, określa cele i kierunki działań polityki rozwoju, uwzględniając zmieniające się warunki lokalne, regionalne oraz krajowe. Jej zadaniem jest wyznaczenie ścieżki rozwoju, która poprawi jakość życia mieszkańców, zwiększy atrakcyjność gminy dla inwestorów, a także przyczyni się do ochrony i zachowania jej środowiska naturalnego oraz dziedzictwa kulturowego.

Potrzeba opracowania Strategii Rozwoju Gminy Ożarów wynikała z licznych czynników. Z jednej strony, są to zmieniające się realia lokalne, w tym struktura demograficzna, potrzeby mieszkańców oraz nowe wyzwania gospodarcze i środowiskowe. Z drugiej strony, istotnym impulsem były zmiany otoczenia zewnętrznego, takie jak nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2021–2027, zmiany prawne w zakresie polityki rozwoju oraz potrzeba dostosowania dokumentów strategicznych do obowiązujących przepisów krajowych i regionalnych.

Strategia została opracowana zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz przepisami ustawy o samorządzie gminnym. Dokument uwzględnia również zapisy „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” oraz „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030”. Tworzenie strategii odbywało się przy aktywnym udziale interesariuszy, poprzez konsultacje społeczne, warsztaty strategiczne oraz analizy eksperckie.

Strategia Rozwoju Gminy Ożarów pełni nadrzędną rolę wobec dokumentów branżowych, koordynując działania w różnych obszarach polityki rozwoju: gospodarczej, społecznej, przestrzennej i środowiskowej. Kluczowym założeniem dokumentu jest integracja tych działań w celu osiągnięcia spójnego, długoterminowego rozwoju, który uwzględnia potrzeby zarówno obecnych, jak i przyszłych pokoleń.

Dokument nie ogranicza się do działań realizowanych wyłącznie przez Urząd Miejski w Ożarowie i jego jednostki organizacyjne. Proponuje on zadania i kierunki, które mają być podejmowane wspólnie przez samorząd, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe oraz całą społeczność lokalną. Strategia odzwierciedla zasadę współpracy i partnerstwa, która jest fundamentem polityki rozwoju gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Ożarów do roku 2030 została przygotowana jako odpowiedź na wyzwania i szanse, jakie niesie przyszłość. Jest nie tylko narzędziem zarządzania, ale także wyrazem wspólnej wizji i determinacji mieszkańców, by uczynić Ożarów gminą nowoczesną, zrównoważoną i przyjazną dla wszystkich grup społecznych.

Charakterystyka demograficzna gminy Ożarów

1. Analiza zmian populacyjnych

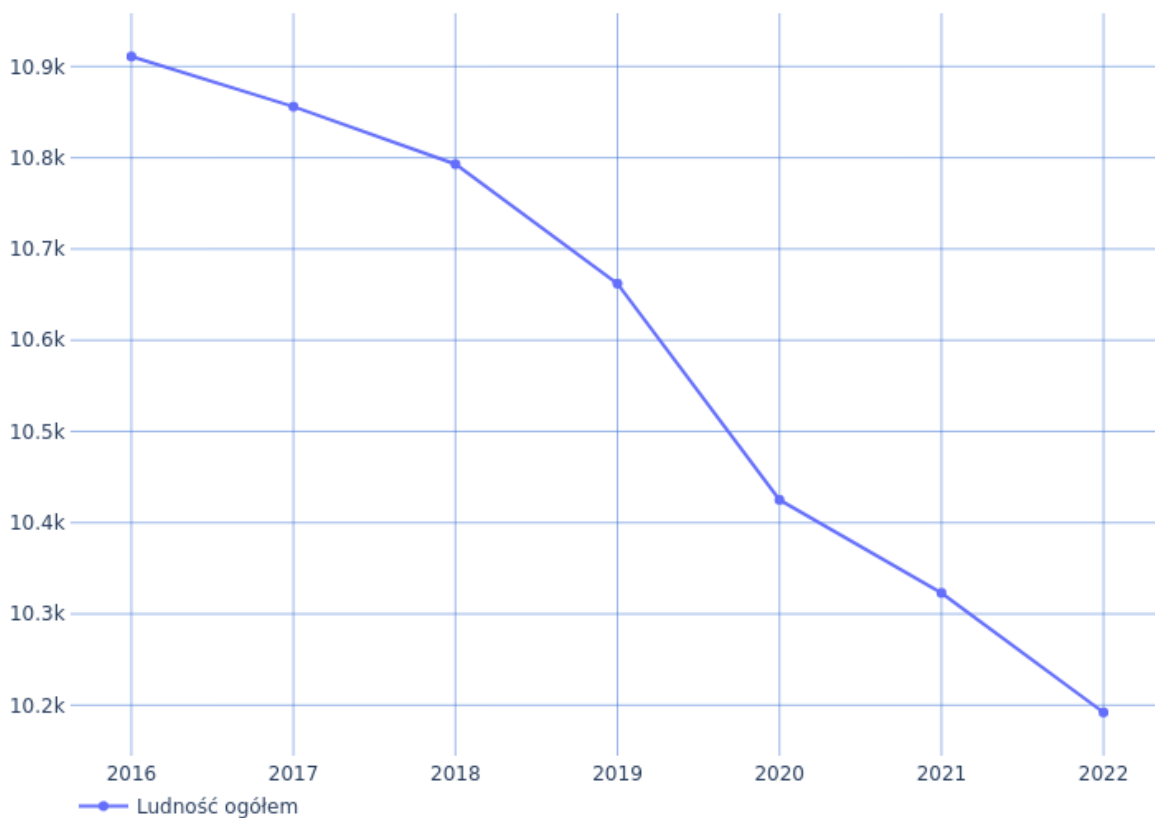
Na podstawie danych gromadzonych i publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) oraz informacji zawartych w dokumentach takich jak m. in. „RAPORT Sytuacja społeczno-ekonomiczna Ożarów” (Związek Miast Polskich, 2024), liczba ludności gminy Ożarów wykazuje tendencję spadkową. W latach 2018-2023 populacja zmniejszyła się z 10 793 do 10 090 osób, co stanowi spadek o około 6,5%. Zjawisko to można przypisać kilku czynnikom, takim jak niski przyrost naturalny oraz migracje netto ujemne. W szczególności dotyczy to osób młodych, które opuszczają region w poszukiwaniu lepszych perspektyw zawodowych w większych miastach.

Porównując dane z ogólnopolskimi i wojewódzkimi tendencjami, można zauważyć, że wyludnianie się Ożarowa jest bardziej intensywne niż w innych regionach. Konsekwencje tej sytuacji mogą być odczuwalne na rynku pracy, w lokalnej gospodarce oraz w dostępie do usług publicznych.

- **Migracja ludzi młodych:** Z danych wynika, że w latach 2018-2023 liczba mieszkańców w wieku 20-29 lat znacząco spadła. W grupie wiekowej 20-24 lata liczba osób zmalała z 657 do 537, a w grupie 25-29 lat z 664 do 487. Spadek ten jest wynikiem migracji młodych mieszkańców do większych miast, gdzie mają lepsze perspektywy zawodowe. Zjawisko to wywołuje odpływ zasobów ludzkich o najwyższym potencjale produkcyjnym, co wpływa na ograniczenie lokalnego rynku pracy oraz osłabienie lokalnej gospodarki.
- **Dane dotyczące urodzeń:** Na przestrzeni lat 2010-2014 liczba urodzeń zmieniała się znacznie. W 2010 roku odnotowano 111 urodzeń, podczas gdy w 2014 roku liczba ta spadła do 82, co wskazuje na długoterminową tendencję spadkową. Spadek liczby urodzeń, przy równoczesnym wzroście liczby zgonów, prowadzi do ujemnego przyrostu naturalnego, co pogłębia problem wyludniania się.
- **Porównanie wyludniania:** W porównaniu do innych gmin w powiecie opatowskim, Ożarów odznacza się intensywniejszym spadkiem liczby ludności. Na przykład, podczas

gdy gęstość zaludnienia w sąsiednich gminach spadła nieznacznie, w Ożarowie zmniejszyła się z 62 do 60 osób/km².

Poniższy wykres obrazuje trendy demograficzne.

1

2. Prognozy demograficzne

Prognozy demograficzne na nadchodzące lata wskazują, że populacja Ożarowa może dalej maleć, osiągając poziom poniżej 10 000 mieszkańców do roku 2030. Takie prognozy stanowią wyzwanie dla lokalnych władz, które muszą uwzględnić potencjalne skutki, takie jak mniejsza

¹ RAPORT Sytuacja społeczno-ekonomiczna Ożarów gmina miejsko-wiejska 2606053 13-11-2024, Związek Miast Polskich

dostępność wykwalifikowanej siły roboczej oraz większe zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze dla starzejącej się populacji.

Skutki dla rynku pracy i lokalnej gospodarki

Spadek liczby mieszkańców, szczególnie osób w wieku produkcyjnym, może prowadzić do ograniczenia dostępnej siły roboczej w gminie. Wyjazd młodych i wykształconych osób do większych miast, spowodowany poszukiwaniem lepszych możliwości zawodowych, pozostawia na miejscu mniejszą grupę pracowników, co wpływa na obniżenie dynamiki gospodarczej. Ograniczona dostępność siły roboczej może zmniejszyć atrakcyjność gminy jako miejsca dla potencjalnych inwestorów, co spowoduje dalsze trudności w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz rozwijaniu lokalnych firm. Brak inwestycji i wzrost bezrobocia mogą prowadzić do stagnacji gospodarczej, co dodatkowo obniży poziom życia mieszkańców.

Wnioski dla gminy:

Gmina może być zmuszona do większych nakładów na inicjatywy wspierające rynek pracy, takie jak programy dla osób bezrobotnych czy projekty przyciągające nowych mieszkańców. Brak młodych pracowników w dłuższej perspektywie może także prowadzić do obniżenia wpływów z podatków od osób fizycznych i działalności gospodarczej.

Zwiększone obciążenie systemu opieki społecznej i zdrowotnej

Starzenie się populacji prowadzi do wzrostu zapotrzebowania na usługi opieki zdrowotnej oraz opieki społecznej. Starsi mieszkańcy wymagają częstszych wizyt lekarskich, specjalistycznych usług medycznych, rehabilitacji, a także opieki długoterminowej. Dla gminy oznacza to konieczność zwiększenia nakładów finansowych na rozbudowę infrastruktury zdrowotnej oraz zatrudnienie dodatkowego personelu medycznego i opiekuńczego.

Wnioski dla gminy:

Wzrost wydatków na opiekę zdrowotną i społeczną może stanowić znaczące obciążenie dla budżetu gminy. Możliwe są także dodatkowe koszty związane z modernizacją infrastruktury zdrowotnej oraz dostosowanie transportu publicznego i budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.

Ograniczenie przychodów budżetowych

Utrata mieszkańców, w szczególności osób młodych i aktywnych zawodowo, wiąże się z redukcją wpływów podatkowych do budżetu gminy. Mniejsza liczba osób płacących podatki oraz mniejsza liczba firm prowadzących działalność gospodarczą przekładają się na niższe wpływy z podatku dochodowego i podatku od nieruchomości. Ograniczone przychody budżetowe zmniejszają możliwości gminy w zakresie realizacji inwestycji infrastrukturalnych, utrzymania szkół, placówek kulturalnych i sportowych oraz wsparcia działalności społecznej.

Wnioski dla gminy:

Wydatki na utrzymanie i rozwój infrastruktury będą musiały być pokrywane z mniejszych zasobów, co może prowadzić do rezygnacji z części inwestycji lub opóźnień w ich realizacji. W dłuższej perspektywie brak inwestycji może wpłynąć negatywnie na poziom życia mieszkańców oraz konkurencyjność gminy w regionie.

Zmiany w systemie edukacji

Mniejsza liczba dzieci i młodzieży, wynikająca z niskiego wskaźnika urodzeń oraz wyjazdów młodych rodzin, może skutkować zamykaniem niektórych placówek edukacyjnych. Szkoły i przedszkola będą zmuszone do dostosowania się do mniejszej liczby uczniów, co może oznaczać redukcję etatów nauczycielskich i pracowników administracyjnych. W dłuższej perspektywie może dojść do likwidacji placówek w mniej zaludnionych obszarach gminy.

Wnioski dla gminy:

Zmniejszenie liczby szkół może oznaczać konieczność większych nakładów na transport uczniów do placówek edukacyjnych położonych w dalszych miejscowościach. Gmina może również być zmuszona do finansowania programów wspierających zatrudnienie nauczycieli lub przekwalifikowania kadry.

Wyzwania związane z planowaniem przestrzennym i infrastrukturą

Z mniejszą populacją wiąże się zmniejszone zapotrzebowanie na nowe osiedla mieszkaniowe oraz infrastrukturę komunalną, taką jak drogi, kanalizacja czy sieci wodociągowe. W związku z tym może dojść do zaniechania niektórych inwestycji infrastrukturalnych oraz braku modernizacji istniejącej infrastruktury. Jednak starzenie się budynków i infrastruktury wymaga inwestycji w remonty, aby utrzymać jakość życia mieszkańców na odpowiednim poziomie.

Wnioski dla gminy:

Gmina może stanąć przed koniecznością poniesienia kosztów związanych z modernizacją istniejącej infrastruktury, nawet w sytuacji, gdy liczba mieszkańców maleje. Ponadto, aby zapobiec dalszemu wyludnieniu się, konieczne mogą być inwestycje w poprawę estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych.

Konieczność prowadzenia polityki proaktywizacyjnej

Aby przeciwdziałać dalszemu wyludnieniu się oraz zachęcić młodych ludzi do pozostania w gminie, konieczne będzie wdrożenie działań aktywizacyjnych. Mogą one obejmować rozwój rynku pracy, tworzenie programów wspierających przedsiębiorczość oraz inwestycje w edukację i szkolenia. Skuteczna polityka zatrzymująca młodzież może wymagać wsparcia inicjatyw kulturalnych, sportowych i edukacyjnych, które zwiększą atrakcyjność gminy jako miejsca do życia i pracy.

Wnioski dla gminy:

Działania proaktywizacyjne mogą wymagać znacznych nakładów finansowych, zwłaszcza jeśli będą one obejmować wsparcie dla młodych przedsiębiorców, programy mieszkaniowe czy inwestycje w sektor kulturalny i rozrywkowy.

3. Migracje

Migracje w gminie Ożarów stanowią jeden z kluczowych czynników wpływających na kształtowanie się sytuacji demograficznej i społeczno-ekonomicznej. Dane z lat 2018-2023 wyraźnie pokazują ujemne saldo migracyjne, co oznacza, że liczba osób wyjeżdżających przewyższa liczbę nowych mieszkańców. Szczególnie widoczny jest odpływ młodych ludzi, zwłaszcza z grupy wiekowej 20-34 lata, którzy opuszczają gminę w poszukiwaniu lepszych perspektyw zawodowych, edukacyjnych oraz wyższego standardu życia.

Struktura migracji i przyczyny odpływu młodych mieszkańców

Na podstawie dostępnych danych można zauważyć, że młodzi dorośli, stanowiący jedną z najważniejszych grup dla rozwoju lokalnej gospodarki, opuszczają gminę z kilku powodów:

1. **Poszukiwanie lepszych możliwości edukacyjnych** – W okolicy brak uczelni wyższych oraz innych placówek oferujących edukację na poziomie akademickim, co zmusza

młodych ludzi do migracji do większych miast, takich jak Kielce, Kraków czy Warszawa, gdzie dostęp do edukacji jest znacznie większy. Brak takich placówek powoduje, że wielu młodych mieszkańców wyjeżdża z gminy na studia, a po ich ukończeniu rzadko decyduje się na powrót.

2. **Poszukiwanie lepszych perspektyw zawodowych** – Brak odpowiednio rozwiniętego rynku pracy, szczególnie w branżach specjalistycznych, prowadzi do migracji młodych, wykwalifikowanych pracowników do większych ośrodków miejskich. Młode osoby, które zdobywają wykształcenie, często nie znajdują w gminie odpowiednich stanowisk pracy, co motywuje ich do poszukiwania zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.
3. **Lepszy standard życia i infrastruktura miejska** – Młodzi ludzie przyciągani są do dużych miast przez lepsze możliwości związane z rozrywką, kulturą, transportem oraz infrastrukturą mieszkaniową. Miasta oferują szerszy wachlarz usług, lepszy dostęp do różnorodnych form spędzania wolnego czasu oraz wyższy standard życia, co przyciąga osoby młode do podjęcia decyzji o osiedleniu się na stałe poza gminą Ożarów.

Skutki odpływu młodych ludzi

Migracja młodych osób ma szereg negatywnych konsekwencji dla gminy Ożarów, w tym:

- **Zmniejszenie potencjału rozwojowego** – Odpływ osób w wieku produkcyjnym powoduje ograniczenie dostępności lokalnej siły roboczej, co wpływa na dynamikę gospodarczą gminy i ogranicza możliwości rozwoju lokalnych przedsiębiorstw. Ograniczona liczba pracowników może także odstraszać potencjalnych inwestorów, którzy poszukują lokalizacji z zasobami ludzkimi gotowymi do podjęcia pracy.
- **Zmiana struktury wiekowej** – Migracja młodych ludzi przyczynia się do zwiększenia udziału osób starszych w populacji, co prowadzi do przyspieszenia procesu starzenia się społeczeństwa. W rezultacie, gmina musi przygotować się na zwiększone zapotrzebowanie na usługi opieki zdrowotnej oraz społecznej, co generuje dodatkowe koszty dla budżetu gminy.
- **Niższe wpływy do budżetu** – Mniejsza liczba młodych, pracujących mieszkańców przekłada się na niższe wpływy z podatków, co ogranicza zdolność gminy do finansowania niezbędnych inwestycji oraz utrzymania infrastruktury publicznej. Brak

młodej siły roboczej wpływa także na zmniejszenie lokalnej konsumpcji, co negatywnie odbija się na dochodach lokalnych przedsiębiorstw.

- **Ograniczenie innowacyjności** – Młodzi ludzie często wnoszą do społeczności nowe pomysły, technologie i innowacyjne podejście do rozwiązywania problemów. Ich brak może wpłynąć na spowolnienie modernizacji lokalnej gospodarki oraz zmniejszenie adaptacji do zmieniających się warunków rynkowych.

Wyzwania dla gminy związane z migracją

Migracje młodych mieszkańców stawiają przed gminą Ożarów wyzwania, które wymagają strategicznego podejścia:

1. **Zatrzymanie młodych ludzi** – Jednym z istotnych wyzwań jest poszukiwanie sposobów, które zwiększą atrakcyjność gminy dla młodych mieszkańców. Warto zwrócić uwagę na możliwości wspierania ich inicjatyw oraz stwarzania przestrzeni do rozwijania potencjału zawodowego i osobistego.
2. **Tworzenie atrakcyjnych warunków życia** – Rozważenie działań mających na celu poprawę jakości życia w gminie może być kluczowe dla zmniejszenia migracji. Infrastruktura społeczna, kulturalna i rekreacyjna to istotne elementy wpływające na decyzje młodych ludzi o pozostaniu w swoim miejscu zamieszkania.
3. **Wzmacnianie lokalnego rynku pracy** – Zapewnienie dostępności pracy odpowiadającej kwalifikacjom młodych osób oraz zwiększenie różnorodności ofert zatrudnienia może odegrać kluczową rolę w budowaniu stabilnej społeczności. Warto przyrzeć się potencjałowi współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, instytucjami edukacyjnymi i sektorami przyszłości, które mogłyby wspierać rozwój rynku pracy.

Migracja młodych ludzi jest jednym z najpoważniejszych wyzwań demograficznych dla gminy Ożarów. Stworzenie długofalowej strategii przeciwdziałania tym tendencjom może pomóc gminie w utrzymaniu młodej populacji i wzmocnieniu lokalnej gospodarki.

4. Starzenie się społeczeństwa

W gminie Ożarów obserwujemy dynamiczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. W 2014 roku grupa osób starszych stanowiła prawie 19% ogółu mieszkańców. Dane wskazują

na stały wzrost tej grupy wiekowej, co spowodowane jest m.in. wydłużeniem długości życia, a także zmniejszoną liczbą urodzeń oraz odpływem młodszych mieszkańców do większych ośrodków.

Negatywne skutki starzenia się społeczeństwa

1. Wzrost zapotrzebowania na usługi zdrowotne i opiekuńcze

Zwiększenie liczby osób starszych oznacza większe zapotrzebowanie na usługi zdrowotne oraz opiekuńcze. Starsi mieszkańcy często potrzebują regularnych wizyt lekarskich, zabiegów rehabilitacyjnych, a także długoterminowej opieki w formie domów opieki lub opieki środowiskowej. Obecna infrastruktura opieki zdrowotnej i socjalnej w Ożarowie nie jest przystosowana do obsługi szybko rosnącej grupy seniorów, co może prowadzić do przeciążenia dostępnych zasobów oraz opóźnień w świadczeniu podstawowych usług zdrowotnych i socjalnych.

2. Wzrost wydatków gminnych

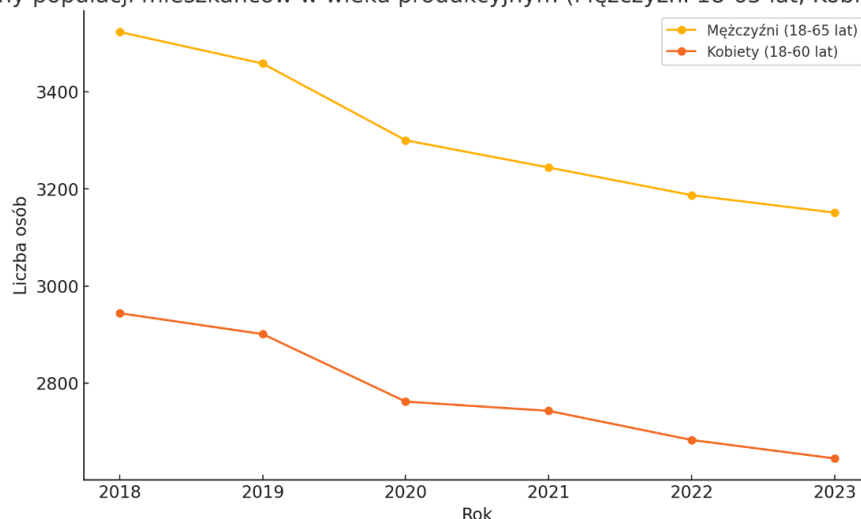
Starzenie się populacji wymaga od gminy dodatkowych inwestycji w infrastrukturę dostosowaną do potrzeb osób starszych. Koszty mogą obejmować m.in.:

- Rozbudowę placówek opieki zdrowotnej i długoterminowej;
- Adaptację infrastruktury publicznej, takiej jak chodniki, budynki użyteczności publicznej i transport publiczny, aby były bardziej przyjazne osobom starszym;
- Wsparcie finansowe dla programów opieki środowiskowej i socjalnej, co wiąże się z dodatkowymi wydatkami z budżetu gminy.

3. Zmniejszenie aktywnej siły roboczej i utrudnienia dla rozwoju gospodarczego

Zmniejszenie liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym oznacza ograniczenie dostępnej siły roboczej, co może negatywnie wpłynąć na rozwój lokalnej gospodarki. Mniejsza liczba osób pracujących prowadzi do zmniejszenia wpływów z podatków i opłat lokalnych, co dodatkowo osłabia zdolność gminy do finansowania nowych inwestycji. Ponadto, ograniczona liczba młodszych mieszkańców może odstraszać potencjalnych inwestorów, którzy potrzebują stabilnej i dostępnej siły roboczej.

Zmiany populacji mieszkańców w wieku produkcyjnym (Mężczyźni 18-65 lat, Kobiety 18-60 lat)

Opis szczegółowy wykresu:

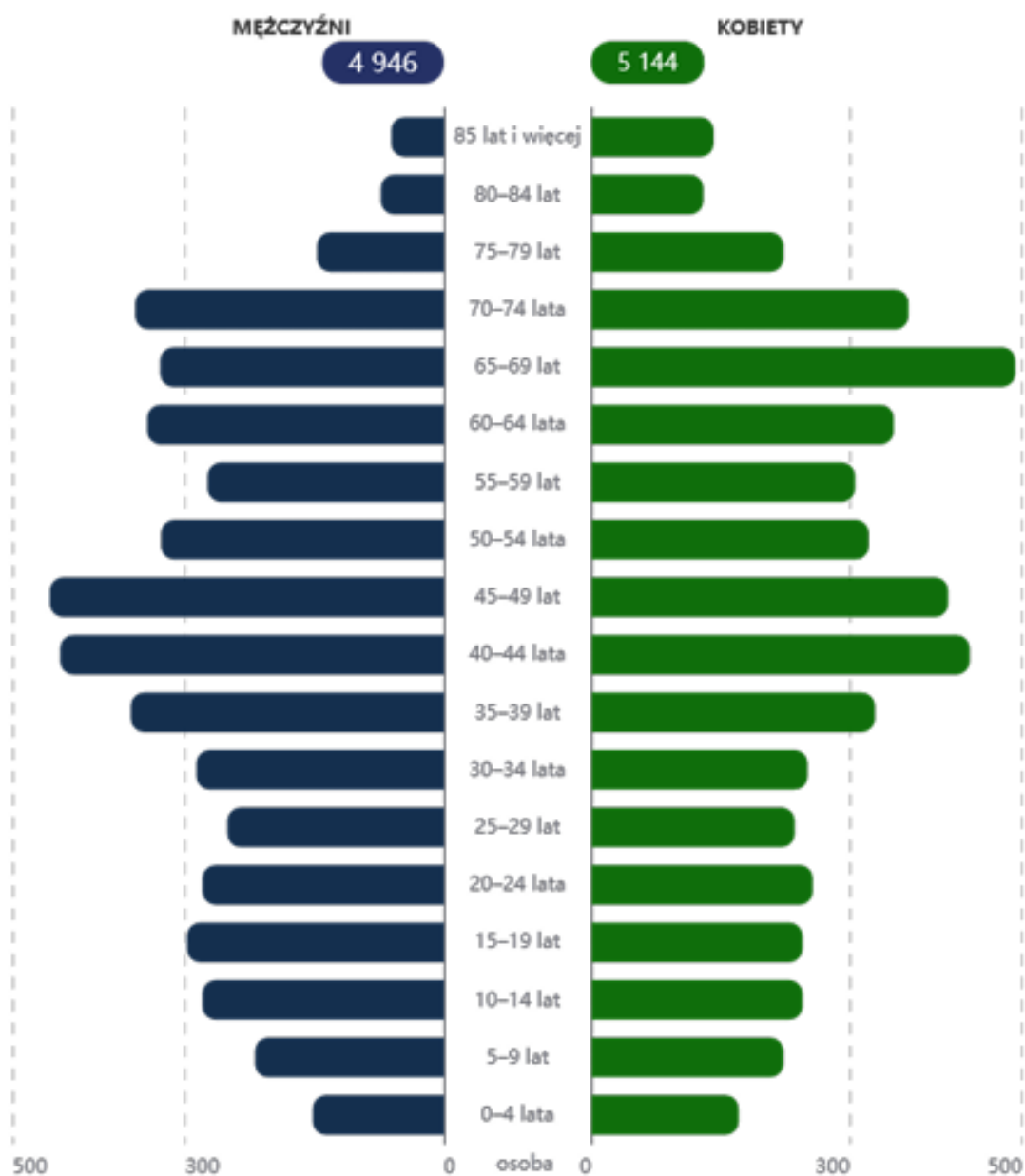
1. Mężczyźni (18-65 lat):

- W 2018 roku liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym wynosiła **3,523** osoby. Przez kolejne lata nastąpił spadek, osiągając w 2023 roku poziom **3,151** osób.
- Średnioroczny spadek wyniósł około **74 osoby** rocznie.
- Łączny spadek liczby mężczyzn w tej grupie wiekowej od 2018 do 2023 roku wyniósł **372 osoby**, co stanowi redukcję o około **10.6%**.

2. Kobiety (18-60 lat):

- W 2018 roku liczba kobiet w wieku produkcyjnym wynosiła **2,944** osoby. Do 2023 roku liczba ta zmalała do **2,645** osób.
- Średnioroczny spadek wyniósł około **60 osób** rocznie.
- W ciągu analizowanego okresu liczba kobiet w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o **299 osób**, co stanowi spadek o około **10.2%**.

Ludność w 2023 roku według płci i wieku

Powyższa grafika przedstawia strukturę demograficzną gminy w ujęciu płci i wieku. (źródło: GUS, dostęp 13.11.2024 r.)

Wnioski:

- **Ogólny trend spadkowy** w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie Ożarów może być związany z różnymi czynnikami demograficznymi, takimi jak starzenie się społeczeństwa, migracja młodszej populacji do większych miast lub poza granice kraju, oraz niższy przyrost naturalny.
- **Potencjalne wyzwania** dla gminy Ożarów to rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym oraz malejąca siła robocza. Może to wpłynąć na lokalny rynek pracy, zapotrzebowanie na usługi socjalne oraz politykę rozwojową gminy.

4. Potrzeba rozwoju programów integracji i aktywności seniorów

Starzenie się społeczeństwa stwarza także konieczność wdrażania programów aktywizacji seniorów, takich jak organizacja zajęć kulturalnych, edukacyjnych i sportowych. Aktywne zaangażowanie seniorów w życie społeczne może nie tylko poprawić ich jakość życia, ale również zmniejszyć obciążenia dla systemu zdrowotnego poprzez promowanie zdrowego stylu życia. Brak takich programów może prowadzić do izolacji społecznej seniorów oraz wzrostu liczby osób wymagających intensywnej opieki.

Wyzwania dla Gminy

Gmina Ożarów musi stawić czoła kilku istotnym wyzwaniom związanym ze starzeniem się populacji:

- **Znalezienie dodatkowych źródeł finansowania:** Wzrost wydatków na usługi zdrowotne, socjalne i adaptację infrastruktury będzie wymagał zwiększonych

nakładów finansowych. Gmina może potrzebować wsparcia z funduszy krajowych i europejskich oraz zaangażowania sektora prywatnego.

- **Przygotowanie strategii zrównoważonego rozwoju demograficznego:** Istnieje potrzeba stworzenia długofalowych programów wsparcia i integracji seniorów, a także programów przyciągających młodych mieszkańców do pozostania lub powrotu do gminy po zakończeniu edukacji.

Podsumowując, starzenie się społeczeństwa w gminie Ożarów jest wyzwaniem wielowymiarowym, wymagającym odpowiednich działań w obszarze opieki zdrowotnej, integracji społecznej oraz zrównoważonego zarządzania finansami gminy.

Wnioski analityczne i potencjał rozwojowy

Obecne trendy demograficzne w Ożarowie stawiają przed gminą wyzwania, ale także mogą tworzyć nowe możliwości inwestycyjne. Przykładowo:

- **Inwestycje w usługi dla seniorów:** Ze względu na starzejącą się populację, inwestycje w usługi opiekuńcze, zdrowotne oraz infrastrukturę dostosowaną do potrzeb seniorów mogą mieć duże znaczenie.
- **Programy zatrzymujące młodych ludzi:** Inicjatywy wspierające lokalne miejsca pracy oraz możliwości edukacyjne mogą pomóc w zmniejszeniu odpływu młodych ludzi.
- **Rozwój infrastruktury i nowych technologii:** Wzrost inwestycji w nowe technologie oraz infrastruktura mogą przyciągnąć młodsze pokolenie.

Gospodarka lokalna

1. Analiza struktury gospodarczej

Gospodarka gminy Ożarów charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą, z dominacją sektora przemysłowego i budowlanego. W latach 2018–2023 liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wzrosła z 720 do 796, co stanowi przyrost o 10,5%. Wzrost ten świadczy o rosnącym potencjale lokalnej gospodarki, pomimo wyzwań związanych z pandemią COVID-19 oraz starzeniem się społeczeństwa. Pandemia szczególnie wpłynęła na sektor handlu i usług, które zmagaly się z ograniczeniami działalności, jednak wiele przedsiębiorstw dostosowało się do nowych warunków, rozwijając sprzedaż internetową oraz elastyczne modele biznesowe.

Struktura podmiotów gospodarczych według sektorów w 2023 roku:

- Przemysł i budownictwo: 184 podmioty (23% ogółu)
- Rolnictwo: 28 podmiotów (3,5% ogółu)
- Handel i usługi: 584 podmioty (73,5% ogółu)

Zmiany liczby zarejestrowanych podmiotów w latach 2018–2023:

- 2018: 720
- 2019: 725
- 2020: 744
- 2021: 758
- 2022: 769
- 2023: 796

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Dynamika 2022/2016
Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z REGON na 1000 mieszkańców	3,24	3,72	4,05	4,30	3,51	2,71	2,62	80,76
Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON na 1000 mieszkańców	66,17	66,32	66,71	68,00	71,37	73,43	75,45	114,02

2

Mikroprzedsiębiorstwa – fundament lokalnej gospodarki

W sektorze handlu i usług dominują mikroprzedsiębiorstwa, które stanowią 74% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Działają one głównie w takich branżach jak:

- Handel detaliczny,
- Usługi gastronomiczne,
- Transport,
- Usługi remontowo-budowlane.

Mikroprzedsiębiorstwa są kluczowe dla lokalnej gospodarki, zapewniając miejsca pracy i dostęp do podstawowych usług. Ich elastyczność i zdolność do szybkiego dostosowywania się do zmieniających się warunków rynkowych przyczyniły się do ich stabilności, nawet w obliczu pandemii.

Nowe dane dotyczące przyrostu podmiotów:

- **Rok 2022–2023:** Największy wzrost liczby firm odnotowano w branży usługowej, szczególnie w zakresie usług technicznych i informatycznych, co może wskazywać na rozwój nowoczesnych technologii.

Wpływ sektora przemysłowego i budowlanego

Przemysł i budownictwo odgrywają kluczową rolę w gospodarce gminy Ożarów. Cement Ożarów S.A., największy pracodawca w gminie, jest jednym z liderów sektora przemysłowego.

² RAPORT Sytuacja społeczno-ekonomiczna Ożarów gmina miejsko-wiejska 2606053 13-11-2024, Związek Miast Polskich

Warto zauważyć, że przemysł cementowy nie tylko zapewnia miejsca pracy, ale również generuje znaczące wpływy podatkowe do budżetu gminy.

W sektorze budowlanym dominują lokalne firmy zajmujące się budową i remontami infrastruktury, które korzystają z lokalnych zasobów surowcowych. Rozwój budownictwa jest wspierany przez stabilny popyt na usługi remontowe i budowlane, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym.

Handel i usługi – najszybciej rozwijający się sektor

Handel i usługi stanowią 73,5% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, co czyni ten sektor największym pracodawcą w gminie. Rozwój sektora usług został zauważony szczególnie w ostatnich latach, dzięki inicjatywom przedsiębiorców lokalnych, którzy wprowadzają nowe modele biznesowe, takie jak sprzedaż online i usługi zdalne.

Dynamiczne branże w sektorze usług:

- Transport i logistyka: Znaczący wzrost sektora transportowego był związany z rosnącym zapotrzebowaniem na przewóz towarów, szczególnie w okresie pandemii.
- Usługi techniczne i naprawcze: Branża ta rozwija się, wspierając zarówno mieszkańców, jak i lokalne przedsiębiorstwa.

Rolnictwo – wyzwania i możliwości

Rolnictwo pozostaje najmniejszym sektorem w strukturze gospodarczej gminy, zatrudniającym 3,5% zarejestrowanych podmiotów. Gmina charakteryzuje się dominacją drobnych gospodarstw o powierzchni poniżej 5 ha (ponad 68% z nich), które koncentrują się głównie na produkcji roślinnej.

Wyzwania sektora rolniczego:

- Starzenie się właścicieli gospodarstw,
- Ograniczona dostępność młodej kadry,
- Niska mechanizacja procesów rolniczych.

Potencjalne kierunki rozwoju rolnictwa:

- Inwestycje w technologie agrotechniczne,
- Rozwój agroturystyki,

- Współpraca z lokalnymi przedsiębiorstwami przetwórstwa rolno-spożywczego.

Analiza zmian w strukturze gospodarczej

Zmiany w strukturze gospodarczej gminy Ożarów w latach 2018–2023 wskazują na rosnącą rolę sektora usług i stabilność sektora przemysłowego. Pandemia COVID-19 znacząco wpłynęła na gospodarkę, zmuszając przedsiębiorców do szybkiego dostosowania się do nowych realiów. Rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz elastyczność lokalnych firm wskazują na duży potencjał innowacyjny gminy. Jednocześnie wyzwania demograficzne, takie jak starzenie się społeczeństwa i migracje młodych osób, wymagają strategicznego podejścia w celu utrzymania konkurencyjności gospodarki lokalnej.

2. Sektory dominujące

Główne sektory gospodarki gminy Ożarów to przemysł, budownictwo oraz handel i usługi. Pandemia COVID-19 miała zróżnicowany wpływ na te sektory. Podczas gdy przemysł cementowy pozostał stabilny, budownictwo odczuło spadki związane z opóźnieniami w projektach inwestycyjnych. Z kolei handel detaliczny musiał dostosować się do zmieniających się nawyków konsumenckich, takich jak wzrost znaczenia zakupów online.

Sektory szczególnie istotne dla gospodarki:

- **Przemysł cementowy:** Cement Ożarów S.A. to lider w produkcji cementu, którego eksport stanowi istotny element bilansu handlowego regionu.
- **Usługi handlowe i transportowe:** Lokalni przedsiębiorcy obsługują zarówno mieszkańców, jak i firmy przemysłowe, zapewniając elastyczność i rozwój lokalnego rynku.

Wpływ cementowni Cement Ożarów S.A.: cementownia odgrywa kluczową rolę w gospodarce gminy, generując znaczną część lokalnych dochodów. Wpływy z podatków i opłat związanych z działalnością cementowni wspierają realizację projektów infrastrukturalnych oraz rozwój lokalnej społeczności. W kontekście globalnych zmian, zakład ten utrzymał swoją pozycję dzięki nowoczesnym technologiom produkcyjnym oraz ekspansji na rynki zagraniczne.

3. Rynek pracy

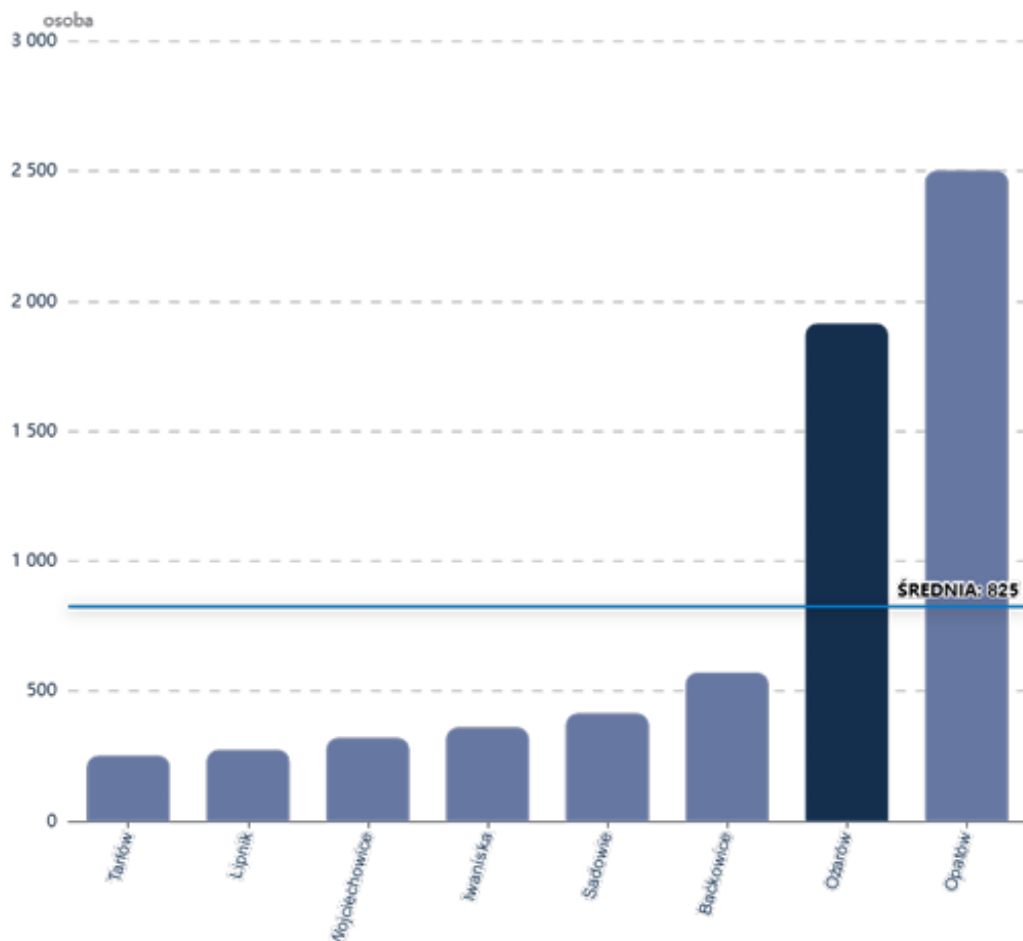
W 2023 roku w gminie Ożarów pracowało 3 357 osób, co stanowi kluczową część lokalnej populacji w wieku produkcyjnym. Z tej liczby 55% stanowili mężczyźni, a 45% kobiety, co wskazuje na delikatną przewagę zatrudnienia wśród mężczyzn. Średnia wieku pracujących wynosiła 44 lata, co sugeruje, że siła robocza gminy starzeje się, a udział młodszych pracowników systematycznie maleje.

Porównanie z innymi gminami

Obszar tematyczny: Rynek pracy

Wskaźnik: Pracujący [osoba]

Rok: 2023

Powyższy wykres przedstawia porównanie pracujących aktywnie na rynku pracy – Gmina Ożarów z gminami sąsiadującymi. (źródło: GUS, dostęp 13.11.2024 r.)

Struktura zatrudnienia według sektorów

- **Przemysł i budownictwo:** W tym sektorze zatrudnionych było 1 007 osób, co stanowi około 30% wszystkich pracujących. Branża ta jest szczególnie istotna dzięki Cement Ożarów S.A., która zatrudnia ponad 500 osób. Cementownia odgrywa strategiczną rolę w lokalnej gospodarce, nie tylko jako pracodawca, ale również jako źródło dochodów budżetowych gminy.

- **Usługi:** Usługi pozostają największym sektorem zatrudnienia, angażując 1 679 osób (około 50% wszystkich pracujących). W skład tego sektora wchodzi handel, transport, gastronomia oraz drobne usługi techniczne i naprawcze. Sektor usług rozwija się dynamicznie, szczególnie w obszarze mikroprzedsiębiorstw, które stanowią istotny element lokalnej gospodarki.
- **Rolnictwo:** Około 671 osób (20%) pracuje w rolnictwie, które mimo malejącego udziału w gospodarce nadal odgrywa ważną rolę. Praca w sektorze rolnym koncentruje się głównie w drobnych gospodarstwach, zajmujących się produkcją roślinną i hodowlą zwierząt.

Wpływ pandemii COVID-19 na rynek pracy

Pandemia COVID-19 miała zauważalny wpływ na lokalny rynek pracy. W sektorze usług odnotowano czasowe redukcje etatów oraz trudności w utrzymaniu zatrudnienia, szczególnie w branży gastronomicznej i handlu detalicznym. Przedsiębiorstwa przemysłowe, takie jak Cement Ożarów S.A., były w stanie utrzymać stabilność dzięki charakterowi swojej działalności oraz ciągłemu zapotrzebowaniu na ich produkty.

Liczba zamkniętych firm: W 2020 roku działalność zawiesiło **15% przedsiębiorstw usługowych**, jednak większość z nich wznowiła działalność w 2021 roku.

Mimo tych trudności wskaźnik bezrobocia w gminie utrzymał się na poziomie 8,3%, co jest wynikiem lepszym od średniej wojewódzkiej wynoszącej 9,1%. Sytuacja ta wskazuje na względną odporność rynku pracy gminy na globalne i regionalne wyzwania.

Problemy rynku pracy

1. **Starzenie się kadry pracowniczej:** Brak młodych pracowników wchodzących na rynek pracy ogranicza możliwości rozwoju lokalnych firm. Średnia wieku pracowników wynosząca 44 lata świadczy o zaawansowanym procesie starzenia się populacji w wieku produkcyjnym. W rezultacie przedsiębiorstwa mogą doświadczać niedoboru

wykwalfikowanych pracowników w przyszłości, co wpłynie na ich zdolność do realizacji nowych projektów i inwestycji.

- 2. Migracje:** Odpływ młodych ludzi do większych miast prowadzi do niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej, co zmniejsza innowacyjność i dynamikę gospodarczą. Młodzi mieszkańcy opuszczają gminę w poszukiwaniu lepszych możliwości edukacyjnych i zawodowych, co osłabia lokalny rynek pracy.
- 3. Niedobór specjalistów:** Pomimo dominacji sektora przemysłowego, lokalni przedsiębiorcy zgłaszają trudności w rekrutacji pracowników z kwalifikacjami technicznymi, takich jak operatorzy maszyn czy inżynierowie produkcji. Ten problem wynika z braku odpowiednich programów szkoleniowych i edukacyjnych na poziomie lokalnym.
- 4. Zatrudnienie kobiet:** Choć kobiety stanowią 45% pracujących, ich udział w niektórych sektorach, takich jak przemysł i budownictwo, jest ograniczony. Warto rozważyć inicjatywy wspierające aktywizację zawodową kobiet, szczególnie w zawodach wymagających kwalifikacji technicznych.

Potencjalne kierunki rozwoju rynku pracy

- 1. Wzmacnianie lokalnych programów edukacyjnych i szkoleniowych:** Inwestycje w programy kształcenia zawodowego mogą zwiększyć dostępność wykwalifikowanej siły roboczej. Współpraca z Cement Ożarów S.A. innymi dużymi przedsiębiorstwami w zakresie organizacji praktyk i szkoleń zawodowych mogłaby zmniejszyć niedobory kadrowe.
- 2. Zatrzymywanie młodych ludzi w gminie:** Aby przeciwdziałać migracjom, konieczne jest rozwijanie atrakcyjnych miejsc pracy oraz inwestowanie w infrastrukturę społeczną i kulturalną. Programy wsparcia dla młodych przedsiębiorców mogłyby zwiększyć liczbę mikroprzedsiębiorstw w gminie.

3. **Rozwój branż technologicznych i usługowych:** Wprowadzenie nowych technologii oraz rozwój sektora IT i nowoczesnych usług może przyciągnąć młodych ludzi oraz zwiększyć innowacyjność lokalnej gospodarki.

Podsumowanie

Rynek pracy w gminie Ożarów ma wiele silnych stron, takich jak dominacja przemysłu i rozwój mikroprzedsiębiorstw w sektorze usług. Jednakże starzenie się siły roboczej, migracje oraz niedobór wykwalifikowanych specjalistów pozostają kluczowymi wyzwaniami. Długoterminowe działania wspierające edukację, innowacyjność i zatrzymanie młodych ludzi mogą przyczynić się do zwiększenia stabilności i dynamiki rynku pracy.

5. Analiza branży turystycznej w gminie Ożarów

Turystyka w gminie Ożarów odgrywa marginalną rolę w strukturze gospodarczej, co wynika z ograniczonych zasobów infrastruktury turystycznej oraz promocji regionu jako atrakcji dla odwiedzających. Niemniej jednak, gmina posiada potencjalne atuty, które mogłyby zostać wykorzystane w celu rozwinięcia sektora turystycznego.

Wyzwania dla rozwoju turystyki

1. **Ograniczona infrastruktura turystyczna:** Brakuje odpowiedniej bazy noclegowej, punktów gastronomicznych oraz dobrze oznakowanych tras turystycznych, które mogłyby zachęcić odwiedzających do dłuższego pobytu w gminie.
2. **Niska rozpoznawalność regionu:** Gmina Ożarów nie jest szeroko promowana jako atrakcyjny cel turystyczny na poziomie regionalnym i krajowym. Potencjalni turyści nie są świadomi lokalnych walorów historycznych i przyrodniczych, kulinarnych.
3. **Brak zintegrowanych ofert turystycznych:** Nie istnieją kompleksowe programy łączące różne atrakcje, które mogłyby przyciągnąć bardziej zróżnicowaną grupę turystów, np. rodziny, miłośników historii czy aktywnych podróżników.

4. **Ograniczone finansowanie:** Budżet gminy nie przeznaczają znaczących środków na rozwój turystyki, co ogranicza możliwość modernizacji infrastruktury i promocji regionu.

Krytyczna ocena branży turystycznej

Obecny stan branży turystycznej w gminie Ożarów pozostaje niewykorzystany. Brak strategicznego podejścia do rozwoju turystyki skutkuje marginalizacją tego sektora w gospodarce lokalnej. Niewystarczająca infrastruktura, niski poziom promocji oraz brak zintegrowanych ofert turystycznych ograniczają możliwość przyciągnięcia większej liczby turystów.

Jednakże, gmina posiada pewne unikalne atuty, które w połączeniu z odpowiednimi inwestycjami mogłyby przekształcić turystykę w istotny element lokalnej gospodarki. Rozwój tego sektora wymaga nie tylko inwestycji infrastrukturalnych, ale również działań promocyjnych i edukacyjnych, które podniosą świadomość potencjalnych turystów o atrakcyjności regionu.

Podsumowanie

Branża turystyczna w gminie Ożarów ma potencjał, ale wymaga zdecydowanego wsparcia ze strony lokalnych władz i przedsiębiorców. W dłuższej perspektywie rozwój turystyki mógłby przyczynić się do dywersyfikacji gospodarki gminy, stworzenia nowych miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Wprowadzenie zrównoważonych strategii i efektywna współpraca z sąsiednimi regionami mogą być kluczem do sukcesu tego sektora.

Infrastruktura: Stan infrastruktury technicznej i potrzeby inwestycyjne

1. Wodociągi

Infrastruktura wodociągowa w gminie Ożarów jest dobrze rozwinięta w obszarach miejskich, gdzie **92,1% mieszkańców** ma dostęp do sieci wodociągowej (dane za 2022 roku). W terenach wiejskich wciąż występują pojedyncze gospodarstwa domowe korzystające z własnych studni, co wskazuje na potrzebę dalszej rozbudowy sieci.

Kluczowe obserwacje:

- **Efektywność systemu:** Straty wody w sieci wynoszą **17,8% całkowitej dostawy**, co świadczy o konieczności modernizacji infrastruktury.
- **Niezawodność sieci:** Liczba awarii wynosi **0,36 incydentu na kilometr**, co stanowi umiarkowany wynik, lecz wymaga regularnego monitorowania.

W gminie Ożarów jakość wody jest regularnie monitorowana przez odpowiednie służby sanitarne. W ostatnich latach odnotowano kilka incydentów związanych z pogorszeniem jakości wody, które były na bieżąco komunikowane mieszkańcom.

Przykłady incydentów:

- **Wrzesień 2024 r.:** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opatowie wydał komunikat nr 7-2024 dotyczący jakości wody z wodociągu Ożarów, wskazując na konieczność podjęcia działań naprawczych.
- **Październik 2024 r.:** Urząd Miejski w Ożarowie opublikował dnia 28.10.2024 r. wyniki badań wody pitnej, informując o jej przydatności do spożycia po wcześniejszych problemach jakościowych wodociągu Nowe gm. Ożarów.

Analiza ilości incydentów:

Dokładna liczba incydentów związanych z zanieczyszczeniem wody w gminie Ożarów nie jest publicznie dostępna w przeglądanych źródłach. Jednakże, na podstawie dostępnych komunikatów, można stwierdzić, że takie incydenty występują sporadycznie i są szybko identyfikowane oraz korygowane przez odpowiednie służby.

2. Kanalizacja

System kanalizacyjny w gminie Ożarów jest mniej rozwinięty niż sieć wodociągowa. Do systemu kanalizacyjnego jest podłączone jedynie **48,3% mieszkańców**. Pozostała część populacji korzysta z przydomowych szamb lub oczyszczalni ścieków.

Kluczowe dane:

- W 2023 roku w gminie funkcjonowały **trzy oczyszczalnie ścieków**, obsługujące około **5 595 mieszkańców**.
- Sieć kanalizacyjna charakteryzuje się wysokim współczynnikiem awarii – **1,11 awarii na kilometr sieci**, co wskazuje na pilną potrzebę modernizacji.

3. Drogi i transport

Stan infrastruktury drogowej

W gminie Ożarów długość dróg publicznych wynosi około 183 km², co obejmuje zarówno drogi gminne, jak i powiatowe. Według danych budżetowych z 2023 roku, wydatki na transport i łączność wyniosły 4,08 mln zł, co stanowiło około 5,4% całkowitych wydatków gminy. W latach 2018–2023 inwestycje w drogi charakteryzowały się wahaniami budżetowymi. W 2020 roku nakłady spadły do 2,62 mln zł, jednak w 2023 roku ponownie wzrosły, co wskazuje na poprawę dostępności środków finansowych i większy priorytet dla tego obszaru.

Infrastruktura drogowa wymaga jednak modernizacji, zwłaszcza w zakresie poprawy nawierzchni na drogach gminnych oraz budowy chodników i ścieżek rowerowych. Istnieją także potrzeby związane z dostosowaniem istniejących dróg do rosnącego ruchu

samochodowego oraz większej liczby pojazdów ciężarowych związanych z działalnością przemysłową, w tym Cement Ożarów S.A.

Transport publiczny

Transport publiczny w gminie jest obsługiwany głównie przez regionalne przedsiębiorstwa przewozowe, które zapewniają połączenia autobusowe do większych ośrodków miejskich, takich jak Ostrowiec Świętokrzyski i Sandomierz. Brakuje jednak regularnych połączeń wewnątrzgminnych, co znacząco utrudnia dostęp mieszkańców wsi do podstawowych usług, w tym edukacyjnych, zdrowotnych i administracyjnych.

Inwestycje w transport publiczny

Pomimo że gmina zrealizowała kilka projektów współfinansowanych z funduszy unijnych, w tym modernizację przystanków autobusowych, nadal istnieją poważne wyzwania związane z dostępnością transportu publicznego. Dokumenty wskazują na brak zintegrowanych rozwiązań, takich jak bilety elektroniczne czy aplikacje mobilne informujące o rozkładach jazdy, które mogłyby poprawić funkcjonalność transportu publicznego.

Problemy i wyzwania

1. **Niedostateczna jakość nawierzchni drogowych** – Szczególnie dotyczy to dróg lokalnych, które nie zostały dotychczas objęte programami modernizacyjnymi.
2. **Niedostateczna liczba połączeń komunikacyjnych** – Mieszkańcy, zwłaszcza starsze osoby oraz uczniowie, wskazują na utrudniony dostęp do transportu w godzinach porannych i popołudniowych.
3. **Wpływ Cement Ożarów S.A. na infrastrukturę drogową** – Intensywne użytkowanie dróg przez ciężarówki transportujące materiały budowlane przyspiesza ich degradację.

Stan inwestycji drogowych

W ramach współpracy z funduszami europejskimi zrealizowano projekty związane z modernizacją głównych szlaków komunikacyjnych, takich jak droga łącząca centrum Ożarowa z cementownią. Niemniej jednak nie wszystkie potrzeby zostały uwzględnione, co stawia przed gminą wyzwania dotyczące poszukiwania dalszych źródeł finansowania. Na uwagę zasługuje fakt, iż od roku 2019 do roku 2023 łączna długość ciągów pieszo-rowerowych

wynosi niezmiennie 9,6 km. Istotne są inwestycje w infrastrukturę drogową dostosowaną do realnych i należycie zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców Gminy oraz zgodnie z perspektywą rozwoju turystyki rowerowej w Gminie.

Podsumowanie

Pomimo postępów w inwestycjach drogowych i transportowych, gmina Ożarów stoi przed istotnymi wyzwaniami związanymi z infrastrukturą komunikacyjną. Dalsze inwestycje, zarówno w modernizację dróg, jak i rozwój transportu publicznego, są niezbędne, aby sprostać rosnącym wymaganiom mieszkańców i przedsiębiorstw, a także poprawić atrakcyjność inwestycyjną regionu.

4. Energetyka

System energetyczny gminy zapewnia pełne pokrycie zapotrzebowania mieszkańców i przedsiębiorstw.

Trendy i wyzwania:

- **Fotowoltaika:** Rosnące zainteresowanie instalacjami fotowoltaicznymi wśród mieszkańców wynika z dostępnych dotacji i świadomości ekologicznej.
- **Modernizacja sieci:** Potrzebne są inwestycje w poprawę niezawodności dostaw energii, szczególnie w odległych lokalizacjach – jest to zadanie, za którego realizację odpowiada podmiot zarządzający siecią energetyczną, zadaniem Gminy jest w tym przypadku aktywnie działać na rzecz podjęcia stosownych prac przez ów podmiot.

5. Gospodarka odpadami

System gospodarowania odpadami w gminie Ożarów obsługuje **2 304,76 ton odpadów rocznie**, z czego **79,7% pochodzi z gospodarstw domowych**. Wskaźniki segregacji odpadów pozostają niskie:

- **Odpady recyklingowane:** Jedynie **12,8% odpadów segregowanych** trafia do recyklingu.

- **Odpady organiczne:** Tylko **6,1%** jest zbieranych oddzielnie.

Podsumowanie

Infrastruktura techniczna gminy Ożarów jest zróżnicowana pod względem stanu rozwoju:

1. **Wodociągi** są bliskie pełnego pokrycia, jednak wciąż wymagają modernizacji i rozbudowy na terenach wiejskich.
2. **Kanalizacja** pozostaje niedostatecznie rozwinięta, co stanowi istotne wyzwanie infrastrukturalne.
3. **Drogi i transport** wymagają inwestycji, szczególnie w odcinki wiejskie oraz rozwój infrastruktury rowerowej.
4. **Energetyka** jest stabilna, lecz potrzebne są dalsze modernizacje w celu zwiększenia niezawodności dostaw – rolą Gminy jest tutaj aktywne działanie na rzecz modernizacji.
5. **Gospodarka odpadami** wymaga poprawy wskaźników segregacji i recyklingu, aby spełniać krajowe i europejskie standardy.

Środowisko naturalne: Analiza zagrożeń środowiskowych, zanieczyszczenia, gospodarka odpadami, rekultywacja terenów przemysłowych

1. Wprowadzenie

Gmina Ożarów cechuje się różnorodnością środowiska naturalnego, które obejmuje obszary o wysokich walorach przyrodniczych, a także tereny o znacznych przekształceniach antropogenicznych, związanych głównie z przemysłem. W ramach strategii ochrony środowiska kluczowe jest zidentyfikowanie istniejących zagrożeń, ocena stanu zanieczyszczenia, efektywność gospodarki odpadami oraz możliwości rekultywacji terenów przemysłowych.

2. Analiza zagrożeń środowiskowych

- **Natura 2000 w gminie Ożarów**

Gmina Ożarów leży w obrębie dwóch kluczowych obszarów Natura 2000:

- a. Małopolski Przełom Wisły (kod obszaru PLH060045) – obszar ten obejmuje dolinę Wisły w północno-wschodniej części gminy. Jest to unikatowy kompleks siedlisk, w tym starorzecza, lasy łęgowe oraz wysokie skarpy lessowe. Stanowi miejsce występowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt, takich jak zimorodek (*Alcedo atthis*), bóbr (*Castor fiber*), oraz liczne gatunki nietoperzy, które wykorzystują wąwozy i jaskinie jako schronienia.
- b. Małopolski Przełom Wisły (PLB140006) i Przełom Wisły w Małopolsce (PLH060045) – obejmuje północne rejony gminy z charakterystycznymi równinami i dolinami.

Siedliska tu występujące to głównie łąki zmiennowilgotne, murawy kserotermiczne oraz zarośla jałowca.

Znaczenie krajobrazowe:

Obszary chronione pełnią kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Małopolski Przełom Wisły wyróżnia się krajobrazem o wysokiej atrakcyjności turystycznej i edukacyjnej, co daje możliwości rozwoju zrównoważonej turystyki ekologicznej.

Inne formy ochrony przyrody

Na terenie gminy zidentyfikowano:

- a. Pomniki przyrody, takie jak dęby szypułkowe w rejonie Wyszmontowa i Jakubowic, które są ważnymi elementami lokalnego krajobrazu kulturowego.
- b. **Rezerwat „Ulów”**, rezerwat przyrody położony jest w gminie Tarłów, graniczącej z obszarem gminy Ożarów.

Zagrożenia dla obszarów chronionych

- a. Erozja lessowa – intensyfikacja rolnictwa na terenie wąwozów prowadzi do degradacji gleby i niszczenia naturalnych siedlisk.
- b. Zanieczyszczenia wodne – wynikające z działalności rolniczej i przemysłowej w dolinie Wisły.
- c. Presja urbanizacyjna – rozwój infrastruktury drogowej i budowlanej w pobliżu obszarów chronionych prowadzi do fragmentacji siedlisk.

Wnioski

Obszary Natura 2000 oraz inne chronione ekosystemy w gminie Ożarów stanowią kluczowy element środowiska naturalnego, wymagający szczególnej uwagi w polityce ochrony przyrody. Zidentyfikowane zagrożenia sugerują konieczność dalszych działań ochronnych, takich jak:

- a. Edukacja ekologiczna lokalnych społeczności.

- b. Monitorowanie jakości wód w dolinie Wisły.
- c. Zrównoważony rozwój turystyki, wspierający ochronę przyrody, ale także promocję walorów krajobrazowych regionu.
- **Emisje zanieczyszczeń powietrza:** Przemysł, w tym cementownia, odpowiada za znaczący udział emisji pyłów i gazów do atmosfery. Chociaż zakład wdraża nowoczesne technologie, emisje przemysłowe pozostają głównym wyzwaniem dla jakości powietrza w gminie.

- **Gleby**

Gmina Ożarów, położona w województwie świętokrzyskim, charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami glebowymi, które mają istotny wpływ na lokalne rolnictwo oraz środowisko naturalne.

Charakterystyka gleb:

Typy gleb: Na terenie gminy dominują gleby brunatne oraz czarnoziemy, szczególnie w części leżącej na Wyżynie Sandomierskiej. Występują tu gleby klas I–III, co stanowi najlepszy glebowo fragment gminy. W środkowej części gminy gleby są bardziej zróżnicowane, obejmując klasy bonitacyjne II–V. Na północ od tych obszarów następuje pogorszenie jakości pokrywy glebowej.

Struktura i skład: Gleby w gminie Ożarów mają przeważnie strukturę gliniastą z domieszką piasku, co wpływa na ich przepuszczalność oraz zdolność retencji wody.

Zagrożenia dla gleb:

1. **Erozja wodna:** Ze względu na ukształtowanie terenu oraz intensywne opady deszczu, gleby są narażone na erozję wodną, co prowadzi do utraty warstwy próchnicznej i obniżenia ich żyzności.
2. **Zanieczyszczenia przemysłowe:** Depozycji pyłów oraz metali ciężkich na powierzchni gleb, co negatywnie wpływa na ich jakość oraz zdrowie ekosystemów.

- 3. Nadmierne stosowanie nawozów i środków ochrony roślin:** Intensywne rolnictwo, bez odpowiednich praktyk agrotechnicznych, może prowadzić do akumulacji związków chemicznych w glebie, co z kolei wpływa na jej strukturę oraz bioróżnorodność mikroorganizmów.

Działania ochronne:

Wdrażanie zrównoważonych praktyk rolniczych: Promowanie agrotechniki minimalizującej erozję, takich jak uprawy pasowe czy stosowanie roślin okrywowych, może znacząco zmniejszyć degradację gleb.

Monitoring jakości gleb: Regularne badania składu chemicznego oraz fizycznego gleb pozwalają na wczesne wykrywanie zanieczyszczeń i podejmowanie odpowiednich działań naprawczych.

Rekultywacja terenów zdegradowanych: Obszary dotknięte działalnością przemysłową powinny być poddawane procesom rekultywacji, w tym nasadzeniom roślinności oraz poprawie struktury gleby, aby przywrócić ich funkcje ekologiczne.

3. Zanieczyszczenia środowiska

- **Stan wód powierzchniowych i gruntowych:**
 - Główne zanieczyszczenia wód wynikają z niewystarczająco rozwiniętej sieci kanalizacyjnej na obszarach wiejskich. Przydomowe szamba oraz wycieki przemysłowe wpływają na jakość wód gruntowych.
 - Badania wskazują, że woda w gminie spełnia standardy użytkowe, jednak lokalne zanieczyszczenia punktowe wymagają regularnego monitorowania.
- **Zanieczyszczenie powietrza:**
 - Raporty dotyczące jakości powietrza wskazują na okresowe przekroczenia norm pyłu PM10, szczególnie w miesiącach zimowych, co wiąże się z emisjami z domowych pieców grzewczych oraz transportu ciężarowego.

- **Główne źródła zanieczyszczeń:**

Przemysł: Obecność zakładów przemysłowych, w tym Cement Ożarów S.A., przyczynia się do emisji pyłów i gazów do atmosfery. Mimo wdrażania nowoczesnych technologii ograniczających emisje, przemysł pozostaje istotnym źródłem zanieczyszczeń.

Transport: Ruch pojazdów, zwłaszcza ciężarowych, generuje emisje spalin zawierających tlenki azotu, tlenki węgla oraz pyły zawieszone.

Ogrzewanie indywidualne: W sezonie grzewczym znaczący wpływ na jakość powietrza mają emisje z domowych pieców opalanych paliwami stałymi, co prowadzi do wzrostu stężenia pyłów PM10 i PM2,5.

- **Stan jakości powietrza:**

Według danych z monitoringu jakości powietrza, gmina Ożarów doświadcza okresowych przekroczeń dopuszczalnych norm stężenia pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, zwłaszcza w miesiącach zimowych. Wysokie stężenia tych zanieczyszczeń mogą negatywnie wpływać na zdrowie mieszkańców, powodując problemy układu oddechowego i krążenia.

- **Działania na rzecz poprawy jakości powietrza:**

Modernizacja przemysłu: Wdrażanie nowoczesnych technologii filtracyjnych w zakładach przemysłowych w celu redukcji emisji zanieczyszczeń.

Ograniczenie emisji z transportu: Promowanie transportu publicznego oraz rozwój infrastruktury rowerowej w celu zmniejszenia liczby pojazdów na drogach.

Programy wymiany źródeł ciepła: Wsparcie finansowe dla mieszkańców na wymianę starych pieców na bardziej ekologiczne źródła ogrzewania.

- **Zanieczyszczenie gleby:**

- Tereny poprzemysłowe, szczególnie w sąsiedztwie zakładów przemysłowych, odznaczają się podwyższonymi poziomami metali ciężkich, co ogranicza ich możliwości rolnicze.

4. Gospodarka odpadami

- **Zarządzanie odpadami komunalnymi:**
 - Gmina Ożarów wytwarza rocznie około **2 304,76 ton odpadów**, z czego **79,7% pochodzi z gospodarstw domowych**. Wskaźnik segregacji odpadów wynosi **12,8%**, co jest wynikiem poniżej średniej krajowej.
- **Odpady przemysłowe:**
 - Cementownia oraz inne zakłady przemysłowe generują znaczne ilości odpadów produkcyjnych, z których większość jest przetwarzana na miejscu. Mimo to istnieje potrzeba bardziej kompleksowych rozwiązań w zakresie recyklingu i wykorzystania odpadów w procesach produkcyjnych.
- **Infrastruktura recyklingowa:**
 - Brakuje rozbudowanej sieci punktów selektywnej zbiórki odpadów, co ogranicza możliwość skutecznej segregacji na poziomie lokalnym.

5. Rekultywacja terenów poprzemysłowych

- **Aktualny stan terenów poprzemysłowych:**
 - Tereny wokół cementowni są częściowo zrehabilitowane, jednak część obszarów nadal pozostaje zdegradowana. Obecne działania obejmują nasadzenia roślinności i przywracanie funkcji przyrodniczych.
- **Potencjał rekultywacji:**
 - Gmina ma możliwość wykorzystania terenów poprzemysłowych do celów rekreacyjnych lub rolniczych, co mogłoby przynieść korzyści zarówno

ekologiczne, jak i społeczne. Ważne jest uwzględnienie długoterminowego planowania, które pozwoli na przywrócenie wartości użytkowych tych gruntów.

Podsumowanie

Środowisko naturalne w gminie Ożarów znajduje się pod presją zarówno czynników naturalnych, jak i antropogenicznych. Kluczowe wyzwania obejmują zanieczyszczenie wód i powietrza, niski poziom segregacji odpadów oraz konieczność rekultywacji terenów przemysłowych. Istnieje jednak potencjał dla poprawy stanu środowiska poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii, skuteczną gospodarkę odpadami i strategiczne zarządzanie obszarami chronionymi.

Analiza SWOT gminy Ożarów

Analiza SWOT przeprowadzona dla Gminy ma na celu rozpoznanie i zdefiniowanie kluczowych mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń. Owo zdefiniowanie, nazwanie ich i omówienie, stanowi bowiem często punkt wyjścia dla dalszych badań i rozważań, pozwalając prawidłowo identyfikować obszary wymagające uwagi. Analiza umożliwia kompleksowe i nieco holistyczne spojrzenie na Gminę, pozwalając na prawidłowe uzyskanie wyobrażenia o Gminie jako organizacji składającej się z wielu czynników, zależności i wpływów wywodzących się często z różnych źródeł.

Mocne strony

1. Rozpoznawalna marka i duży przedsiębiorca - Cement Ożarów S.A.

Cement Ożarów S.A. to nie tylko największy pracodawca w gminie, ale również firma o globalnym znaczeniu, która przyczynia się do rozwoju lokalnej gospodarki. Jej działalność wpływa na stabilność finansową gminy poprzez wpływy z podatków oraz tworzenie miejsc pracy. Cementownia może być również ambasadorem regionu, wzmacniając wizerunek gminy jako miejsca o dużym potencjale przemysłowym i gospodarczym.

2. Zasoby naturalne - krzemień pasiasty, kamień janikowski

Gmina Ożarów dysponuje unikalnymi zasobami naturalnymi, które mają znaczenie gospodarcze i promocyjne. Krzemień pasiasty jest rozpoznawalnym minerałem o dużym potencjale w rzemiośle artystycznym i turystyce, a kamień janikowski może być wykorzystywany w budownictwie

3. Zasoby naturalne - Wiśnia Nadwiślanka

Wiśnia jest znanym lokalnym typem wiśni sokowej, znanej również pod nazwą słupska, słupianka lub słupiec od nazwy miejscowości Słupia Nadbrzeżna, w której po raz pierwszy na początku XX wieku pojawiły się pierwsze jej nasadzenia. Wiśnia wpisana na listę produktów tradycyjnych. Od 16 grudnia 2009 r. wiśnia nadwiślanka została zarejestrowana w Unii Europejskiej jako Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP). Oznacza to, że uprawnienia do produkcji tego produktu mogą otrzymać

jedynie producenci w ściśle określonych rejonach województw, w województwie świętokrzyskim występuje min w Gminie Ożarów. Owoce charakteryzuje piękny, intensywny, ciemnoczerwony kolor miąższu, dochodzący do głębokiej bordowej barwy. Intensywna barwa ich soku utrzymuje się także po procesie przetwórczym. Sok jest gęsty i aromatyczny, ale ma też ponadprzeciętnie wysoką zawartość zapewniających mu intensywną barwę, a jednocześnie prozdrowotnych antocyjanów). Charakteryzuje się on także wysoką kwasowością oraz dużą zawartością naturalnie występujących cukrów, co powoduje, że „wiśnia nadwiślanka (ChNP)” oraz jej przetwory mają wyjątkowe walory smakowe, jak również odżywcze.

4. Położenie geograficzne na przecięciu szlaków komunikacyjnych

Lokalizacja gminy na ważnych szlakach komunikacyjnych oraz w pobliżu Wisły daje jej przewagę logistyczną. Położenie to sprzyja rozwojowi inwestycji, turystyki i transportu, czyniąc gminę łatwo dostępną zarówno dla mieszkańców, jak i inwestorów.

5. Bliskość infrastruktury transportowej

Dostęp do dobrze rozwiniętej infrastruktury kolejowej i drogowej ułatwia mobilność mieszkańców oraz transport towarów. Bliskość linii kolejowych może przyciągnąć inwestorów szukających terenów z dobrym dostępem do sieci transportowej, co wspiera rozwój przemysłu i usług.

6. Zasoby inwestycyjne - tereny pod inwestycje i niewykorzystane tereny rolnicze

Gmina dysponuje dużymi terenami przeznaczonymi pod inwestycje, co stanowi istotny atut w przyciąganiu inwestorów. Niewykorzystane tereny rolnicze mogą być zagospodarowane na potrzeby nowych projektów, takich jak agroturystyka, produkcja ekologiczna czy inwestycje przemysłowe.

7. Infrastruktura sportowa

Obiekty sportowe oferują mieszkańcom szerokie możliwości aktywnego spędzania czasu i promowania zdrowego trybu życia. Mogą również służyć jako baza do organizacji lokalnych wydarzeń sportowych, które integrują społeczność i przyciągają odwiedzających.

8. Usługi dla seniorów

Gmina zapewnia szeroką ofertę usług dla seniorów, co pozytywnie wpływa na jakość ich życia. Świetlice środowiskowe, programy wsparcia społecznego oraz organizacja zajęć rekreacyjnych i edukacyjnych budują silne więzi międzypokoleniowe i wzmacniają lokalną społeczność.

9. Dostęp do edukacji

Rozwinięta infrastruktura edukacyjna, obejmująca szkoły i przedszkola, zapewnia dzieciom i młodzieży wysoki poziom nauczania. Dostęp do edukacji jest również kluczowym elementem przyciągania młodych rodzin oraz budowania przyszłości gminy.

10. Zaangażowanie mieszkańców

Mieszkańcy gminy, niezależnie od wieku, angażują się w różne inicjatywy społeczne, kulturalne i gospodarcze. Aktywność społeczna sprzyja realizacji lokalnych projektów i poprawia jakość życia, budując przy tym poczucie wspólnoty i odpowiedzialności za rozwój gminy.

11. Turystyka i historia - potencjał w rozwoju tożsamości i przyciąganiu turystów

Gmina Ożarów może pochwalić się bogatym dziedzictwem historycznym oraz atrakcyjnym położeniem w regionie o dużych walorach przyrodniczych. Promowanie lokalnych zabytków, tradycji oraz unikalnych zasobów, takich jak krzemień pasiasty, może przyciągać turystów i wspierać rozwój sektora turystycznego. W połączeniu z Wisłą i terenami zielonymi i walorami przyrodniczymi, turystyka może stać się istotnym elementem strategii rozwoju gminy.

Słabe strony

1. Demografia – starzejące się społeczeństwo, ujemny przyrost naturalny, odpływ młodych ludzi do miast

Gmina Ożarów zmaga się z niekorzystnymi trendami demograficznymi, takimi jak starzenie się populacji i ujemny przyrost naturalny. Odpływ młodych mieszkańców do

większych miast w poszukiwaniu lepszych możliwości edukacyjnych i zawodowych prowadzi do zmniejszenia liczby osób w wieku produkcyjnym. To z kolei obniża dynamikę gospodarczą i zmniejsza bazę podatkową, a także wpływa na pogorszenie perspektyw rozwoju lokalnej społeczności.

2. Służba zdrowia – ograniczony dostęp do usług medycznych i około medycznych

Mieszkańcy gminy mają ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej, co obejmuje zarówno podstawowe usługi medyczne, jak i specjalistyczną rehabilitację. Brak odpowiednich placówek i specjalistów negatywnie wpływa na jakość życia, szczególnie osób starszych oraz tych z problemami zdrowotnymi wymagającymi stałego leczenia.

3. Niedostatek miejsc do spędzania wolnego czasu dla młodych ludzi i terenów rekreacyjnych

Infrastruktura rekreacyjna wymagająca modernizacji, rewitalizacji czy też rozbudowy, jak ścieżki rowerowe, parki czy miejsca spotkań, powoduje ograniczone możliwości spędzania czasu wolnego przez młodych ludzi. To sprawia, że gmina staje się mniej atrakcyjna dla młodszych mieszkańców, co potęguje ich migrację do większych ośrodków.

4. Mała ilość miejsc parkingowych – infrastruktura miejska

Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w centralnych punktach gminy utrudnia życie mieszkańcom i przyjezdnym. Problem ten negatywnie wpływa na codzienny komfort życia i odbiór gminy jako miejsca przyjaznego dla odwiedzających.

5. Brak bazy hotelowo-gastronomicznej i brak miejsc rekreacyjnych

Niedostatek obiektów noclegowych, gastronomicznych oraz infrastruktury rekreacyjnej ogranicza możliwość rozwoju turystyki i organizacji większych wydarzeń. Gmina traci potencjalne dochody z turystyki oraz możliwość promowania lokalnych atrakcji wśród odwiedzających.

6. Brak funkcjonującej strefy inwestycyjnej

Brak uzbrojonej i funkcjonującej strefy inwestycyjnej powoduje trudności w przyciąganiu inwestorów. To ogranicza możliwości tworzenia nowych miejsc pracy

i rozwijania lokalnej gospodarki, co jest istotnym problemem w kontekście emigracji zarobkowej mieszkańców.

7. Ograniczona dostępność nowych miejsc pracy

Niewielka liczba ofert pracy, szczególnie w zawodach wymagających wyższych kwalifikacji, wpływa na wzrost bezrobocia oraz zmusza mieszkańców do poszukiwania zatrudnienia poza gminą. Ograniczona liczba pracodawców utrudnia także przyciąganie nowych mieszkańców.

8. Problemy ekologiczne

Niski wskaźnik segregacji odpadów - braki w efektywnej gospodarce odpadami oraz niewystarczająca infrastruktura recyklingowa, a także problemy z jakością wody. Stałego monitorowania wymagają natomiast problemy takie jak zanieczyszczenie powietrza i hałas mogące wpływać na zdrowie mieszkańców oraz odbiór gminy jako miejsca przyjaznego środowisku.

9. Brak wsparcia dla młodych przedsiębiorców

Ograniczona oferta programów wspierających rozwój młodych przedsiębiorców, takich jak dotacje, mentoring czy infrastruktura, hamuje rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W efekcie młode osoby z inicjatywą często szukają możliwości założenia działalności w większych miastach.

10. Transport publiczny

Słabo rozwinięta sieć transportu publicznego ogranicza mobilność mieszkańców, szczególnie tych z odleglejszych rejonów gminy. Utrudniona komunikacja wpływa na izolację społeczną oraz zmniejsza atrakcyjność gminy dla nowych mieszkańców i potencjalnych inwestorów.

Szanse

1. Rozwój zrównoważonego przemysłu i innowacji technologicznych

Wdrażanie technologii przyjaznych środowisku oraz wspieranie inicjatyw gospodarki cyrkularnej. Rozwój technologii redukujących emisję CO₂, w szczególności w sektorach przemysłowym i budowlanym, pozwala na wzmacnianie pozytywnego wizerunku gminy jako lidera w zielonym przemyśle.

2. Dostęp do funduszy unijnych i krajowych

Możliwość pozyskiwania środków finansowych na modernizację infrastruktury, ochronę środowiska, rozwój edukacji i wsparcie projektów społecznych. Nowe programy w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji oraz funduszy klimatycznych mogą przyspieszyć wdrażanie projektów OZE i efektywności energetycznej.

3. Zwiększenie potencjału turystyki i rekreacji

Walory przyrodnicze i krajobrazowe, takie jak Dolina Wisły, tereny zielone czy unikalne zasoby naturalne (np. krzemień pasiasty), mogą być bazą dla rozwoju usług turystycznych, w tym agroturystyki, turystyki aktywnej (ścieżki rowerowe, piesze szlaki) oraz edukacyjnej. Powiązanie lokalnych atrakcji z regionalnymi szlakami turystycznymi i Wisłą stwarza potencjał dla większej integracji z siecią turystyczną województwa świętokrzyskiego.

4. Inwestycje w odnawialne źródła energii (OZE)

Rozwój energetyki wiatrowej, słonecznej i biomasowej stwarza szanse na budowę zielonej gospodarki, redukcję kosztów energii oraz generowanie nowych miejsc pracy. Współpraca z lokalnymi przedsiębiorstwami przy realizacji projektów OZE może przynieść dodatkowe korzyści gospodarcze i środowiskowe.

5. Reindustrializacja i rekultywacja terenów poprzemysłowych

Możliwość przekształcenia ewentualnych zdegradowanych terenów poprzemysłowych na cele rekreacyjne, mieszkaniowe lub inwestycyjne. Rekultywacja hałd, zwałowisk i innych obszarów przemysłowych może wspierać rozwój terenów zielonych, parków technologicznych oraz przestrzeni dla start-upów i nowych inwestorów.

6. Rozwój usług cyfrowych i e-commerce

Wzrost znaczenia handlu internetowego i usług cyfrowych, przyspieszony przez pandemię COVID-19, tworzy szanse dla lokalnych przedsiębiorców na rozwój działalności w nowych kanałach sprzedaży. Wsparcie lokalnych firm w zakresie transformacji cyfrowej może zwiększyć ich konkurencyjność na rynku krajowym i międzynarodowym.

7. Wsparcie edukacji i szkoleń w zakresie zielonych zawodów

Dostęp do programów wsparcia edukacyjnego, takich jak szkolenia w obszarach technologii zielonej energii, zrównoważonego rolnictwa i innowacji przemysłowych, pozwala na lepsze dostosowanie lokalnej siły roboczej do potrzeb rynku pracy.

8. Rozwój współpracy regionalnej i międzysektorowej

Możliwość nawiązania partnerstw z innymi samorządami, przedsiębiorstwami oraz organizacjami pozarządowymi w ramach wspólnych projektów. Tworzenie klastrów przemysłowych oraz współpraca w ramach regionalnych inicjatyw gospodarczych mogą przyspieszyć rozwój infrastruktury i poprawić jakość życia mieszkańców.

9. Promocja lokalnych produktów i rzemiosła

Rosnące zainteresowanie produktami ekologicznymi i regionalnymi stwarza szanse dla promocji i sprzedaży wyrobów z gminy, takich jak produkty rolne, biżuteria z krzemienia pasiastego czy lokalne rękodzieło. Wzmacnianie marki lokalnych produktów może wspierać rozwój turystyki oraz eksport.

10. Rosnące zainteresowanie zdrowym trybem życia

Trendy związane z aktywnością fizyczną i zdrowym odżywianiem stwarzają możliwości dla rozwoju infrastruktury sportowej, miejsc rekreacji oraz produkcji ekologicznej żywności. Gmina może stać się miejscem oferującym unikalne doświadczenia związane z aktywnym i zdrowym stylem życia.

Zagrożenia

1. Kryzysy gospodarcze, inflacja i niestabilność ekonomiczna

Zmienne warunki ekonomiczne, takie jak rosnąca inflacja, mogą osłabiać kondycję finansową lokalnych przedsiębiorstw, obniżać dochody mieszkańców oraz zmniejszać wpływy do budżetu gminy. Niestabilność gospodarcza wpływa również na ograniczenie zdolności inwestycyjnych gminy oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych.

2. Wpływ zmian klimatycznych i ekstremalnych zjawisk pogodowych

Coraz częstsze i bardziej intensywne zjawiska pogodowe, takie jak susze, powodzie czy gwałtowne burze, stanowią zagrożenie dla rolnictwa, lokalnej infrastruktury oraz jakości życia mieszkańców. Skutki zmian klimatycznych mogą wymagać kosztownych inwestycji w adaptację, np. budowę systemów retencji wody, wzmocnienie wałów przeciwpowodziowych czy ochronę infrastruktury.

3. Rosnąca konkurencja o inwestorów

Sąsiednie gminy oferujące bardziej atrakcyjne ulgi podatkowe, lepszą infrastrukturę lub efektywniejsze procesy administracyjne mogą przyciągnąć potencjalnych inwestorów, ograniczając rozwój gospodarczy gminy Ożarów. Silna konkurencja może również wpłynąć na konieczność dodatkowego dostosowania lokalnych ofert inwestycyjnych.

4. Erozja gleb, degradacja środowiska i presja na zasoby naturalne

Intensywna działalność rolnicza oraz przemysłowa prowadzi do ryzyka degradacji gleb (np. erozji lessowej), zanieczyszczenia powietrza i wody oraz utraty bioróżnorodności. Degradacja środowiska wpływa negatywnie na lokalne ekosystemy oraz jakość życia mieszkańców, zmniejszając jednocześnie potencjał turystyczny gminy.

5. Odpływ młodych mieszkańców i trudności demograficzne

Stały odpływ młodych ludzi do większych miast, w poszukiwaniu lepszych perspektyw edukacyjnych i zawodowych, osłabia rynek pracy i potencjał rozwojowy gminy. Starzenie się społeczności lokalnej może zwiększać obciążenia finansowe związane z polityką senioralną oraz ograniczać dostępność pracowników dla lokalnych przedsiębiorstw.

6. Napięcia społeczne wokół inwestycji przemysłowych

Brak odpowiedniej komunikacji i transparentności w relacjach między inwestorami a mieszkańcami może prowadzić do oporu społecznego wobec nowych projektów przemysłowych. Konflikty interesów związane z wpływem inwestycji na środowisko lub lokalne zasoby mogą opóźniać realizację kluczowych projektów gospodarczych.

7. Niedostateczna adaptacja do cyfrowej transformacji

Opóźnienia w dostosowywaniu lokalnych przedsiębiorstw oraz instytucji publicznych do cyfryzacji mogą zmniejszyć konkurencyjność gminy w stosunku do regionów bardziej zaawansowanych technologicznie. Zagrożenie to obejmuje także brak infrastruktury cyfrowej i umiejętności cyfrowych wśród mieszkańców.

8. Zmiany regulacyjne i presja prawna

Wprowadzanie nowych przepisów, np. związanych z ochroną środowiska czy wymaganiami podatkowymi, może generować dodatkowe obciążenia dla lokalnych przedsiębiorstw i administracji. Zmieniające się regulacje prawne mogą wpływać na realizację inwestycji oraz działalność gospodarczą na terenie gminy.

9. Ograniczona dostępność funduszy zewnętrznych

Zmiana priorytetów finansowania w polityce krajowej lub unijnej może wpłynąć na zmniejszenie środków dostępnych dla gminy na rozwój infrastruktury, ochronę środowiska czy projekty społeczne. Trudności w dostępie do funduszy mogą ograniczać tempo realizacji kluczowych inwestycji.

10. Presja migracyjna i odpływ zasobów ludzkich

Tendencje migracyjne, związane z poszukiwaniem lepszych warunków życia w większych ośrodkach miejskich, mogą prowadzić do dalszego odpływu mieszkańców oraz zmniejszenia aktywności gospodarczej na terenie gminy.

Wnioski z analizy SWOT

Potencjał rozwoju

1. Silna baza przemysłowa z Cement Ożarów S.A. jako kluczowym przedsiębiorstwem, które wspiera gospodarkę lokalną i stabilność finansową gminy.
2. Atrakcyjne położenie geograficzne i infrastruktura transportowa, ułatwiające rozwój inwestycji, turystyki i logistyki.
3. Unikalne zasoby naturalne, takie jak krzemień pasiasty i kamień janikowski, wiśnia nadwiślanka z potencjałem gospodarczym i promocyjnym.
4. Rosnące zainteresowanie odnawialnymi źródłami energii i zieloną gospodarką, które mogą być dźwignią dalszego rozwoju.
5. Bogate dziedzictwo kulturowe i naturalne, dające możliwości rozwoju turystyki oraz wzmacniania tożsamości lokalnej.
6. Wsparcie funduszy unijnych i krajowych na realizację projektów z zakresu ochrony środowiska, infrastruktury oraz edukacji.

Priorytety strategiczne

1. Budowa strefy inwestycyjnej: Przygotowanie uzbrojonych terenów inwestycyjnych i ich aktywna promocja wśród potencjalnych inwestorów.
2. Wzmocnienie potencjału turystyki i rekreacji: Budowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, promowanie lokalnych atrakcji oraz zwiększanie bazy noclegowej.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców: Inwestycje w usługi zdrowotne, edukacyjne i społeczne, zwłaszcza dla seniorów i młodzieży.
4. Rozbudowa infrastruktury cyfrowej: Wsparcie cyfryzacji przedsiębiorstw i instytucji oraz rozwój usług online, w tym edukacji i e-commerce.
5. Wytworzenie zasobów nowych terenów inwestycyjnych na przykład w formule partnerstwa publiczno-prywatnego i jednoczesna aktywność w promowaniu, dostosowywaniu i rozbudowywaniu oferty inwestycyjnej Gminy.

6. Rozwój gospodarki zrównoważonej i innowacyjnej: Wspieranie wdrażania technologii przyjaznych środowisku, rozwoju gospodarki cyrkularnej oraz modernizacji przemysłu.

Minimalizacja zagrożeń

1. Adaptacja do zmian klimatycznych: Inwestowanie w systemy retencji wody, ochronę przeciwpowodziową oraz technologie zmniejszające skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych.
2. Zatrzymanie młodych mieszkańców: Tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój infrastruktury rekreacyjnej i edukacyjnej oraz wspieranie lokalnej przedsiębiorczości.
3. Poprawa komunikacji z mieszkańcami: Transparentność w realizacji inwestycji przemysłowych oraz aktywne konsultacje społeczne, aby zmniejszyć ryzyko napięć.
4. Zwiększenie konkurencyjności oferty inwestycyjnej: Udoskonalenie procedur administracyjnych i zapewnienie korzystnych warunków dla inwestorów, takich jak ulgi podatkowe i wsparcie infrastrukturalne.
5. Ochrona środowiska i zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi: Zwiększenie efektywności gospodarki odpadami, poprawa jakości powietrza i wody oraz ochrona bioróżnorodności.
6. Reagowanie na zmiany regulacyjne i finansowe: Proaktywne dostosowanie się do nowych przepisów prawnych oraz dywersyfikacja źródeł finansowania inwestycji.

Analiza PEST dla Gminy Ożarów

Analiza PEST (Polityczna, Ekonomiczna, Społeczna i Technologiczna) pozwala na ocenę kluczowych czynników zewnętrznych, które mogą wpłynąć na rozwój gminy Ożarów. Na podstawie wcześniejszej diagnozy, w poniższej analizie uwzględniono elementy związane z infrastrukturą, środowiskiem naturalnym, gospodarką, polityką oraz społecznymi oczekiwaniami.

1. Polityczne czynniki (P)

a) Regulacje i polityka ochrony środowiska: Gmina Ożarów leży na obszarach Natura 2000, co wiąże się z koniecznością dostosowania polityki rozwoju do przepisów ochrony środowiska. Obszary chronione wymagają szczególnej troski o zrównoważony rozwój, kontrolowanie emisji zanieczyszczeń oraz ochrony bioróżnorodności. Zwiększająca się presja na ochronę środowiska może wpłynąć na strategię rozwoju infrastruktury, a także wymagania w zakresie gospodarki wodnej i odpadowej.

b) Polityka energetyczna: Rozwój infrastruktury energetycznej, w tym modernizacja sieci i wsparcie dla fotowoltaiki, w dużej mierze zależy od polityki rządu i dostępnych dotacji. Gmina Ożarów może skorzystać z programów wspierających inwestycje w zieloną energię, jednak jej rola polega na promowaniu takich rozwiązań wśród mieszkańców i przedsiębiorców.

c) Współpraca z funduszami unijnymi: Gmina korzysta z funduszy unijnych na inwestycje w drogi i infrastrukturę transportową, co pokazuje rosnącą świadomość o potrzebie poprawy dostępności komunikacyjnej i infrastruktury. Współpraca z instytucjami europejskimi może wspierać dalszy rozwój gminy, ale wymaga dostosowania projektów do wymogów unijnych, w tym zrównoważonego rozwoju.

d) Polityka przemysłowa: Obecność przemysłów, w tym Cement Ożarów S.A., stanowi zarówno szansę (w postaci miejsc pracy, wzrostu gospodarczego), jak i wyzwanie (emisje zanieczyszczeń). Rola gminy w polityce przemysłowej będzie polegała na monitorowaniu i zarządzaniu wpływem przemysłu na środowisko, w tym wdrażaniu nowoczesnych technologii ograniczających emisje.

2. Ekonomiczne czynniki (E)

a) Wydatki na inwestycje infrastrukturalne: W 2023 roku gmina przeznaczyła 4,08 mln zł na transport i łączność, co stanowiło 5,4% budżetu. Wiąże się to z ciągłymi potrzebami modernizacji dróg, budowy chodników i ścieżek rowerowych oraz poprawy jakości transportu publicznego. Istnieje również potrzeba dalszych inwestycji w rozbudowę infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, szczególnie na terenach wiejskich.

b) Zróżnicowanie gospodarki: Gmina Ożarów ma potencjał do dalszego rozwoju sektora przemysłowego, zwłaszcza w obszarze przemysłu budowlanego (Cement Ożarów S.A.). Z jednej strony tworzy to miejsca pracy i przyczynia się do wzrostu gospodarczego, z drugiej zaś może stanowić źródło zanieczyszczeń środowiskowych. Mimo tego, rozwój turystyki, zwłaszcza ekologicznej i rowerowej, ma szansę na wzrost, co przyczyni się do dywersyfikacji gospodarki lokalnej.

c) Wskaźniki segregacji odpadów: Wskaźnik segregacji odpadów w gminie Ożarów wynosi tylko 12,8%, co jest znacznie poniżej średniej krajowej. Jest to aspekt, który może negatywnie wpływać na rozwój gminy, zwłaszcza w kontekście zwiększających się wymagań środowiskowych i rosnącej presji na gospodarkę odpadami. Zwiększenie efektywności recyklingu oraz rozwoju infrastruktury odpadowej będzie miało istotne znaczenie ekonomiczne w przyszłości.

d) Przemiany w sektorze energetycznym: Zainteresowanie instalacjami fotowoltaicznymi wśród mieszkańców i przedsiębiorców wskazuje na trend wzrostu popytu na odnawialne źródła energii. Przemiany w sektorze energetycznym, zwłaszcza wspierane przez dotacje, mogą stać się impulsami do poprawy efektywności energetycznej oraz zmniejszenia kosztów energii w gminie.

3. Społeczne czynniki (S)

a) Struktura demograficzna i potrzeba dostępu do usług: Gmina Ożarów charakteryzuje się dość zróżnicowaną strukturą demograficzną, z przewagą obszarów wiejskich, gdzie istnieje potrzeba poprawy dostępu do usług publicznych (edukacyjnych, zdrowotnych, administracyjnych). Niedostateczna liczba połączeń komunikacyjnych wewnątrzgminnych, zwłaszcza w godzinach porannych i popołudniowych, stanowi poważny problem, który wpływa na jakość życia mieszkańców, zwłaszcza osób starszych i młodzieży.

b) Świadomość ekologiczna i rola edukacji ekologicznej: Wzrost świadomości ekologicznej, szczególnie na terenach wiejskich, sprzyja wdrażaniu zrównoważonych praktyk rolniczych oraz instalacji fotowoltaicznych. Wzrost świadomości ekologicznej może prowadzić do bardziej efektywnej gospodarki odpadami i lepszego zarządzania zasobami naturalnymi.

c) Zmiana stylu życia: Rosnąca popularność turystyki rowerowej oraz potrzeba stworzenia nowych tras rowerowych może wpłynąć na rozwój gminy. Wprowadzenie nowych rozwiązań infrastrukturalnych, takich jak ścieżki rowerowe czy odpowiednia komunikacja publiczna, może poprawić jakość życia mieszkańców oraz przyciągnąć turystów.

d) Zróżnicowanie poziomu życia: Chociaż gmina Ożarów rozwija się, nadal występują nierówności w dostępie do podstawowych usług, zwłaszcza w rejonach wiejskich. Wysoka liczba osób korzystających z przydomowych szamb oraz zróżnicowany dostęp do infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej może wpływać na poczucie jakości życia w różnych częściach gminy.

4. Technologiczne czynniki (T)

a) Rozwój technologii w przemyśle: Cement Ożarów S.A. wdraża nowoczesne technologie w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń. Inwestycje w technologie ograniczające negatywny wpływ przemysłu na środowisko mogą przyczynić się do poprawy jakości powietrza, wód oraz gleby w gminie. Z drugiej strony, dalszy rozwój technologii produkcji w tej branży wiąże się z rosnącymi wymaganiami dotyczącymi ochrony środowiska.

b) Rozwój technologii energetycznych: Gmina Ożarów ma duży potencjał w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza fotowoltaiki. Działania promujące inwestycje w OZE mogą zmniejszyć zależność od tradycyjnych źródeł energii oraz zminimalizować koszty energetyczne dla mieszkańców.

c) Technologie w gospodarce odpadami: Brak rozbudowanej infrastruktury selektywnej zbiórki odpadów oraz niski poziom recyklingu wskazują na konieczność wdrożenia nowych technologii i systemów gospodarki odpadami. Warto zainwestować w rozwój technologii recyklingowych, które umożliwią bardziej efektywne zarządzanie odpadami w gminie.

d) Zrównoważony rozwój turystyki ekologicznej: Wykorzystanie nowych technologii, takich jak aplikacje mobilne do informacji o trasach rowerowych, integracja biletów elektronicznych

czy aplikacji monitorujących jakość powietrza, może wpłynąć na rozwój turystyki ekologicznej i rowerowej w gminie Ożarów.

Wizja rozwoju Gminy Ożarów

W 2030 roku Gmina Ożarów jest nowoczesnym i zrównoważonym miejscem, gdzie tradycja współgra z innowacją, a mieszkańcy cieszą się wysoką jakością życia i bliskością natury. Dzięki inwestycjom w infrastrukturę, ochronę środowiska oraz lokalne zasoby, Ożarów przyciąga zarówno inwestorów, jak i turystów, będąc przykładem harmonijnego rozwoju.

Wersja rozszerzona:

W 2030 roku Gmina Ożarów jest nowoczesnym i zrównoważonym obszarem, w którym harmonijnie współistnieją tradycja i postęp. Dzięki świadomemu wykorzystaniu swojego potencjału gospodarczego, przyrodniczego i kulturowego, Ożarów stanowi przykład dobrze zarządzanej gminy, w której mieszkańcy mogą cieszyć się wysoką jakością życia.

Gospodarka gminy opiera się na lokalnych zasobach i innowacyjnych rozwiązaniach, wspierających przedsiębiorczość oraz zróżnicowane formy działalności, szczególnie w sektorach przyjaznych środowisku i nowoczesnych technologiach. Przemysłane inwestycje w infrastrukturę transportową i energetyczną sprawiają, że Ożarów jest nie tylko doskonale skomunikowany z regionem, ale także atrakcyjny dla inwestorów oraz turystów.

Środowisko naturalne gminy, w tym malownicze krajobrazy, doliny rzeczne i obszary zieleni, jest skutecznie chronione i wykorzystywane jako przestrzeń rekreacyjna, edukacyjna i turystyczna. Realizowane są inwestycje w odnawialne źródła energii oraz infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, które przyczyniają się do ograniczenia emisji i adaptacji do zmian klimatycznych.

Gmina Ożarów wyróżnia się zintegrowaną, aktywną społecznością, która wspiera rozwój lokalny i zachowuje tożsamość kulturową. Oferta edukacyjna i społeczna odpowiada na potrzeby mieszkańców w każdym wieku, a realizowane programy kulturalne i rekreacyjne wzmacniają więzi społeczne oraz przyciągają gości spoza regionu.

Władze gminy, we współpracy z lokalnymi i regionalnymi partnerami, konsekwentnie rozwijają przestrzeń publiczną, rewitalizując centra miejscowości oraz wprowadzając nowoczesne rozwiązania urbanistyczne. W 2030 roku Ożarów jest miejscem, w którym

mieszkańcy chcą żyć, pracować i inwestować, jednocześnie ciesząc się komfortem i bliskością natury.

Misja Gminy Ożarów

Zapewniamy zrównoważony rozwój Gminy Ożarów, wspierając mieszkańców, przedsiębiorców i inwestorów poprzez tworzenie komfortowych warunków życia, wzmacnianie lokalnej gospodarki oraz ochronę środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Wersja rozszerzona:

Misją samorządu gminy Ożarów jest wspieranie zrównoważonego i innowacyjnego rozwoju w zgodzie z potrzebami mieszkańców, lokalnymi wartościami oraz wymogami środowiskowymi. Dążymy do tworzenia przestrzeni, w której każdy mieszkaniec czuje się bezpiecznie i komfortowo, a przedsiębiorcy i inwestorzy znajdują sprzyjające warunki do rozwoju. Gmina Ożarów działa na rzecz poprawy jakości życia, wzmacniania lokalnej gospodarki, ochrony środowiska oraz zachowania dziedzictwa kulturowego. Współpracując z partnerami lokalnymi, krajowymi i międzynarodowymi, koncentrujemy się na kreowaniu atrakcyjnych warunków do życia i pracy oraz podnoszeniu konkurencyjności naszej gminy w regionie.

Cele strategiczne

Cel Strategiczny 1: Wzrost konkurencyjności gospodarczej gminy poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i rozwój infrastruktury inwestycyjnej

Cel Operacyjny 1.1: Aktywizacja gospodarcza poprzez efektywne wykorzystanie terenów inwestycyjnych

Kierunek Działania 1.1.1: Współpraca i partnerstwo publiczno-prywatne w zakresie wspólnej oferty działek inwestycyjnych

Opis kierunku działań:

Celem tego działania jest zbudowanie efektywnej współpracy pomiędzy gminą a właścicielami prywatnych terenów inwestycyjnych, aby stworzyć kompleksową i atrakcyjną ofertę inwestycyjną. Wiele atrakcyjnych działek, które mogłyby stanowić doskonałe miejsca pod inwestycje, znajduje się obecnie w rękach prywatnych. Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) w zakresie promocji i przygotowania tych terenów pozwoli na maksymalne wykorzystanie potencjału gminy, przyspieszenie procesów inwestycyjnych oraz zwiększenie zainteresowania ze strony inwestorów. Kluczowym elementem tej współpracy będzie wspólne przygotowanie, promocja i uzbrojenie działek, co zapewni ich dostępność dla inwestorów.

Zakres działań obejmuje:

- Inwentaryzację i analizę prywatnych terenów inwestycyjnych pod kątem ich potencjału oraz potrzeb w zakresie uzbrojenia i infrastruktury.
- Nawiązanie dialogu z właścicielami terenów prywatnych oraz wypracowanie modelu współpracy w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Tworzenie wspólnej oferty inwestycyjnej obejmującej działki gminne oraz prywatne, z uwzględnieniem ich promocji na rynku krajowym i międzynarodowym.
- Współpracę z właścicielami prywatnych działek w zakresie przygotowania terenów pod inwestycje, np. poprzez wspólne finansowanie uzbrojenia lub zapewnienie wsparcia infrastrukturalnego.

- Organizację kampanii promocyjnych i wydarzeń skierowanych do potencjalnych inwestorów, z wykorzystaniem wspólnej oferty inwestycyjnej.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby terenów inwestycyjnych dostępnych dla inwestorów.
- Podniesienie atrakcyjności gminy dla inwestorów dzięki kompleksowej i zróżnicowanej ofercie inwestycyjnej.
- Skrócenie czasu przygotowania działek inwestycyjnych poprzez współdziałanie w ramach PPP.
- Zwiększenie liczby inwestorów zainteresowanych lokowaniem swoich przedsięwzięć w gminie Ożarów.

Wskaźniki SMART:

- Liczba partnerstw publiczno-prywatnych zawartych w celu promocji działek inwestycyjnych: minimum 2 do 2030 r.
- Liczba wspólnie promowanych działek inwestycyjnych: minimum 4 do 2030 r.
- Liczba inwestycji zrealizowanych na działkach prywatnych włączonych do wspólnej oferty inwestycyjnej: minimum 1 do 2030 r.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, Referat Rolnictwa i Gospodarki Gruntami we współpracy z właścicielami prywatnych działek, agencjami rozwoju regionalnego i instytucjami finansowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Prywatni właściciele terenów inwestycyjnych.
- Regionalne agencje rozwoju i promocji inwestycji.
- Instytucje wspierające PPP, w tym wojewódzkie władze samorządowe.
- Lokalni przedsiębiorcy i społeczność.

Synergia:

Partnerstwo publiczno-prywatne w zakresie oferty inwestycyjnej wzmocni współpracę lokalną, umożliwi bardziej efektywne wykorzystanie zasobów oraz przyczyni się do poprawy wizerunku gminy jako lokalizacji atrakcyjnej dla inwestorów. Kompleksowa oferta działek zwiększy zainteresowanie inwestorów i wpłynie na rozwój gospodarczy gminy.

Kierunek Działania 1.1.2: Przygotowanie terenów inwestycyjnych poprzez aktualizację i uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**Opis kierunku działań:**

Ten kierunek działania zakłada konsekwentne i strategiczne zarządzanie przestrzenią gminy poprzez aktualizację miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), w celu wygospodarowania nowych terenów inwestycyjnych. Wykorzystanie potencjału przestrzeni gminy wymaga identyfikacji obszarów z wysokim potencjałem inwestycyjnym, uwzględniając ich dostępność komunikacyjną, możliwości infrastrukturalne oraz zgodność z polityką środowiskową. Aktualizacja planów pozwoli na stworzenie przestrzeni dostosowanej do potrzeb współczesnych przedsiębiorców, z uwzględnieniem elastyczności w użytkowaniu gruntów oraz wymogów dla różnych branż.

Zakres działań obejmuje:

- Analiza istniejących planów zagospodarowania przestrzennego w kontekście potencjalnych potrzeb inwestycyjnych.
- Przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz uzgodnień międzyresortowych, by zapewnić transparentność procesu i wsparcie różnych interesariuszy.
- Wyznaczenie obszarów przeznaczonych pod inwestycje z uwzględnieniem dostępności infrastruktury technicznej i transportowej.
- Przygotowanie i uchwalenie zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego z priorytetem dla terenów inwestycyjnych.

Oczekiwane rezultaty:

- Przygotowanie nowego zasobu terenów inwestycyjnych, umożliwiających rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych.
- Zwiększenie atrakcyjności gminy jako miejsca przyjaznego dla biznesu poprzez profesjonalne przygotowanie przestrzeni inwestycyjnej.
- Lepsze gospodarowanie przestrzenią gminy w sposób zrównoważony i zgodny z potrzebami mieszkańców oraz środowiska.

Wskaźniki SMART:

- Liczba uchwalonych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących nowe tereny inwestycyjne: minimum 1 do końca 2027 roku.
- Liczba przygotowanych działek inwestycyjnych gotowych do sprzedaży: minimum 3 do końca 2030 roku.
- Liczba terenów objętych zaktualizowanymi planami zagospodarowania: minimum 50 ha do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Województwo świętokrzyskie, w szczególności przy uzgodnieniach środowiskowych i strategicznych.
- Lokalne społeczności, które uczestniczą w konsultacjach społecznych.
- Przedsiębiorcy oraz potencjalni inwestorzy, którzy mogą wpłynąć na określenie zapotrzebowania na konkretne typy inwestycji.

Synergia: Tworzenie przyjaznych warunków do inwestowania.

Kierunek Działania 1.1.3: Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną i drogową

Opis kierunku działań:

Celem tego działania jest kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych poprzez wyposażenie ich w niezbędną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, co ma kluczowe znaczenie dla przyciągnięcia inwestorów i realizacji projektów gospodarczych. Uzbrojenie obejmie budowę i modernizację dróg dojazdowych, wodociągów, kanalizacji sanitarnej, energetycznej oraz sieci szerokopasmowego internetu. Szczególny nacisk zostanie położony na zintegrowanie terenów inwestycyjnych z istniejącą infrastrukturą, aby maksymalnie skrócić czas potrzebny na rozpoczęcie działalności przez potencjalnych inwestorów.

Zakres działań obejmuje:

- Przygotowanie szczegółowych projektów technicznych dla infrastruktury uzbrajającej nowe tereny inwestycyjne.
- Pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych i europejskich na realizację inwestycji infrastrukturalnych.
- Budowa lub modernizacja dróg dojazdowych i ciągów komunikacyjnych, zapewniających łatwy dostęp do terenów inwestycyjnych.
- Instalacja i rozwój sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, energetycznych oraz telekomunikacyjnych.
- Wprowadzenie zrównoważonych rozwiązań technologicznych, takich jak instalacje OZE czy systemy retencji wody deszczowej.

Oczekiwane rezultaty:

- Wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych dzięki ich pełnemu uzbrojeniu technicznemu.
- Przyciągnięcie nowych inwestorów i firm, które będą mogły szybko rozpocząć działalność dzięki przygotowanej infrastrukturze.
- Poprawa warunków gospodarczych w gminie, w tym tworzenie nowych miejsc pracy i wzrost dochodów z podatków lokalnych.

Wskaźniki SMART:

- Liczba uzbrojonych działek inwestycyjnych: minimum 3 do końca 2030 roku.
- łączna powierzchnia terenów objętych inwestycjami infrastrukturalnymi: minimum 15 ha do 2030 roku.
- Odsetek terenów inwestycyjnych z pełnym dostępem do infrastruktury technicznej: 50% do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Fundusze zewnętrzne, takie jak NFOŚiGW i fundusze europejskie (np. programy regionalne).
- Przedsiębiorcy i inwestorzy zainteresowani rozwojem infrastruktury.
- Lokalne społeczności, które mogą korzystać z modernizacji infrastruktury.
- Podmioty odpowiedzialne za infrastrukturę techniczną, np. operatorzy sieci energetycznej czy telekomunikacyjnej.

Synergia: Wzrost atrakcyjności dla inwestorów i poprawa lokalnego rynku pracy.

Cel Operacyjny 1.2: Wsparcie innowacyjności i przedsiębiorczości w gminie

Kierunek Działania 1.2.1: Tworzenie lokalnych centrów innowacji i inkubatorów przedsiębiorczości z ofertą wsparcia dla młodych przedsiębiorców

Opis kierunku działań:

Celem tego działania jest stworzenie dedykowanych przestrzeni, które wspierają rozwój innowacyjności oraz przedsiębiorczości, zwłaszcza wśród młodych mieszkańców gminy. Lokalne centra innowacji i inkubatory przedsiębiorczości będą miejscami, gdzie przedsiębiorcy znajdą kompleksowe wsparcie – od doradztwa biznesowego, przez dostęp do nowoczesnej

infrastruktury, aż po pomoc w finansowaniu ich przedsięwzięć. Działania te mają zapobiegać odpływowi młodych ludzi z gminy oraz stymulować rozwój lokalnej gospodarki poprzez tworzenie nowych miejsc pracy i wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca przyjaznego przedsiębiorcom.

Zakres działań obejmuje:

- Utworzenie centrów innowacji i przedsiębiorczości: przygotowanie przestrzeni dostosowanych do potrzeb młodych przedsiębiorców, wyposażonych w nowoczesne technologie i sale konferencyjne.
- Rozbudowanie oferty wsparcia: zapewnienie szkoleń, doradztwa biznesowego, mentoringu oraz pomocy prawnej i finansowej dla młodych przedsiębiorców.
- Promocja lokalnej przedsiębiorczości: organizacja lub współorganizacja wydarzeń, takich jak hackathony, konkursy start-upowe czy fora innowacyjności, które przyciągną talenty i inwestorów do gminy.
- Współpraca z sektorem edukacji i biznesu: nawiązanie partnerstw z uczelniami, szkołami średnimi oraz większymi przedsiębiorstwami, które mogą wspierać młodych przedsiębiorców technicznie i finansowo.

Oczekiwane rezultaty:

- Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na przykład poprzez powstanie lokalnego centrum wspierającego przedsiębiorczość w branżach innowacyjnych oraz udział Gminy w regionalnych inkubatorach przedsiębiorczości wspierających młodych mieszkańców gminy.
- Zwiększenie liczby młodych osób pozostających w gminie dzięki atrakcyjnym możliwościom rozwoju zawodowego.
- Wzrost liczby innowacyjnych firm działających na terenie gminy.

Wskaźniki SMART:

- Liczba przedsiębiorstw korzystających z inkubatora: minimum 3 do 2030 roku.
- Liczba szkoleń i wydarzeń organizowanych przez inkubatory: minimum 5 rocznie.

- Liczba nowych miejsc pracy utworzonych dzięki działalności inkubatorów: minimum 20 do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór: Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, we współpracy z instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość, takimi jak regionalne agencje rozwoju oraz lokalne organizacje pozarządowe.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Regionalne instytucje wspierające innowacyjność i przedsiębiorczość.
- Uczelnie wyższe i szkoły zawodowe.
- Organizacje pozarządowe i inwestorzy prywatni.
- Lokalni przedsiębiorcy i młodzieżowe grupy innowatorów.

Synergia: Zapobieganie odpływowi młodych ludzi z gminy poprzez tworzenie miejsc pracy oraz wspieranie nowoczesnej gospodarki.

Kierunek Działania 1.2.2: Wprowadzenie systemu zachęt dla nowych przedsiębiorców (np. ulgi podatkowe, dotacje startowe)

Opis kierunku działań:

Wprowadzenie systemu zachęt ma na celu przyciągnięcie nowych przedsiębiorców do gminy oraz wspieranie tych, którzy dopiero rozpoczynają swoją działalność. Ulgi podatkowe, dotacje na start oraz wsparcie administracyjne to narzędzia, które pozwolą na stworzenie przyjaznego środowiska biznesowego, zwiększenie liczby nowo zakładanych firm i rozwój lokalnego rynku pracy.

Zakres działań obejmuje:

- Ulgi podatkowe: czasowe zwolnienie z podatku od nieruchomości lub obniżenie jego stawki dla nowych przedsiębiorców oraz firm inwestujących w innowacyjne technologie.
- Dotacje startowe: uruchomienie lokalnego programu wsparcia finansowego dla początkujących przedsiębiorców, np. w formie jednorazowych dotacji na zakup wyposażenia lub modernizację lokali.

- Wsparcie administracyjne: uproszczenie procedur związanych z zakładaniem działalności gospodarczej oraz szybka ścieżka dla inwestorów.
- Promocja zachęt: kampanie informacyjne, które dotrą do potencjalnych inwestorów oraz lokalnych mieszkańców, by zachęcić ich do korzystania z dostępnych form wsparcia.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby nowo zakładanych firm na terenie gminy.
- Rozwój lokalnego rynku pracy dzięki większej liczbie przedsiębiorstw generujących zatrudnienie.
- Wzrost wpływów podatkowych w dłuższej perspektywie dzięki dynamicznemu rozwojowi przedsiębiorczości.

Wskaźniki SMART:

- Liczba przedsiębiorców korzystających z zachęt: minimum 15 rocznie.
- Liczba nowych firm zarejestrowanych w gminie: minimum 30 do 2030 roku.
- Liczba miejsc pracy utworzonych dzięki wsparciu nowych przedsiębiorstw: minimum 30 do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór: Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Finansowy, we współpracy z Radą Miejską oraz regionalnymi instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Rada Miejska.
- Regionalne instytucje wspierające przedsiębiorców.
- Lokalni przedsiębiorcy.
- Organizacje pozarządowe zajmujące się rozwojem gospodarczym.

Synergia: Pobudzanie lokalnej gospodarki oraz tworzenie nowych miejsc pracy, wspieranie młodych przedsiębiorców w zakładaniu działalności.

Kierunek Działania 1.2.3: Organizacja szkoleń i doradztwa dla młodych przedsiębiorców w zakresie zakładania i rozwijania działalności gospodarczej

Opis kierunku działań:

Organizacja szkoleń i doradztwa dla młodych przedsiębiorców ma na celu zwiększenie ich kompetencji w prowadzeniu działalności gospodarczej oraz dostarczenie wiedzy niezbędnej do efektywnego zarządzania firmą. Działania te będą wspierały rozwój przedsiębiorczości w gminie, zmniejszając bariery wejścia na rynek oraz ułatwiając dostęp do finansowania i nowych technologii.

Zakres działań obejmuje:

- Szkolenia z zakresu przedsiębiorczości: organizacja warsztatów dotyczących zakładania działalności gospodarczej, zarządzania finansami, marketingu i sprzedaży, a także wykorzystania nowych technologii w biznesie.
- Indywidualne doradztwo: zapewnienie konsultacji z ekspertami z zakresu prawa, finansów, księgowości i pozyskiwania środków zewnętrznych.
- Programy mentoringowe: połączenie młodych przedsiębiorców z doświadczonymi mentorami, którzy pomogą w rozwoju ich działalności.
- Partnerstwa edukacyjne: współpraca z lokalnymi szkołami i uczelniami, które będą angażować młodzież w projekty wspierające przedsiębiorczość.

Oczekiwane rezultaty:

- Wzrost wiedzy i kompetencji młodych przedsiębiorców, co przełoży się na ich większą aktywność gospodarczą.
- Zwiększenie liczby nowo powstałych i utrzymujących się na rynku firm w gminie.
- Stworzenie klimatu sprzyjającego innowacyjności i rozwojowi lokalnego biznesu.

Wskaźniki SMART:

- Liczba uczestników szkoleń: minimum 30 rocznie.

- Liczba przedsiębiorców korzystających z doradztwa: minimum 50 do 2030 roku.
- Liczba programów mentoringowych zrealizowanych do 2030 roku: minimum 5.

Realizacja/Nadzór: Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, we współpracy z lokalnymi instytucjami edukacyjnymi oraz organizacjami biznesowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Regionalne agencje rozwoju.
- Lokalni mentorzy i eksperci.
- Uczelnie wyższe i szkoły zawodowe.
- Organizacje pozarządowe.

Synergia: Wzmocnienie wiedzy i kompetencji przedsiębiorców, co przekłada się na rozwój lokalnej gospodarki, tworzenie nowych miejsc pracy oraz przeciwdziałanie odpływowi młodych ludzi z gminy. Połączenie działań szkoleniowych z innymi inicjatywami, takimi jak ulgi podatkowe czy inkubatory przedsiębiorczości, umożliwia synergiczne wspieranie przedsiębiorczości na różnych poziomach.

Cel Operacyjny 1.3: Rozwój infrastruktury technicznej wspierającej gospodarkę

Kierunek Działania 1.3.1: Modernizacja lokalnych dróg dojazdowych z uwzględnieniem potrzeb transportu ciężkiego

Opis kierunku działań:

Efektywna infrastruktura drogowa jest kluczowym elementem dla rozwoju gospodarczego gminy, zwłaszcza w kontekście obsługi terenów inwestycyjnych. Działanie to koncentruje się na modernizacji istniejących dróg lokalnych, aby spełniały wymogi transportu ciężkiego. Szczególny nacisk zostanie położony na poprawę nośności nawierzchni, budowę skrzyżowań,

rond oraz obwodnicy miasta ułatwiających ruch pojazdów ciężarowych oraz dostosowanie infrastruktury drogowej do standardów umożliwiających rozwój logistyki.

Zakres działań obejmuje:

- Opracowanie planów modernizacji dróg lokalnych, uwzględniając potrzeby inwestorów i mieszkańców.
- Modernizację nawierzchni oraz wzmocnienie nośności dróg umożliwiające transport ciężki.
- Budowę dodatkowych elementów infrastruktury, takich jak skrzyżowania, ronda czy zatoki postojowe.
- Poprawę oznakowania drogowego i wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania ruchem, aby zwiększyć bezpieczeństwo.

Oczekiwane rezultaty:

- Usprawnienie transportu towarów i surowców do i z terenów inwestycyjnych.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej dla inwestorów i przedsiębiorców.
- Podniesienie komfortu i bezpieczeństwa użytkowników dróg.

Wskaźniki SMART:

- Długość zmodernizowanych dróg lokalnych: minimum 15 km do 2030 roku.
- Liczba skrzyżowań i rond dostosowanych do potrzeb transportu ciężkiego: minimum 2 do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z Województwem i lokalnymi operatorami dróg.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Województwo świętokrzyskie.
- Zarząd Dróg Wojewódzkich i Powiatowych.
- Lokalne społeczności oraz przedsiębiorcy.

Synergia:

Poprawa dostępu do terenów inwestycyjnych zwiększy atrakcyjność gminy dla inwestorów i wesprze rozwój logistyki.

Kierunek Działania 1.3.2: Rozwój systemów wodociągowych, kanalizacyjnych i energetycznych na terenach inwestycyjnych**Opis kierunku działań:**

Celem tego działania jest zapewnienie kompleksowego uzbrojenia terenów inwestycyjnych w infrastrukturę wodociągową, kanalizacyjną oraz energetyczną. Przygotowanie tych elementów infrastruktury technicznej jest niezbędne dla stworzenia odpowiednich warunków do lokowania działalności gospodarczej i zwiększenia atrakcyjności terenów dla inwestorów. Kluczowe będzie również uwzględnienie rozwiązań z zakresu zrównoważonego rozwoju, takich jak instalacje odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz systemy retencji wody deszczowej.

Zakres działań obejmuje:

- Opracowanie projektów technicznych dla infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej.
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na nowych terenach inwestycyjnych.
- Aktywne działania na rzecz instalacji nowych i modernizacji sieci energetycznej oraz przygotowanie infrastruktury do wykorzystania energii z OZE.
- Utrzymanie i modernizacja istniejącej infrastruktury w celu dostosowania jej do potrzeb nowych inwestycji.

Oczekiwane rezultaty:

- Pełne uzbrojenie techniczne terenów inwestycyjnych, umożliwiające szybkie rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- Wzrost liczby inwestycji przemysłowych i mieszkaniowych na terenie gminy.
- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów wodnych i energetycznych w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Wskaźniki SMART:

- Liczba terenów uzbrojonych w pełną infrastrukturę techniczną: minimum 5 do końca 2030 roku.
- Odsetek terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i energetycznej: 50% do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z zakładami komunalnymi oraz operatorami infrastruktury technicznej.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Zakłady komunalne.
- Operatorzy sieci energetycznej.
- Województwo świętokrzyskie i lokalni przedsiębiorcy.

Synergia:

Umożliwienie powstawania nowych inwestycji gospodarczych i mieszkaniowych przyczyni się do rozwoju lokalnej gospodarki oraz zmniejszenia bezrobocia.

Kierunek Działania 1.3.3: Tworzenie strefy inwestycyjnej z kompleksowym wsparciem infrastrukturalnym i logistycznym**Opis kierunku działań:**

W ramach tego działania gmina podejmie kroki mające na celu utworzenie strefy inwestycyjnej, która będzie w pełni przygotowana pod kątem infrastrukturalnym oraz wyposażona w rozwiązania wspierające inwestorów. Kompleksowe wsparcie obejmie zarówno uzbrojenie terenów, jak i stworzenie dodatkowych usług logistycznych, takich jak magazyny, transport wewnętrzny czy centra dystrybucyjne. Istotnym elementem będzie także wdrożenie programów wspierających przedsiębiorców, w tym ułatwienia administracyjne, ulgi podatkowe oraz wsparcie w zakresie rekrutacji pracowników. Jednocześnie stworzone

i wdrożone zostaną ustandaryzowane procesy kompleksowej obsługi inwestora – od etapu prezentacji oferty inwestycyjnej, przez sam proces inwestycyjny, aż do opieki poinwestycyjnej.

Zakres działań obejmuje:

- Wyznaczenie lokalizacji i przygotowanie projektów dla nowej strefy inwestycyjnej.
- Uzbrojenie terenów w infrastrukturę techniczną, drogową i logistyczną.
- Utworzenie punktu obsługi inwestora z ofertą kompleksowego wsparcia.
- Promocja strefy inwestycyjnej wśród potencjalnych inwestorów.

Oczekiwane rezultaty:

- Przyciągnięcie nowych inwestorów do gminy.
- Stworzenie nowych miejsc pracy i ograniczenie bezrobocia.
- Zwiększenie wpływów do budżetu gminy z podatków lokalnych.

Wskaźniki SMART:

- Liczba firm działających w strefie inwestycyjnej: minimum 2 do końca 2030 roku.
- Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w strefie inwestycyjnej: minimum 50 do końca 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z partnerami prywatnymi i publicznymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Inwestorzy i przedsiębiorcy.
- Województwo świętokrzyskie.
- Instytucje otoczenia biznesu, takie jak Polska Agencja Inwestycji i Handlu (PAIH).

Synergia:

Tworzenie strefy inwestycyjnej poprawi lokalny rynek pracy, przyciągnie nowych mieszkańców oraz zwiększy dochody gminy z tytułu działalności gospodarczej.

Kierunek Działania 1.3.4: Wsparcie procesów cyfryzacji lokalnej gospodarki oraz administracji

Opis kierunku działań:

Cyfryzacja jest kluczowym elementem rozwoju współczesnych gospodarek i administracji, a w kontekście gminy Ożarów stanowi fundament efektywności zarządzania oraz wzrostu konkurencyjności lokalnego biznesu. Działanie to koncentruje się na wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań cyfrowych, które umożliwią usprawnienie procesów administracyjnych, poprawią dostępność usług publicznych oraz wesprą rozwój przedsiębiorczości. W ramach tej inicjatywy planuje się wdrożenie systemów informatycznych ułatwiających kontakt z urzędami, rozwój e-usług, a także wspieranie lokalnych firm w adaptacji do nowych technologii cyfrowych.

Zakres działań obejmuje:

- Wdrożenie e-administracji w gminie poprzez rozwój systemów informacyjnych, umożliwiających załatwianie spraw urzędowych online, zdalne składanie wniosków, płatności oraz uzyskiwanie zaświadczeń.
- Cyfryzacja procesów administracyjnych w urzędach gminnych, w tym archiwizacja dokumentów i automatyzacja procesów decyzyjnych w celu poprawy efektywności działania administracji.
- Wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw w zakresie cyfryzacji, m.in. poprzez organizowanie szkoleń i doradztwa w zakresie e-commerce, marketingu internetowego, wykorzystywania narzędzi do zarządzania firmą online, a także wdrożenie platform e-biznesowych.
- Rozwój infrastruktury teleinformatycznej w gminie, w tym rozbudowa sieci internetowej, wdrażanie szybkiego internetu szerokopasmowego oraz systemów bezpieczeństwa danych.
- Wspieranie cyfryzacji usług publicznych, takich jak zdalne konsultacje, dostęp do zasobów edukacyjnych online czy telemedycyna, celem poprawy dostępu mieszkańców do usług świadczonych przez gminę.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie dostępności usług publicznych poprzez rozwój e-administracji, co ułatwi mieszkańcom załatwianie spraw urzędowych zdalnie, bez konieczności osobistego stawiania się w urzędzie.
- Poprawa efektywności administracji gminnej dzięki cyfryzacji procesów, co przełoży się na szybsze załatwianie spraw oraz zmniejszenie obciążenia administracyjnego.
- Zwiększenie konkurencyjności lokalnych firm poprzez wsparcie ich w cyfryzacji, co pozwoli im na lepsze dopasowanie do wymagań współczesnego rynku, wzrost sprzedaży oraz łatwiejszy dostęp do nowych rynków.
- Wzrost dostępności usług zdrowotnych, edukacyjnych i innych z zakresu administracji publicznej, realizowanych zdalnie lub poprzez platformy cyfrowe, co poprawi jakość życia mieszkańców.
- Rozwój infrastruktury cyfrowej, w tym szybszy dostęp do internetu, co sprzyja rozwojowi cyfrowych usług publicznych i prywatnych w regionie.

Wskaźniki SMART:

- Liczba wdrożonych e-usług w gminie: minimum 5 nowych usług online do 2030 roku.
- Odsetek mieszkańców korzystających z e-administracji: minimum 25% do 2030 roku.
- Liczba firm korzystających z usług cyfryzacji: minimum 50 przedsiębiorstw do 2030 roku.
- Pokrycie terenu gminy szybkim internetem: 75 % do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Referat Administracyjno-Kancelaryjny, Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, współpraca z operatorami telekomunikacyjnymi oraz organizacjami wspierającymi lokalne przedsiębiorstwa w zakresie cyfryzacji.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Operatorzy telekomunikacyjni – współpraca przy rozwoju infrastruktury internetowej.
- Lokalne przedsiębiorstwa – współpraca przy wdrażaniu narzędzi cyfrowych i szkoleń z zakresu e-biznesu.
- Instytucje wspierające rozwój cyfryzacji – organizowanie szkoleń, doradztwa i wsparcia dla firm.
- Fundusze zewnętrzne, w tym fundusze unijne – wsparcie finansowe projektów związanych z cyfryzacją.

Synergia: Cyfryzacja administracji i wspieranie procesów digitalizacji lokalnej gospodarki przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności gminy Ożarów dla inwestorów. Nowoczesna infrastruktura cyfrowa oraz efektywne e-usługi wpłyną na rozwój gminy, zwiększając jej konkurencyjność i umożliwiając lokalnym firmom i mieszkańcom pełniejsze korzystanie z nowoczesnych technologii. Wprowadzenie rozwiązań cyfrowych wspiera również rozwój sektora turystyki oraz edukacji, dostosowując ofertę do współczesnych wymagań rynku.

Cel Strategiczny 2: Zwiększenie komfortu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i usług publicznych

Cel Operacyjny 2.1: Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i społecznej

Kierunek Działania 2.1.1: Modernizacja i dostosowanie szkół oraz przedszkoli do potrzeb współczesnego rynku pracy

Opis kierunku działań:

Działanie zakłada kompleksową modernizację istniejących placówek edukacyjnych w celu podniesienia jakości kształcenia oraz dostosowania ich do współczesnych wymagań rynku pracy. Inwestycje obejmą zarówno aspekty infrastrukturalne, jak i wyposażenie w nowoczesny sprzęt dydaktyczny, umożliwiający naukę przedmiotów ścisłych, technologicznych oraz kompetencji cyfrowych. Szczególną uwagę poświęci się dostosowaniu przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz tworzeniu warunków sprzyjających kreatywności i innowacyjności uczniów.

Zakres działań obejmuje:

- Modernizację budynków szkół i przedszkoli, w tym wymianę instalacji, ocieplenie oraz wyposażenie w nowoczesne technologie.
- Utworzenie nowoczesnych pracowni tematycznych, takich jak laboratoria chemiczne, fizyczne, informatyczne czy technologiczne.
- Organizację konsultacji z lokalnymi przedsiębiorcami, by dostosować kierunki kształcenia do ich potrzeb.
- Uwzględnienie specjalizacji w kształceniu przygotowującym do tzw. zielonych zawodów jako perspektywicznych kierunków zatrudnienia.

Oczekiwane rezultaty:

- Wzrost jakości kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.
- Podniesienie poziomu dostępności edukacji dla dzieci i młodzieży, w tym osób z niepełnosprawnościami.
- Zwiększenie liczby absolwentów przygotowanych do pracy w innowacyjnych branżach.

Wskaźniki SMART:

- Liczba zmodernizowanych placówek edukacyjnych: 2 do 2030 r.
- Liczba nowoczesnych pracowni utworzonych w szkołach: minimum 4 do 2030 r.
- Liczba uczniów korzystających z nowoczesnej infrastruktury: minimum 300 rocznie od 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Administracyjno-Kancelaryjny, Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej oraz Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Ministerstwo Edukacji i Nauki.
- Organizacje pozarządowe wspierające rozwój edukacji.

- Lokalne społeczności oraz przedsiębiorcy.

Synergia: Powiązanie z działaniami wspierającymi lokalną przedsiębiorczość poprzez przygotowanie przyszłych kadr.

Kierunek Działania 2.1.2: Zwiększenie dostępności miejsc opieki dla najmłodszych dzieci

Opis kierunku działań:

Działanie koncentruje się na poprawie dostępności usług opieki nad najmłodszymi dziećmi poprzez rozwój i wsparcie istniejących form opieki oraz wdrażanie alternatywnych rozwiązań, dostosowanych do lokalnych potrzeb. Celem jest ułatwienie rodzinom dostępu do opieki nad dziećmi, co wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców i zwiększenie aktywności zawodowej rodziców, zwłaszcza kobiet.

Zakres działań obejmuje:

- Zwiększenie liczby miejsc w istniejących placówkach – wsparcie dla przedszkoli w zakresie ich rozbudowy lub dostosowania do większej liczby dzieci.
- Wsparcie alternatywnych form opieki nad dziećmi, takich jak:
 - Punkty opieki dziennej – małe, lokalne placówki opiekuńcze działające w elastycznym modelu, np. w świetlicach lub centrach społecznych.
 - Kluby dziecięce – dedykowane dzieciom do 3. roku życia, stanowiące bardziej dostępne rozwiązanie niż pełnoprawne żłobki.
 - Przedszkola rodzinne – prowadzone w mniejszych grupach, np. przez organizacje społeczne lub w ramach współpracy z rodzicami.
 - Dofinansowanie do dziennego opiekuna – wsparcie dla rodziców korzystających z tej formy opieki, aby ułatwić im powrót na rynek pracy.
- Wdrażanie nowoczesnych metod opieki i edukacji, dostosowanych do różnorodnych potrzeb dzieci i ułatwiających integrację społeczną.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.

- Umożliwienie większej liczbie rodziców podjęcia lub kontynuowania aktywności zawodowej.
- Rozwój elastycznych i kosztowo efektywnych form opieki nad dziećmi, dopasowanych do potrzeb lokalnej społeczności.

Wskaźniki SMART:

- Liczba nowoutworzonych miejsc w placówkach opieki – 30 do 2028 r.
- Liczba nowych lub rozszerzonych form opieki nad dziećmi – minimum 3 do 2030 r.

Realizacja/Nadzór:

Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, Referat Administracyjno-Kancelaryjny, we współpracy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Województwo świętokrzyskie.
- Organizacje pozarządowe wspierające rodziny.
- Fundusze europejskie i krajowe programy wsparcia.

Synergia:

Zwiększenie atrakcyjności gminy dla młodych rodzin, poprawa wsparcia dla rodzin i polityki demograficznej poprzez zapewnienie dostępnych i elastycznych form opieki nad dziećmi.

Kierunek Działania 2.1.3: Utworzenie lokalnej klubo-kawiarni jako przestrzeni kulturalnej i integracyjnej

Opis kierunku działań:

Działanie to zakłada stworzenie przestrzeni w formie klubo-kawiarni, będącej miejscem nieformalnych spotkań, działań kulturalnych i integracyjnych. Obiekt będzie przyjazną i elastyczną przestrzenią, przystosowaną do różnorodnych aktywności, takich jak warsztaty, spotkania autorskie, wystawy, wieczory filmowe czy zajęcia rekreacyjne. Współpraca z lokalną

biblioteką pozwoli na wykorzystanie potencjału istniejących zasobów i stworzenie atrakcyjnej oferty edukacyjno-kulturalnej.

Zakres działań obejmuje:

- Przygotowanie projektu klubo-kawiarni z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców różnych grup wiekowych, w tym młodzieży, rodzin oraz seniorów z jednoczesnym rozszerzeniem oferty kulturalnej biblioteki.
- Realizację inwestycji budowlanej wraz z wyposażeniem przestrzeni w funkcjonalne meble, sprzęt multimedialny, kuchenny oraz edukacyjny.
- Wprowadzenie programu aktywności kulturalno-integracyjnych, takich jak warsztaty artystyczne, wydarzenia tematyczne, kluby książki, spotkania filmowe czy inicjatywy społeczne.
- Nawiązanie współpracy z biblioteką w celu wspólnej organizacji wydarzeń kulturalnych oraz promocji czytelnictwa.

Oczekiwane rezultaty:

- Stworzenie nowoczesnej przestrzeni wspierającej rozwój kultury, edukacji i więzi społecznych w gminie.
- Wzrost uczestnictwa mieszkańców w działaniach kulturalnych, integracyjnych i edukacyjnych.
- Budowanie lokalnej wspólnoty poprzez promowanie mniej formalnych form aktywności kulturalnej.

Wskaźniki SMART:

- Liczba nowo powstałych klubo-kawiarni: 1 do 2030 r.
- Liczba organizowanych wydarzeń kulturalnych i integracyjnych: minimum 12 rocznie.
- Liczba uczestników wydarzeń: minimum 600 rocznie.
- Liczba wspólnych inicjatyw realizowanych z biblioteką: minimum 12 rocznie.

Realizacja/Nadzór:

Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej oraz Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury im. Aleksandra Patkowskiego w Ożarowie i Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy im. Witolda Gombrowicza w Ożarowie.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Biblioteka i jej filie jako kluczowy partner przy realizacji działań edukacyjno-kulturalnych.
- Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne wspierające kulturę i integrację społeczną.
- Lokalni mieszkańcy i liderzy społeczni.

Synergia:

Stworzenie klubo-kawiarni przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, integracji lokalnej społeczności oraz wspierania nieformalnych form kultury i aktywności społecznej. Współpraca z biblioteką dodatkowo wzmocni ofertę edukacyjną i kulturalną gminy.

Kierunek Działania 2.1.4: Utworzenie programu "Zamieszkać w Ożarowie" – budowa mieszkań i oferowanie zachęt dla nowych mieszkańców

Opis kierunku działań:

Rozwój rynku mieszkaniowego oraz przyciąganie nowych mieszkańców do gminy Ożarów jest kluczowym elementem w procesie zrównoważonego rozwoju gminy. Program „Zamieszkać w Ożarowie” ma na celu stworzenie nowych możliwości mieszkaniowych oraz oferowanie zachęt, które będą wspierały osiedlanie się osób w gminie. Działanie to będzie obejmować budowę nowych osiedli mieszkaniowych, w tym zarówno domów jednorodzinnych, jak i mieszkań w zabudowie wielorodzinnej. Program uwzględnia również różnorodne formy wsparcia dla nowych mieszkańców, takie jak ulgi podatkowe, dotacje na zakup działek, preferencyjne warunki zakupu mieszkań oraz inne formy pomocy dla rodzin, młodych ludzi oraz seniorów.

Zakres działań obejmuje:

- **Budowę nowych osiedli mieszkaniowych**, dostosowanych do potrzeb różnych grup społecznych, w tym rodzin z dziećmi, młodych profesjonalistów oraz seniorów.
- **Zachęty dla nowych mieszkańców**, takie jak ulgi podatkowe, preferencyjne warunki zakupu działek budowlanych oraz wsparcie przy adaptacji budynków na cele mieszkaniowe.
- **Tworzenie infrastruktury wspierającej** osiedlanie się nowych mieszkańców, w tym budowę i modernizację dróg dojazdowych, dostępu do infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej oraz zapewnienie dostępu do usług publicznych, takich jak transport, edukacja i opieka zdrowotna.
- **Wspieranie zrównoważonego budownictwa**, w tym energooszczędnych mieszkań oraz rozwiązań związanych z odnawialnymi źródłami energii i retencją wody.

Oczekiwane rezultaty:

- **Zwiększenie liczby mieszkańców** gminy Ożarów, szczególnie wśród rodzin, młodych ludzi i seniorów.
- **Poprawa jakości życia** mieszkańców gminy poprzez dostępność nowoczesnych mieszkań oraz atrakcyjnych warunków do życia.
- **Wzrost aktywności gospodarczej** związanej z budową nowych osiedli oraz potrzebą utworzenia nowych miejsc pracy w usługach i biznesach wspierających rozwój mieszkaniowy.

Wskaźniki SMART:

- **Liczba nowych mieszkań** wybudowanych w ramach programu: minimum 30 do 2030 roku.
- **Liczba mieszkańców** przyjętych w ramach programu: wzrost o 15% do 2030 roku w stosunku do roku 2023.
- **Liczba nowych osiedli mieszkaniowych** utworzonych: minimum 1 do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Inwestycji i Planowania Przestrzennego, współpraca z deweloperami, lokalnymi firmami budowlanymi i instytucjami finansowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- **Województwo świętokrzyskie** – wsparcie finansowe i promocyjne.
- **Deweloperzy i inwestorzy** – realizacja inwestycji mieszkaniowych.
- **Lokalne instytucje finansowe** – oferowanie preferencyjnych warunków kredytowych dla nowych mieszkańców.
- **Lokalne społeczności** – współpraca przy projektowaniu nowych osiedli.

Synergia: Program „Zamieszkać w Ożarowie” wspiera wzrost liczby mieszkańców, przyciąga inwestycje i wspomaga rozwój lokalnej gospodarki. Dzięki współpracy z sektorem deweloperskim i finansowym, może przyczynić się do długofalowego rozwoju przestrzennego gminy oraz poprawy jakości życia jej mieszkańców.

Cel Operacyjny 2.2: Usuwanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej

Kierunek Działania 2.2.1: Likwidacja barier w budynkach użyteczności publicznej

Opis kierunku działań:

Działanie to obejmuje modernizację istniejących budynków użyteczności publicznej w celu dostosowania ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, osób starszych oraz osób o ograniczonej mobilności. Inwestycje będą dotyczyły takich elementów jak instalacja wind, ramp, automatycznych drzwi czy specjalistycznych oznaczeń. Celem jest stworzenie przestrzeni publicznej, która będzie dostępna i przyjazna dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od ich możliwości fizycznych.

Zakres działań obejmuje:

- Audyt dostępności budynków publicznych pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i ograniczoną mobilnością.

- Projektowanie i realizacja prac modernizacyjnych, takich jak instalacja podjazdów, wind, oznaczeń w języku Braille’a oraz odpowiednich toalet.
- Współpraca z organizacjami wspierającymi osoby z niepełnosprawnościami, aby konsultować zakres prac modernizacyjnych.

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa dostępności budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami.
- Wzrost liczby mieszkańców korzystających z usług publicznych dzięki poprawie dostępności.
- Zmniejszenie wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami.

Wskaźniki SMART:

- Liczba budynków dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: minimum 5 do 2030 r.
- Odsetek budynków publicznych dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami: 50% do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej.,
Koordynator ds. dostępności

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Województwo świętokrzyskie.
- Organizacje pozarządowe wspierające osoby z niepełnosprawnościami.
- Fundusze europejskie i programy krajowe.

Synergia: Poprawa jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej.

Kierunek Działania 2.2.2: Modernizacja rozwiązań komunikacyjnych z uwzględnieniem osób starszych i niepełnosprawnych

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu kompleksowe przekształcenie rozwiązań komunikacyjnych: zarówno ciągów komunikacyjnych, takich jak chodniki, przejścia dla pieszych i ścieżki rowerowe, aby były bardziej przyjazne i dostępne dla mieszkańców, turystów, w tym osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodziców z wózkami, a także usług transportu publicznego w zakresie zwiększenia jego dostępności, szczególnie dla mieszkańców peryferyjnych obszarów Gminy Ożarów. Kluczowe inwestycje będą obejmowały eliminację barier architektonicznych, takich jak wysokie krawężniki oraz zapewnienie odpowiedniego oznakowania i oświetlenia, a także nakłady na organizację rozwiązań transportu publicznego.

Zakres działań obejmuje:

- Przeprowadzenie analizy istniejącej infrastruktury pod kątem dostępności.
- Modernizację chodników i przejść dla pieszych, w tym instalację obniżonych krawężników, sygnalizacji dźwiękowej oraz antypoślizgowych nawierzchni.
- Wprowadzenie elementów poprawiających bezpieczeństwo, takich jak dodatkowe oświetlenie czy oznakowanie.
- Pogłębioną analizę potrzeb komunikacyjnych mieszkańców i dostosowanie do nich rozwiązań transportu publicznego.

Oczekiwane rezultaty:

- Ułatwienie poruszania się po gminie osobom z ograniczoną mobilnością.
- Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach i chodnikach.
- Wzrost liczby osób korzystających z infrastruktury pieszej i rowerowej oraz transportu publicznego.

Wskaźniki SMART:

- Liczba kilometrów zmodernizowanych ciągów komunikacyjnych: 3 km do 2030 r.
- Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych: minimum 3 do 2030 r.
- Procent pokrycia obszaru Gminy transportem publicznym: 50% do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Inwestycji i Planowania Przestrzennego

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Organizacje pozarządowe wspierające osoby z niepełnosprawnościami.
- Województwo świętokrzyskie.
- Lokalne społeczności.

Synergia: Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców i poprawa infrastruktury komunikacyjnej.

Kierunek Działania 2.2.3: Wprowadzenie systemu audytu dostępności przestrzeni publicznej

Opis kierunku działań:

Działanie to zakłada wprowadzenie regularnego systemu audytów dostępności przestrzeni publicznej, aby identyfikować i eliminować bariery architektoniczne w sposób ciągły i systematyczny. Audyty będą prowadzone w oparciu o standardy dostępności, z udziałem ekspertów oraz lokalnych społeczności, co pozwoli na bieżące reagowanie na potrzeby mieszkańców.

Zakres działań obejmuje:

- Opracowanie procedur audytów dostępności oraz przeszkolenie zespołów odpowiedzialnych za ich przeprowadzanie.
- Prowadzenie regularnych audytów przestrzeni publicznej i opracowywanie raportów z rekomendacjami.
- Wdrożenie działań naprawczych zgodnie z rekomendacjami audytów.

Oczekiwane rezultaty:

- Stworzenie systemu bieżącego monitorowania dostępności przestrzeni publicznej.
- Redukcja liczby barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.
- Zwiększenie świadomości społecznej na temat dostępności.

Wskaźniki SMART:

- Liczba przeprowadzonych audytów dostępności: minimum 10 rocznie.
- Liczba zidentyfikowanych i usuniętych barier: minimum 50 do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Organizacje pozarządowe zajmujące się dostępnością przestrzeni publicznej.
- Lokalne społeczności i eksperci w zakresie dostępności.

Synergia: Stała poprawa infrastruktury publicznej i integracja osób z ograniczoną mobilnością w życie społeczne.

Cel Operacyjny 2.3: Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej i pomocy społecznej**Kierunek Działania 2.3.1: Rozwój oferty opieki dla seniorów, w tym programy opieki wytchnieniowej i asystenckiej****Opis kierunku działań:**

Działanie to koncentruje się na wsparciu osób starszych poprzez rozwój usług opiekuńczych dostosowanych do ich potrzeb. W szczególności dotyczy to opieki wytchnieniowej, która ma na celu odciążenie rodzin opiekujących się seniorami, umożliwiając im czas na regenerację oraz rozwój osobisty. Programy opieki będą wdrażane w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi oraz placówkami zdrowia i pomocy społecznej.

Podniesienie dostępności usług dla osób starszych poprzez kontynuowanie działalności dziennego domu i klubów seniora.

Zakres działań obejmuje:

- Utworzenie miejsc dziennego pobytu dla seniorów, w których będą mogli spędzać czas pod opieką wykwalifikowanego personelu. Kontynuacja działalności istniejących placówek.

- Wdrożenie programów opieki wytchnieniowej, zapewniających tymczasowe wsparcie w opiece nad osobami starszymi.
- Organizacja szkoleń dla opiekunów rodzinnych w zakresie opieki nad seniorami, w tym pierwszej pomocy i wsparcia emocjonalnego.

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa jakości życia seniorów poprzez dostęp do kompleksowych usług opiekuńczych.
- Zmniejszenie obciążenia rodzin opiekujących się osobami starszymi.
- Wzrost integracji społecznej osób starszych.

Wskaźniki SMART:

- Liczba uczestników programów realizowanych na rzecz seniorów, w tym opieki wytchnieniowej: minimum 30 rocznie.
- Liczba nowych miejsc przystosowanych do dziennego pobytu dla seniorów: minimum 1 do 2030 r.
- Liczba opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych objętych szkoleniami: minimum 10 rocznie.

Realizacja/Nadzór: Referat Administracyjno-Kancelaryjny, Referat Finansowy, współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Organizacje pozarządowe wspierające seniorów.
- Placówki pomocy społecznej.
- Lokalni przedsiębiorcy świadczący usługi opiekuńcze.

Synergia: Podniesienie jakości życia seniorów oraz wsparcie ich rodzin.

Kierunek Działania 2.3.2: Usprawnienie dostępu do lekarzy i wspieranie programów profilaktycznych

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu poprawę dostępności opieki zdrowotnej w gminie, szczególnie w zakresie podstawowej opieki medycznej (internista, pediatra) oraz wsparcia pielęgniarstwa dla seniorów. Jednocześnie zakłada rozwój programów profilaktycznych i diagnostycznych, promujących zdrowy styl życia i wczesne wykrywanie chorób. Inicjatywa obejmuje organizację kampanii edukacyjnych, wzmocnienie lokalnej infrastruktury medycznej oraz zapewnienie regularnych badań przesiewowych.

Zakres działań obejmuje:

- **Zwiększenie dostępności lekarzy internistów i pediatrów** poprzez współpracę z placówkami medycznymi i stworzenie systemu zachęt (np. dofinansowanie gabinetów, dopłaty do wynagrodzeń).
- **Zapewnienie opieki pielęgniarstwa dla seniorów**, w tym organizację wizyt domowych i wsparcia w codziennych potrzebach zdrowotnych, takich jak pomiar ciśnienia czy kontrola poziomu cukru.
- Organizację kampanii profilaktycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych, takich jak cukrzyca, choroby serca i nowotwory.
- Realizację programów diagnostycznych, takich jak badania mammograficzne, cytologiczne czy kontrola poziomu cukru we krwi.
- Współpracę z placówkami medycznymi w zakresie wdrażania lokalnych programów profilaktyki zdrowotnej.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie dostępności opieki zdrowotnej dla mieszkańców, szczególnie dzieci i seniorów.
- Poprawa jakości życia mieszkańców dzięki lepszej opiece medycznej.
- Wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców gminy.
- Zwiększenie liczby osób korzystających z badań profilaktycznych.
- Wczesne wykrywanie chorób i zmniejszenie kosztów ich leczenia.

Wskaźniki SMART:

- Liczba lekarzy internistów i pediatrów dostępnych w gminie: wzrost o minimum 2 do 2030 r.
- Liczba pielęgniarek wspierających seniorów: minimum 1 dedykowana pielęgniarka dostępna przez dwa dni w tygodniu do 2030 r.
- Liczba kampanii profilaktycznych organizowanych rocznie: minimum 2.
- Liczba mieszkańców objętych badaniami diagnostycznymi: minimum 100 rocznie.
- Liczba placówek współpracujących przy realizacji programów profilaktycznych: minimum 3 do 2030 r.

Realizacja/Nadzór:

Referat Administracyjno-Kancelaryjny, współpraca z lokalnymi placówkami medycznymi, wsparcie ze strony Narodowego Funduszu Zdrowia.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Lokalni lekarze, przychodnie i pielęgniarki.
- Organizacje pozarządowe działające w obszarze ochrony zdrowia.
- Świętokrzyski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia.
- Organizacje senioralne i społeczności lokalne.

Synergia:

Poprawa zdrowia publicznego, zwiększenie dostępności podstawowej opieki zdrowotnej oraz zmniejszenie obciążenia systemu opieki zdrowotnej.

Kierunek Działania 2.3.3: Rozbudowa infrastruktury zdrowotnej, w tym nowoczesnych przychodni i punktów diagnostycznych**Opis kierunku działań:**

Działanie to koncentruje się na rozwoju infrastruktury zdrowotnej poprzez modernizację istniejących obiektów oraz budowę nowych placówek medycznych. Szczególny nacisk zostanie położony na zapewnienie dostępu do nowoczesnych usług diagnostycznych i specjalistycznych, co pozwoli na skuteczniejszą opiekę zdrowotną w gminie.

Zakres działań obejmuje:

- Modernizacja i rozbudowa istniejących przychodni zdrowia, w tym doposażenie w nowoczesny sprzęt diagnostyczny.
- Budowa nowych punktów medycznych, zwłaszcza w obszarach o ograniczonym dostępie do usług zdrowotnych.
- Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na rozwój infrastruktury zdrowotnej.

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej na terenie gminy.
- Wzrost liczby mieszkańców korzystających z lokalnych usług medycznych.
- Podniesienie standardów świadczeń zdrowotnych.

Wskaźniki SMART:

- Liczba zmodernizowanych lub nowo wybudowanych gabinetów lekarskich: minimum 2 do 2030 r.
- Liczba mieszkańców objętych dostępnością nowoczesnej opieki zdrowotnej: 100% do 2030 r.
- Liczba pozyskanych funduszy na rozwój infrastruktury zdrowotnej: minimum 3 mln zł do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Administracyjno-Kancelaryjny, Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z władzami województwa.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Województwo świętokrzyskie.
- Narodowy Fundusz Zdrowia.

- Przychodnie i szpitale współpracujące z gminą.

Synergia: Zwiększenie komfortu życia mieszkańców oraz rozwój lokalnej infrastruktury społecznej.

Cel Strategiczny 3: Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy

Cel Operacyjny 3.1: Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Kierunek Działania 3.1.1: Budowa i modernizacja obiektów sportowych oraz terenów rekreacyjnych

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu poprawę jakości i dostępności infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w gminie poprzez budowę nowych oraz modernizację istniejących obiektów. Dzięki temu mieszkańcy wszystkich grup wiekowych będą mieli lepszy dostęp do miejsc sprzyjających aktywnemu wypoczynkowi i zdrowemu trybowi życia. Realizacja zadania zakłada kompleksowe podejście do inwestycji, obejmujące zarówno budowę infrastruktury sportowej (boiska, hale sportowe), jak i rekreacyjnej (place zabaw, parki rekreacyjne), przede wszystkim jednak głęboką, funkcjonalną modernizację istniejących obiektów (stadion, basen) ukierunkowaną na poszerzenie oferty i możliwości posiadanych przez gminę obiektów.

Zakres działań obejmuje:

- Budowa nowych obiektów sportowych, takich jak boiska wielofunkcyjne, siłownie plenerowe oraz obiekty typu skatepark, pumptrack, street workout.
- Modernizacja istniejących obiektów, w tym ich doposażenie w nowoczesny sprzęt sportowy i dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Tworzenie terenów rekreacyjnych, takich jak parki rodzinne, ścieżki zdrowia czy strefy relaksu.

Oczekiwane rezultaty:

- Wzrost liczby mieszkańców korzystających z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

- Poprawa warunków do organizacji wydarzeń sportowych i rekreacyjnych.
- Podniesienie jakości życia mieszkańców gminy poprzez rozwój lokalnych przestrzeni wypoczynku.

Wskaźniki SMART:

- Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów sportowych: minimum 2 do 2030 r.
- Liczba terenów rekreacyjnych stworzonych lub odnowionych: minimum 3 do 2030 r.
- Liczba mieszkańców korzystających z infrastruktury: wzrost o 20% do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z jednostkami sportowymi i organizacjami pozarządowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Lokalni przedsiębiorcy i organizacje sportowe.
- Fundusze zewnętrzne (np. programy unijne i krajowe).
- Mieszkańcy gminy jako odbiorcy działań.

Synergia: Wspieranie zdrowego stylu życia oraz rozwój turystyki lokalnej.

Kierunek Działania 3.1.2: Promocja aktywności fizycznej wśród mieszkańców

Opis kierunku działań:

Celem tego działania jest zwiększenie zaangażowania mieszkańców w aktywność fizyczną poprzez organizację wydarzeń sportowych, kampanii promocyjnych i rozwój lokalnych programów sportowych. Działanie to wpłynie nie tylko na poprawę kondycji zdrowotnej społeczeństwa, ale także na integrację lokalnej społeczności.

Zakres działań obejmuje:

- Organizacja regularnych wydarzeń sportowych, takich jak biegi masowe, turnieje sportowe czy rodzinne pikniki rekreacyjne.

- Kampanie informacyjne promujące korzyści zdrowotne wynikające z aktywności fizycznej.
- Wspieranie lokalnych klubów sportowych oraz grup nieformalnych w organizacji zajęć i treningów.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby mieszkańców regularnie uprawiających sport.
- Podniesienie świadomości społecznej na temat znaczenia aktywności fizycznej.
- Wzrost integracji społeczności lokalnej poprzez wspólne inicjatywy sportowe.

Wskaźniki SMART:

- Liczba uczestników wydarzeń sportowych: minimum 500 rocznie.
- Liczba kampanii promujących aktywność fizyczną: minimum 2 rocznie.

Realizacja/Nadzór: Działalność gospodarcza, kultura, rozwiązywanie problemów uzależnień, współpraca z lokalnymi szkołami i organizacjami sportowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Lokalne kluby sportowe i organizacje pozarządowe.
- Jednostki oświatowe.
- Organizacje zdrowotne promujące aktywność fizyczną.

Synergia: Promowanie zdrowego stylu życia i integracja społeczna.

Cel Operacyjny 3.2: Wzmocnienie oferty kulturalnej i turystycznej

Kierunek Działania 3.2.1: Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i festiwali

Opis kierunku działań:

Działanie to ma na celu rozwój oferty kulturalnej gminy poprzez organizację cyklicznych wydarzeń i festiwali, które przyciągną zarówno mieszkańców, jak i turystów. Wydarzenia te będą promować lokalne dziedzictwo kulturowe, historię oraz twórczość artystyczną.

Zakres działań obejmuje:

- Organizacja festiwali, koncertów, przeglądów artystycznych oraz wystaw w przestrzeni publicznej.
- Współpraca z lokalnymi artystami, zespołami muzycznymi i instytucjami kultury.
- Promowanie wydarzeń w regionie i poza nim, aby przyciągnąć jak największą liczbę uczestników.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby osób uczestniczących w wydarzeniach kulturalnych.
- Promowanie lokalnej kultury i historii w regionie.
- Wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca turystycznego.

Wskaźniki SMART:

- Liczba wydarzeń kulturalnych: minimum 20 rocznie.
- Liczba uczestników wydarzeń: minimum 2 000 rocznie.
- Liczba lokalnych artystów i zespołów zaangażowanych w wydarzenia: minimum 5 do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Działalność gospodarcza, kultura, rozwiązywanie problemów uzależnień, Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, współpraca z instytucjami kultury.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Lokalne instytucje kultury.
- Organizacje pozarządowe.
- Regionalne ośrodki promocji turystyki.

Synergia: Rozwój turystyki kulturalnej i integracja lokalnej społeczności.

Kierunek Działania 3.2.2: Rozwój infrastruktury wspierającej turystykę, np. szlaków pieszych i rowerowych

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu poprawę infrastruktury turystycznej poprzez rozwój szlaków pieszych, rowerowych i edukacyjnych. Nowe trasy będą integrować lokalne atrakcje przyrodnicze, historyczne i kulturowe, oferując mieszkańcom i turystom atrakcyjne możliwości spędzania czasu.

Zakres działań obejmuje:

- Wytyczenie i oznakowanie nowych szlaków turystycznych.
- Modernizacja istniejących tras i dodanie udogodnień, takich jak miejsca odpoczynku i tablice informacyjne.
- Promocja lokalnych szlaków turystycznych w mediach i publikacjach.

Oczekiwane rezultaty:

- Wzrost liczby turystów odwiedzających gminę.
- Lepsze wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego gminy.
- Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców poprzez korzystanie z infrastruktury turystycznej.

Wskaźniki SMART:

- Długość nowych tras turystycznych: minimum 10 km do 2030 r.
- Liczba miejsc odpoczynku stworzonych wzdłuż tras: minimum 10 do 2030 r.
- Liczba turystów korzystających z infrastruktury turystycznej: wzrost o 30% do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej oraz Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Lokalne podmioty działające w branży turystycznej, gastronomicznej, hotelarskiej i powiązanej.

- Stowarzyszenia propagujące i rozwijające aktywność fizyczną mieszkańców
- Województwo świętokrzyskie.

Synergia: Połączenie aktywnej turystyki z promocją lokalnego dziedzictwa.

Kierunek Działania 3.2.3: Utworzenie lokalnej marki turystycznej oraz infrastruktury turystycznej z pozostałymi gminami objętymi OSI Dolina Wisły i OSI Ziemia Opatowska

Opis kierunku działań:

Współpraca gminy Ożarów z sąsiednimi jednostkami samorządowymi w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) Dolina Wisły oraz OSI Ziemia Opatowska ma na celu stworzenie silnej, rozpoznawalnej marki turystycznej, która podkreśli walory przyrodnicze, kulturowe i historyczne regionu. Działanie to obejmuje zarówno rozwój wspólnej oferty turystycznej, jak i budowę infrastruktury turystycznej, która umożliwi łatwiejszy dostęp do atrakcji turystycznych Doliny Wisły. Kluczowym celem jest stworzenie spójnej sieci atrakcji turystycznych, które połączą atrakcje poszczególnych gmin w ramach wspólnego produktu turystycznego, promowanego na poziomie regionalnym i krajowym. Dodatkowym aspektem budowy marki turystycznej powinno być odwołanie się do zasobów naturalnych gminy - kamień janikowski, krzemień pasiasty oraz wiśnia nadwiślanka. Zasoby te stanowią doskonały przykład nośnika tożsamości regionalnej w komunikacji jako unikatowe dla regionu i gminy, a jednocześnie dzięki wielości możliwych zastosowań (np. biżuteria, asortyment dekoracyjny, przetwory, festiwale związane z cyklem wegetacji roślin) pozwalają na wykorzystanie na różnorodnych polach eksploatacji.

Zakres działań obejmuje:

- Stworzenie wspólnej marki turystycznej Doliny Wisły, która będzie obejmować ofertę turystyczną wszystkich gmin uczestniczących w projekcie. Marka ta ma na celu promowanie walorów przyrodniczych, zabytków, wydarzeń kulturalnych oraz innych atrakcji turystycznych, takich jak szlaki piesze, rowerowe i wodne.

- Włącznie w powyższą markę turystyczną zasobów naturalnych gminy lub przygotowanie dla nich odrębnej marki, podkreślającej ich identyfikację z Gminą Ożarów.
- Rozwój infrastruktury turystycznej, w tym budowa nowych punktów informacji turystycznej, oznakowanie szlaków turystycznych, budowa parkingów i toalet publicznych, wznoszenie elementów małej architektury (ławki, altany) oraz organizowanie przestrzeni rekreacyjnych i wypoczynkowych dla turystów.
- Wspólne organizowanie wydarzeń turystycznych i kulturalnych w ramach Doliny Wisły, takich jak festiwale, jarmarki, wystawy i imprezy plenerowe, które będą promować lokalne tradycje, kulturę oraz dziedzictwo historyczne.
- Promocja regionu poprzez wspólne działania marketingowe, w tym reklama w mediach, promocja w branży turystycznej oraz organizowanie misji zagranicznych i krajowych w celu przyciągnięcia turystów.
- Rozwój współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami w zakresie tworzenia usług turystycznych, takich jak agroturystyka, usługi gastronomiczne, organizacja wypożyczalni rowerów i sprzętu wodnego, a także przewozy turystyczne.
- Aktywizacja gospodarcza Kół Gospodyń Wiejskich w zakresie wytwarzania produktów lokalnych – rękodzieła i produktów spożywczych – charakterystycznych dla regionu czy Gminy. Uwzględnić należy w tym miejscu regionalne zasoby, jak np. unikalne kamienie (kamień janikowski, krzemień pasiasty), produkty kulinarne, wiśnia nadwiślanka.

Oczekiwane rezultaty:

- Stworzenie silnej, rozpoznawalnej marki turystycznej, która przyciągnie turystów z kraju i zagranicy.
- Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminy wchodzące w skład OSI co przyczyni się do wzrostu dochodów z turystyki oraz pobudzenia lokalnej gospodarki.
- Poprawa dostępności turystycznej regionu poprzez rozwój infrastruktury i udogodnień dla turystów.

- Integracja gmin i ich społeczności wokół wspólnego celu promowania turystyki i współpracy między lokalnymi przedsiębiorcami oraz instytucjami.
- Wzrost liczby miejsc pracy w sektorze turystycznym, dzięki rozwojowi nowych usług turystycznych i organizacji wydarzeń.

Wskaźniki SMART:

- Liczba nowych atrakcji turystycznych stworzonych w ramach partnerstwa: minimum 1 do 2030 roku
- Liczba zrealizowanych wydarzeń turystycznych i kulturalnych: minimum 2 rocznie.
- Długość nowych szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych, wodnych): minimum 10 km do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór:

Urząd Miejski w Ożarowie – Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, współpraca z sąsiednimi gminami, organizacjami turystycznymi, agencjami promocji oraz lokalnymi przedsiębiorcami.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Sąsiednie gminy – wspólna współpraca przy tworzeniu marki turystycznej Dolina Wisły.
- Regionalne organizacje turystyczne – współpraca w zakresie promocji regionu.
- Przedsiębiorcy turystyczni – agroturystyka, hotele, restauracje, wypożyczalnie sprzętu turystycznego.
- Instytucje kulturalne i edukacyjne – organizacja wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych, współpraca przy tworzeniu oferty turystycznej.
- Koła Gospodyń Wiejskich.

Synergia: Wspólna marka turystyczna Dolina Wisły umożliwi efektywne połączenie walorów turystycznych poszczególnych gmin, tworząc spójną ofertę, która zwiększy atrakcyjność regionu, a także przyczyni się do rozwoju infrastruktury turystycznej, poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzrostu liczby turystów. Integracja działań promujących i wspierających

sektor turystyki pomoże w budowaniu regionalnej gospodarki opartej na turystyce zrównoważonej i przyjaznej środowisku.

Cel Operacyjny 3.3: Promocja aktywnego stylu życia i rekreacji na świeżym powietrzu

Kierunek Działania 3.3.1: Organizacja programów aktywności fizycznej dla różnych grup wiekowych

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców poprzez organizację regularnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla różnych grup wiekowych, w tym dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Programy te będą dostosowane do możliwości i potrzeb uczestników, wspierając ich zdrowie fizyczne i psychiczne, a także integrację społeczną.

Zakres działań obejmuje:

- Organizacja zajęć sportowych, takich jak fitness, joga, nordic walking, zajęcia pływackie czy bieganie.
- Prowadzenie dedykowanych programów dla seniorów, takich jak gimnastyka relaksacyjna czy rekreacja w grupach.
- Realizacja sezonowych kampanii promujących aktywność na świeżym powietrzu, np. „Aktywna Wiosna” czy „Rowerem po Gminie”.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby mieszkańców regularnie uczestniczących w zajęciach sportowych.
- Wzrost świadomości na temat korzyści zdrowotnych płynących z aktywnego stylu życia.
- Lepsza integracja społeczności lokalnej poprzez wspólne zajęcia i wydarzenia.

Wskaźniki SMART:

- Liczba zorganizowanych programów aktywności fizycznej: minimum 6 rocznie.

- Liczba uczestników programów: minimum 300 rocznie.
- Liczba nowych grup sportowych powstałych w wyniku realizacji programu: minimum 5 do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Działalność gospodarcza, kultura, rozwiązywanie problemów uzależnień, współpraca z lokalnymi klubami sportowymi i organizacjami społecznymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Lokalne organizacje i kluby sportowe oraz kluby seniora.
- Jednostki oświatowe i placówki zdrowotne.
- Media lokalne w celu promocji programów.

Synergia: Promowanie zdrowego stylu życia oraz budowanie więzi społecznych.

Kierunek Działania 3.3.2: Tworzenie miejsc aktywnego wypoczynku na terenach zielonych z uwzględnieniem budowy zbiornika wodnego

Opis kierunku działań: Działanie zakłada rozwój infrastruktury rekreacyjnej w przestrzeniach zielonych, takich jak parki, skwery czy lasy oraz utworzenie zbiornika wodnego z przeznaczeniem rekreacyjnym, wykorzystując zasoby wód z cementowni oraz wieży widokowej. Nowe miejsca wypoczynku będą wyposażone w elementy sprzyjające aktywności fizycznej, rekreacji oraz relaksowi na świeżym powietrzu.

Zakres działań obejmuje:

- Budowa tras do biegania, ścieżek zdrowia i tras rowerowych w parkach oraz na terenach zielonych.
- Instalacja małej architektury, takiej jak ławki, altany, siłownie plenerowe czy place zabaw oraz budowę wieży widokowej przeznaczonej do obserwacji obszaru o szczególnych walorach krajobrazowych.
- Utworzenie przestrzeni do rekreacji wodnej w ramach zbiornika wodnego, w tym plaży, pomostów, miejsc do wędkowania i obiektów sportów wodnych.

- Opracowanie koncepcji i projektu oraz rozpoczęcie realizacji projektu zbiornika wodnego w porozumieniu z Cement Ożarów S.A., w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz bezpieczeństwa użytkowników.
- Konsultacje społeczne i współpraca z lokalnymi organizacjami przy projektowaniu funkcji rekreacyjnych zbiornika wodnego oraz wieży widokowej.

Oczekiwane rezultaty:

- Powstanie nowoczesnego zbiornika wodnego jako kluczowego miejsca rekreacji i aktywnego wypoczynku w gminie.
- Wzrost liczby mieszkańców i turystów spędzających czas na świeżym powietrzu.
- Poprawa jakości życia poprzez lepszą dostępność miejsc rekreacyjnych.
- Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy poprzez rozwój infrastruktury zielonej i wodnej.

Wskaźniki SMART:

- Liczba nowych miejsc aktywnego wypoczynku stworzonych na terenach zielonych: minimum 5 do 2030 r.
- Liczba mieszkańców i turystów korzystających z terenów rekreacyjnych: wzrost o 30% do 2030 r.
- Długość nowych tras i ścieżek zdrowia: minimum 10 km do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, we współpracy z Cement Ożarów S.A. oraz organizacjami pozarządowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Cement Ożarów S.A. jako partner strategiczny.
- Regionalne organizacje turystyczne.
- Lokalna społeczność w ramach konsultacji i działań integracyjnych.

- Fundusze zewnętrzne, np. programy unijne związane z zieloną infrastrukturą i ochroną wód.

Synergia: Zwiększenie atrakcyjności gminy, promowanie zdrowego stylu życia oraz rozwój turystyki i rekreacji w oparciu o zasoby naturalne i współpracę z kluczowym lokalnym przedsiębiorstwem.

Kierunek Działania 3.3.3: Organizacja zawodów sportowych i wydarzeń plenerowych

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu integrację społeczności lokalnej oraz promocję gminy poprzez organizację zawodów sportowych, wydarzeń plenerowych i festiwali rekreacyjnych. Wydarzenia te będą dostosowane do różnych grup wiekowych i zainteresowań, łącząc elementy sportu, rekreacji i kultury.

Zakres działań obejmuje:

- Organizacja zawodów sportowych, takich jak maratony, turnieje piłkarskie czy zawody w nordic walking.
- Realizacja plenerowych festiwali sportowych z atrakcjami dla całych rodzin.
- Promocja wydarzeń w mediach lokalnych i regionalnych w celu przyciągnięcia turystów.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby uczestników wydarzeń plenerowych, zarówno mieszkańców, jak i turystów.
- Promocja gminy jako miejsca atrakcyjnego pod względem sportowym i rekreacyjnym.
- Wzrost aktywności fizycznej i zaangażowania społeczności lokalnej w życie gminy.

Wskaźniki SMART:

- Liczba zorganizowanych zawodów sportowych i wydarzeń plenerowych: minimum 10 rocznie.

- Liczba uczestników zawodów i wydarzeń: minimum 200 rocznie.

Realizacja/Nadzór: Działalność gospodarcza, kultura, rozwiązywanie problemów uzależnień, współpraca z lokalnymi klubami sportowymi, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Lokalne firmy jako sponsorzy wydarzeń.
- Organizacje sportowe i kulturalne.
- Media regionalne w celu promocji wydarzeń.

Synergia: Promowanie gminy jako miejsca aktywnego wypoczynku i turystyki.

Cel strategiczny 4: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

Cel Operacyjny 4.1: Poprawa jakości środowiska naturalnego

Kierunek Działania 4.1.1: Rozwój systemów gospodarowania odpadami, w tym segregacji i recyklingu

Opis kierunku działań:

Celem tego działania jest zwiększenie efektywności systemu gospodarowania odpadami w gminie poprzez promowanie segregacji i recyklingu, rozwój infrastruktury odpadowej oraz edukację mieszkańców. System ten ma przyczynić się do zmniejszenia ilości odpadów trafiających na składowiska, a jednocześnie poprawić wskaźniki recyklingu i przetwarzania surowców wtórnych.

Zakres działań obejmuje:

- Budowa i modernizacja punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).
- Wprowadzenie nowych systemów wspierających segregację u źródła, np. pojemniki do segregacji w każdej posesji.

- Organizacja kampanii edukacyjnych skierowanych do mieszkańców, promujących zasady właściwej segregacji odpadów.
- Współpraca z przedsiębiorstwami recyklingowymi w celu stworzenia bardziej efektywnego łańcucha przetwarzania odpadów.

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa wskaźników segregacji i recyklingu odpadów.
- Zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych trafiających na wysypiska.
- Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.

Wskaźniki SMART:

- Wskaźnik recyklingu odpadów: osiągnięcie 25% do 2030 r.
- Liczba zmodernizowanych lub nowo wybudowanych PSZOK: minimum 1 do 2030 r.
- Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych: minimum 2 rocznie.

Realizacja/Nadzór: Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z operatorami systemów odpadowych oraz organizacjami ekologicznymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Przedsiębiorstwa recyklingowe i komunalne.
- Szkoły i organizacje społeczne prowadzące działania edukacyjne.
- Mieszkańcy.

Synergia: Wsparcie działań na rzecz ograniczania emisji poprzez zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska.

Kierunek Działania 4.1.2: Realizacja programów ograniczających emisję gazów cieplarnianych

Opis kierunku działań:

Działanie to ma na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych poprzez promowanie nowoczesnych technologii grzewczych, wspieranie wymiany nie ekologicznych źródeł ciepła oraz rozwój lokalnych programów wspierających efektywność energetyczną. Priorytetem jest ochrona zdrowia mieszkańców oraz poprawa jakości powietrza w gminie.

Zakres działań obejmuje:

- Wspieranie mieszkańców w wymianie pieców węglowych na ekologiczne systemy grzewcze, np. pompy ciepła, instalacje gazowe czy OZE.
- Organizacja programów dotacyjnych oraz kampanii informacyjnych na temat korzyści z ograniczania emisji.
- Inwestowanie w modernizację systemów grzewczych w budynkach użyteczności publicznej.

Oczekiwane rezultaty:

- Zmniejszenie poziomu emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych.
- Poprawa jakości powietrza na terenie gminy.
- Zwiększenie liczby gospodarstw korzystających z ekologicznych źródeł ciepła.

Wskaźniki SMART:

- Liczba wymienionych pieców węglowych: minimum 150 do 2030 r.
- Liczba gospodarstw domowych uczestniczących w programach modernizacji źródeł ciepła: minimum 50 do 2030 r.
- Liczba zmodernizowanych budynków publicznych: minimum 3 do 2030 r.

Realizacja/Nadzór: Referat Rolnictwa i Gospodarki Gruntami, współpraca z funduszami ochrony środowiska oraz dostawcami technologii grzewczych.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- NFOŚiGW, WFOŚiGW.
- Lokalne społeczności i mieszkańcy.

- Firmy instalacyjne oraz dostawcy nowoczesnych technologii grzewczych.

Synergia: Wsparcie działań związanych z tworzeniem zielonej infrastruktury.

Cel Operacyjny 4.2: Rozwój zielonej infrastruktury

Kierunek Działania 4.2.1: Tworzenie nowych terenów zielonych i parków miejskich

Opis kierunku działań:

Działanie koncentruje się na rozwoju terenów zielonych, takich jak parki miejskie, skwery i ogrody, które staną się miejscem rekreacji oraz poprawią jakość życia mieszkańców. Inwestycje te mają również pozytywny wpływ na klimat lokalny, poprawiają retencję wody oraz redukują efekt miejskiej wyspy ciepła.

Zakres działań obejmuje:

- Inwestycje w nowe tereny zielone, w tym zakup gruntów i ich adaptacja na cele rekreacyjne.
- Modernizacja istniejących parków poprzez wprowadzenie nowych nasadzeń oraz małej architektury.
- Organizacja konsultacji społecznych w celu uwzględnienia potrzeb mieszkańców przy projektowaniu terenów zielonych.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie powierzchni terenów zielonych na terenie gminy.
- Poprawa estetyki przestrzeni miejskiej.
- Wzrost liczby mieszkańców korzystających z terenów zielonych.

Wskaźniki SMART:

- Powierzchnia nowych terenów zielonych: 2 ha do 2030 r.
- Liczba nowych lub zmodernizowanych parków: minimum 1 do 2030 r.
- .

Realizacja/Nadzór: Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z organizacjami ekologicznymi i funduszami zewnętrznymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Organizacje pozarządowe działające w obszarze ochrony środowiska zarówno lokalnie, jak i w perspektywie województwa czy nawet kraju, jeżeli uda się nawiązać współpracę.
- Mieszkańcy uczestniczący w konsultacjach.
- Regionalne fundusze wspierające rozwój zieleni miejskiej.

Synergia: Wzmocnienie działań ograniczających emisję gazów cieplarnianych i promowanie zdrowego stylu życia.

Kierunek Działania 4.2.2: Rozwój infrastruktury błękitnej, np. systemów retencji wody deszczowej

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu stworzenie systemów retencji wody deszczowej oraz innej infrastruktury błękitnej, która przyczyni się do ochrony zasobów wodnych, zmniejszenia ryzyka podtopień i poprawy lokalnego mikroklimatu. Retencja wody jest kluczowym elementem adaptacji do zmian klimatycznych i poprawy jakości życia mieszkańców.

Zakres działań obejmuje:

- Budowa zbiorników retencyjnych i systemów małej retencji.
- Modernizacja kanalizacji deszczowej z uwzględnieniem retencji wody.
- Realizacja programów edukacyjnych promujących wykorzystywanie wody opadowej w gospodarstwach domowych i firmach.

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa gospodarki wodnej w gminie.

- Zmniejszenie ryzyka podtopień oraz skutków suszy.
- Wzrost świadomości mieszkańców na temat zrównoważonego gospodarowania wodą.

Wskaźniki SMART:

- Liczba nowych zbiorników retencyjnych: minimum 1 do 2030 r.
- Łączna pojemność wybudowanych zbiorników: minimum 5 000 m³ do 2030 r.
- Liczba programów edukacyjnych realizowanych rocznie: minimum 1.

Realizacja/Nadzór: Referat Rolnictwa i Gospodarki Gruntami, Referat Planowania Przestrzennego, Inwestycji i Gospodarki Komunalnej, współpraca z ekspertami ds. hydrologii oraz funduszami unijnymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Wody Polskie.
- NFOŚiGW, WFOŚiGW.
- Organizacje pozarządowe zajmujące się gospodarką wodną.

Synergia: Ochrona zasobów wodnych oraz wsparcie działań związanych z tworzeniem terenów zielonych.

Kierunek Działania 4.2.3: Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków

Opis kierunku działań:

Działanie zakłada rozbudowę i modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków w gminie Ożarów, aby zwiększyć jej efektywność i dostosować ją do rosnących potrzeb mieszkańców oraz przedsiębiorstw. Celem jest poprawa jakości oczyszczania ścieków, zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko oraz zwiększenie możliwości przetwarzania ścieków przy jednoczesnym wsparciu zrównoważonego rozwoju gminy.

Zakres działań obejmuje:

- Przygotowanie szczegółowej dokumentacji technicznej dla rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków.

- Przeprowadzenie inwestycji budowlano-modernizacyjnych obejmujących instalację nowoczesnych technologii oczyszczania, takich jak systemy biologicznego oczyszczania wody czy odzyskiwania energii z biogazu.
- Zapewnienie dostosowania infrastruktury do rosnącej liczby użytkowników oraz do wymogów regulacyjnych dotyczących ochrony środowiska.
- Edukacja mieszkańców na temat korzyści zmodernizowanej oczyszczalni i jej wpływu na środowisko lokalne.

Oczekiwane rezultaty:

- Poprawa jakości wody wypuszczanej do środowiska.
- Zwiększenie przepustowości oczyszczalni, umożliwiającej obsługę większej liczby gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.
- Redukcja emisji zanieczyszczeń i śladu środowiskowego generowanego przez gminę.
- Wzmocnienie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w celu lepszego zarządzania ściekami.

Wskaźniki SMART:

- Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków: minimum 1 do 2030 r.
- Zwiększenie przepustowości oczyszczalni: minimum o 30% do 2030 r.
- Zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach: redukcja kluczowych wskaźników, np. BZT5 i ChZT, o minimum 25% do 2030 r.
- Liczba osób objętych poprawionym systemem oczyszczania ścieków: wzrost o 20% do 2030 r.

Realizacja/Nadzór:

- Referat Rolnictwa i Gospodarki Gruntami we współpracy z lokalnymi operatorami wodno-kanalizacyjnymi.
- Wsparcie techniczne i doradcze od ekspertów w dziedzinie technologii oczyszczania ścieków.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW, WFOŚiGW).
- Lokalni operatorzy wodno-kanalizacyjni.
- Organizacje zajmujące się ochroną środowiska.
- Firmy technologiczne dostarczające nowoczesne rozwiązania dla oczyszczalni ścieków.

Synergia:

Poprawa jakości środowiska naturalnego i ochrona lokalnych zasobów wodnych. Wsparcie działań związanych z gospodarką błękitno-zieloną oraz adaptacją do zmian klimatycznych z jednoczesnym podniesieniem standardu życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

Cel operacyjny 4.3: Edukacja ekologiczna i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców**Kierunek działania 4.3.1: Organizacja kampanii edukacyjnych i warsztatów promujących zrównoważony styl życia****Opis kierunku działań:**

Celem tego działania jest zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Ożarów na temat odpowiedzialnego zarządzania zasobami środowiska naturalnego oraz promowanie codziennych praktyk proekologicznych. Kampanie i warsztaty skupią się na edukacji w zakresie takich obszarów, jak oszczędzanie wody i energii, ograniczanie odpadów, segregacja oraz korzystanie z ekologicznych rozwiązań w gospodarstwie domowym. Działania edukacyjne będą skierowane do różnych grup wiekowych, w tym dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów.

Zakres działań obejmuje:

- Organizację cyklicznych warsztatów i szkoleń na temat ekologii w szkołach oraz instytucjach publicznych.

- Przygotowanie kampanii informacyjnych w mediach lokalnych i na portalach społecznościowych, promujących zrównoważony styl życia.
- Wprowadzenie programów edukacyjnych na temat ograniczania zużycia plastiku i wody w życiu codziennym.
- Dystrybucję materiałów edukacyjnych, takich jak broszury, ulotki czy interaktywne treści cyfrowe.

Oczekiwane rezultaty:

- Wzrost wiedzy mieszkańców na temat działań proekologicznych.
- Większe zaangażowanie społeczności w segregację odpadów i recykling.
- Wzrost liczby gospodarstw stosujących ekologiczne rozwiązania w życiu codziennym.

Wskaźniki SMART:

- Liczba zorganizowanych kampanii i warsztatów edukacyjnych: minimum 10 do 2030 roku.
- Liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych i kampanii informacyjnych: minimum 500 rocznie.
- Poziom segregacji odpadów w gminie (mierzalny wskaźnik wzrostu o 20% do 2030 roku).

Realizacja/Nadzór: Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, we współpracy z placówkami edukacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Placówki oświatowe, szkoły i przedszkola.
- Organizacje pozarządowe działające w obszarze ochrony środowiska.
- Lokalne media i portale społecznościowe.
- Instytucje kulturalne i edukacyjne, takie jak biblioteki i domy kultury.

Synergia:

Współpraca z działaniami z zakresu tworzenia terenów zielonych i infrastruktury błękitnej,

dzięki czemu mieszkańcy będą mogli bezpośrednio zaobserwować efekty działań edukacyjnych.

Kierunek działania 4.3.2: Wprowadzenie programów szkoleniowych dla rolników na temat rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego gospodarowania

Opis kierunku działań:

To działanie koncentruje się na edukacji rolników w zakresie wdrażania praktyk zrównoważonego rolnictwa oraz ograniczania negatywnego wpływu działalności rolniczej na środowisko. Programy będą promować korzystanie z ekologicznych metod upraw, ograniczenie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych oraz rozwój bioróżnorodności na terenach wiejskich. Wspieranie rolnictwa ekologicznego będzie również elementem strategii promocji zdrowej żywności lokalnej.

Zakres działań obejmuje:

- Informowanie zainteresowanych mieszkańców o organizacji szkoleń i warsztatów praktycznych dotyczących ekologicznych metod uprawy i hodowli.
- Kolportaż materiałów edukacyjnych i publikacji promujących zrównoważone rolnictwo.
- Umożliwienie rolnikom dostępu do konsultacji z ekspertami ds. rolnictwa ekologicznego.
- Wspieranie rolników w pozyskiwaniu dotacji na inwestycje w ekologiczne technologie rolnicze.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby gospodarstw rolnych stosujących ekologiczne praktyki upraw.
- Zmniejszenie emisji związanej z działalnością rolniczą na terenie gminy.
- Wzrost świadomości ekologicznej wśród społeczności wiejskiej.

Wskaźniki SMART:

- Liczba informacji o organizowanych szkoleniach i warsztatów dla rolników: minimum 5 do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór: Referat Rolnictwa i Gospodarki Gruntami, we współpracy z organizacjami rolniczymi i instytucjami doradztwa rolniczego.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Izba Rolnicza
- Powiatowy Lekarz Weterynarii
- Lokalne organizacje rolnicze i grupy producentów.
- Rolnicy i właściciele gospodarstw.

Synergia:

Połączenie działań z rozwojem zielonej infrastruktury i systemów retencji wody, co sprzyja zrównoważonemu rolnictwu.

Kierunek działania 4.3.3: Utworzenie lokalnych programów grantowych wspierających działania ekologiczne mieszkańców i organizacji społecznych

Opis kierunku działań:

Działanie ma na celu uruchomienie lokalnych programów grantowych, które umożliwią mieszkańcom i organizacjom społecznym realizację projektów związanych z ochroną środowiska. Projekty te mogą dotyczyć między innymi tworzenia ogrodów deszczowych, poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych czy realizacji działań edukacyjnych. Program grantowy będzie promować oddolne inicjatywy mające bezpośredni wpływ na poprawę jakości środowiska w gminie.

Zakres działań obejmuje:

- Opracowanie zasad i regulaminów lokalnych konkursów grantowych.
- Promowanie programu wśród mieszkańców oraz wsparcie przy przygotowywaniu wniosków.
- Ocena projektów i przyznanie dofinansowania na realizację najlepszych inicjatyw.
- Monitoring i raportowanie efektów realizowanych projektów.

Oczekiwane rezultaty:

- Zwiększenie liczby inicjatyw ekologicznych realizowanych przez mieszkańców.
- Zaangażowanie społeczności w ochronę środowiska na poziomie lokalnym.
- Poprawa jakości środowiska naturalnego dzięki realizacji oddolnych projektów.

Wskaźniki SMART:

- Liczba przyznanych grantów w ramach programu: minimum 5 do 2030 roku.
- Liczba uczestników programu (osób lub organizacji): minimum 50 do 2030 roku.
- Wartość dofinansowania przyznanego w ramach programu: minimum 50 tys. zł do 2030 roku.

Realizacja/Nadzór: Referat Rozwoju, Promocji i Pozyskiwania Środków Zewnętrznych, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Podmioty zaangażowane/partnerzy:

- Organizacje pozarządowe i grupy lokalnej inicjatywy.
- Mieszkańcy, w tym młodzieżowe i senioralne grupy ekologiczne.
- Partnerzy zewnętrzni wspierający finansowanie działań ekologicznych.

Synergia:

Działania wspierają realizację celów związanych z tworzeniem zielonej infrastruktury oraz poprawą jakości środowiska naturalnego w gminie.

Rekomendacje dotyczące działań niezbędnych do przyciągnięcia inwestorów i uczynienia Gminy Ożarów atrakcyjną dla inwestycji

Aby skutecznie przyciągnąć inwestorów do Gminy Ożarów i stworzyć korzystne warunki do rozwoju gospodarczego, konieczne jest wdrożenie szeregu działań strategicznych, mających na celu efektywną promocję gminy oraz budowanie jej wizerunku jako przyjaznej lokalizacji dla inwestycji. Poniższe rekomendacje opisują konkretne działania, które pozwolą osiągnąć te cele.

1. Uczestnictwo w targach branżowych

Jednym z kluczowych działań zmierzających do pozyskania inwestorów jest aktywne uczestnictwo w targach branżowych. Gmina powinna brać udział w wydarzeniach skierowanych do skonkretyzowanych grup inwestorów, zwłaszcza tych związanych z dominującą gałęzią przemysłu, taką jak cementownia. Obecność na branżowych targach, takich jak imprezy związane z przemysłem budowlanym, technologią surowców mineralnych, czy transportem, stwarza możliwość bezpośredniego dotarcia do inwestorów, którzy mogą być zainteresowani lokalizacją swoich działań w Ożarowie. Aby zrealizować ten cel, niezbędne jest zapewnienie środków finansowych na udział w tego typu wydarzeniach, obejmujących nie tylko opłaty za stoiska, ale także przygotowanie atrakcyjnych materiałów promocyjnych.

2. Udział w imprezach o zasięgu ponadregionalnym

W celu podniesienia rozpoznawalności Gminy Ożarów oraz nawiązania kontaktów z potencjalnymi inwestorami, warto uczestniczyć w imprezach o zasięgu ponadregionalnym, takich jak konferencje gospodarcze, w tym konferencja ekonomiczna w Krynicy. Obecność na tego typu wydarzeniach umożliwia przedstawienie gminy w kontekście jej potencjału inwestycyjnego oraz walorów środowiskowych i komunikacyjnych. Udział w prestiżowych konferencjach umożliwia zaprezentowanie gminy jako lokalizacji o wysokim potencjale inwestycyjnym, co w długiej perspektywie przyczynia się do podniesienia jej atrakcyjności w oczach inwestorów krajowych i zagranicznych.

3. Współpraca z Marszałkiem Województwa i jednostkami odpowiedzialnymi za kontakt z inwestorami

Efektywna współpraca z Urzędem Marszałkowskim oraz jednostkami wojewódzkimi odpowiedzialnymi za kontakt z inwestorami stanowi ważny element strategii przyciągania inwestycji do gminy. Marszałek województwa oraz agencje rozwoju regionalnego posiadają szerokie kontakty oraz możliwości dotarcia do potencjalnych inwestorów, co stanowi cenną pomoc w procesie promocji terenów inwestycyjnych Ożarów. Regularne spotkania, wspólne przedsięwzięcia oraz korzystanie z regionalnych narzędzi wsparcia inwestorów mogą przyczynić się do zwiększenia zainteresowania ofertą inwestycyjną gminy.

4. Wpisanie ofert inwestycyjnych do Generatora Ofert Inwestycyjnych

Aby skutecznie dotrzeć do szerokiego grona inwestorów, wszystkie oferty terenów inwestycyjnych powinny zostać wpisane do krajowego Generatora Ofert Inwestycyjnych. Jest to narzędzie, które pozwala na dotarcie do inwestorów nie tylko na poziomie krajowym, ale również międzynarodowym, zapewniając dostęp do danych o terenach inwestycyjnych w zorganizowanej i atrakcyjnej formie. Generator ten umożliwia promowanie lokalnych ofert, co zwiększa szansę na przyciągnięcie inwestorów zainteresowanych lokalizacją nowych przedsięwzięć.

5. Budowa nowej wizualizacji komunikacji marketingowej Gminy

Jednym z kluczowych kroków, aby Gmina Ożarów stała się atrakcyjna dla inwestorów, jest zbudowanie nowoczesnej wizualizacji komunikacji marketingowej gminy. Należy przebudować stronę internetową aby uczynić ją wyraźnie skierowaną do trzech typów odbiorców: inwestorów, mieszkańców oraz turystów. Strona powinna być nadal dostępna w co najmniej dwóch językach (polskim i angielskim), co jest szczególnie ważne, jeśli gmina chce przyciągnąć inwestorów. Zoptymalizowana komunikacja marketingowa, obejmująca atrakcyjną stronę internetową, materiały promocyjne oraz profesjonalny branding, przyczyni się do budowy pozytywnego wizerunku gminy oraz ułatwi inwestorom podjęcie decyzji o lokowaniu inwestycji w Ożarowie.

6. Współpraca i partnerstwo publiczno-prywatne w zakresie wspólnej oferty działek inwestycyjnych

Istotnym elementem strategii przyciągania inwestorów jest także wykorzystanie potencjału, jaki niesie współpraca i partnerstwo pomiędzy gminą a właścicielami prywatnych działek inwestycyjnych. Obecnie wiele atrakcyjnych terenów, które mogą być przeznaczone pod inwestycje, pozostaje w rękach prywatnych właścicieli. Gmina powinna dążyć do stworzenia wspólnej oferty działek inwestycyjnych w partnerstwie publiczno-prywatnym, co pozwoli na lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów oraz zwiększenie atrakcyjności oferty inwestycyjnej. Wspólna promocja takich terenów może znacznie zwiększyć zainteresowanie inwestorów, jednocześnie tworząc kompleksową ofertę inwestycyjną, uwzględniającą zarówno działki komunalne, jak i prywatne. Tego typu partnerstwo może być również wsparciem w zakresie infrastrukturalnym oraz finansowym, co ułatwi przygotowanie terenów do potrzeb przyszłych inwestorów.

Podsumowanie

Rekomendowane działania mają na celu zbudowanie silnego wizerunku Gminy Ożarów jako atrakcyjnej lokalizacji dla inwestycji oraz skuteczne dotarcie do potencjalnych inwestorów. Kluczowe znaczenie ma obecność na targach branżowych i konferencjach, współpraca z jednostkami regionalnymi, optymalizacja dostępu do ofert inwestycyjnych oraz stworzenie nowoczesnej komunikacji marketingowej gminy. Realizacja tych działań pozwoli na zwiększenie zainteresowania inwestorów oraz stymulację rozwoju gospodarczego Ożarowa.

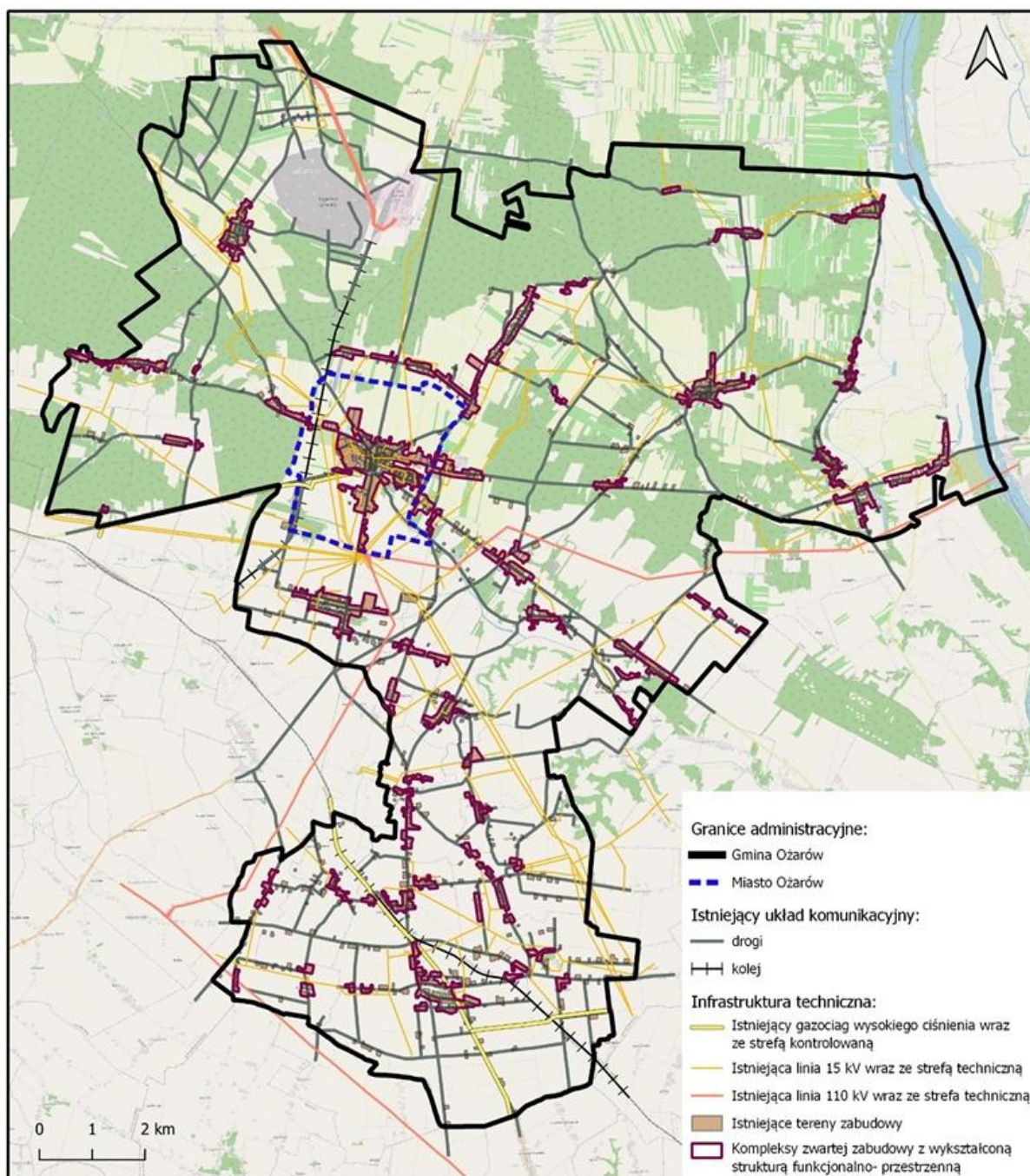
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ożarów

1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Gmina Ożarów charakteryzuje się hierarchiczną strukturą osadniczą, której głównym ośrodkiem jest miasto Ożarów. Miasto pełni funkcję centralnego ośrodka administracyjnego, gospodarczego, edukacyjnego i kulturalnego. Ośrodki wiejskie, takie jak Sobótka, Wyszmontów, Gliniany, Lasocin i Janików, pełnią funkcje pomocnicze, wspierając rozwój lokalnych społeczności i dostarczając usług podstawowych, takich jak handel, edukacja na poziomie podstawowym oraz podstawowa opieka zdrowotna.

Hierarchia jednostek osadniczych w gminie:

- Ożarów (centrum gminy): kluczowy ośrodek rozwoju z intensywnym skupieniem infrastruktury społecznej i technicznej.
- Sołectwa rozwijające funkcje społeczno-usługowe: Sobótka, Wyszmontów, Gliniany, Lasocin i Janików, – wsparcie dla rozwoju agroturystyki i inicjatyw lokalnych.
- Pozostałe miejscowości wiejskie: funkcje uzupełniające, w tym rolnictwo, leśnictwo i rekreacja.

3

2. System powiązań przyrodniczych

³ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OŻARÓW W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH GMINY, Ożarów, 2023 rok

Gmina Ożarów posiada bogaty system powiązań przyrodniczych, który pełni kluczową rolę w utrzymaniu równowagi ekologicznej. Istotne elementy to:

- Korytarze ekologiczne wzdłuż rzek, w tym rzeka Wisła, łączące gminę z regionalnymi i ponadregionalnymi systemami przyrodniczymi.
- Obszary chronione, takie jak lokalne lasy i parki krajobrazowe, które stanowią rezerwuar bioróżnorodności.
- Sieć drobnych cieków wodnych i zbiorników retencyjnych, które wspierają retencję wody, minimalizują ryzyko podtopień i mają znaczenie dla ochrony przed skutkami zmian klimatu.
- Węzły ekologiczne – lasy i nieużytki o wysokiej wartości przyrodniczej, będące miejscem bytowania i migracji zwierząt.

Priorytetem jest ochrona powiązań przyrodniczych poprzez:

- Zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych.
- Wprowadzenie zrównoważonych praktyk gospodarki przestrzennej, aby minimalizować presję inwestycyjną na obszary przyrodnicze.

3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

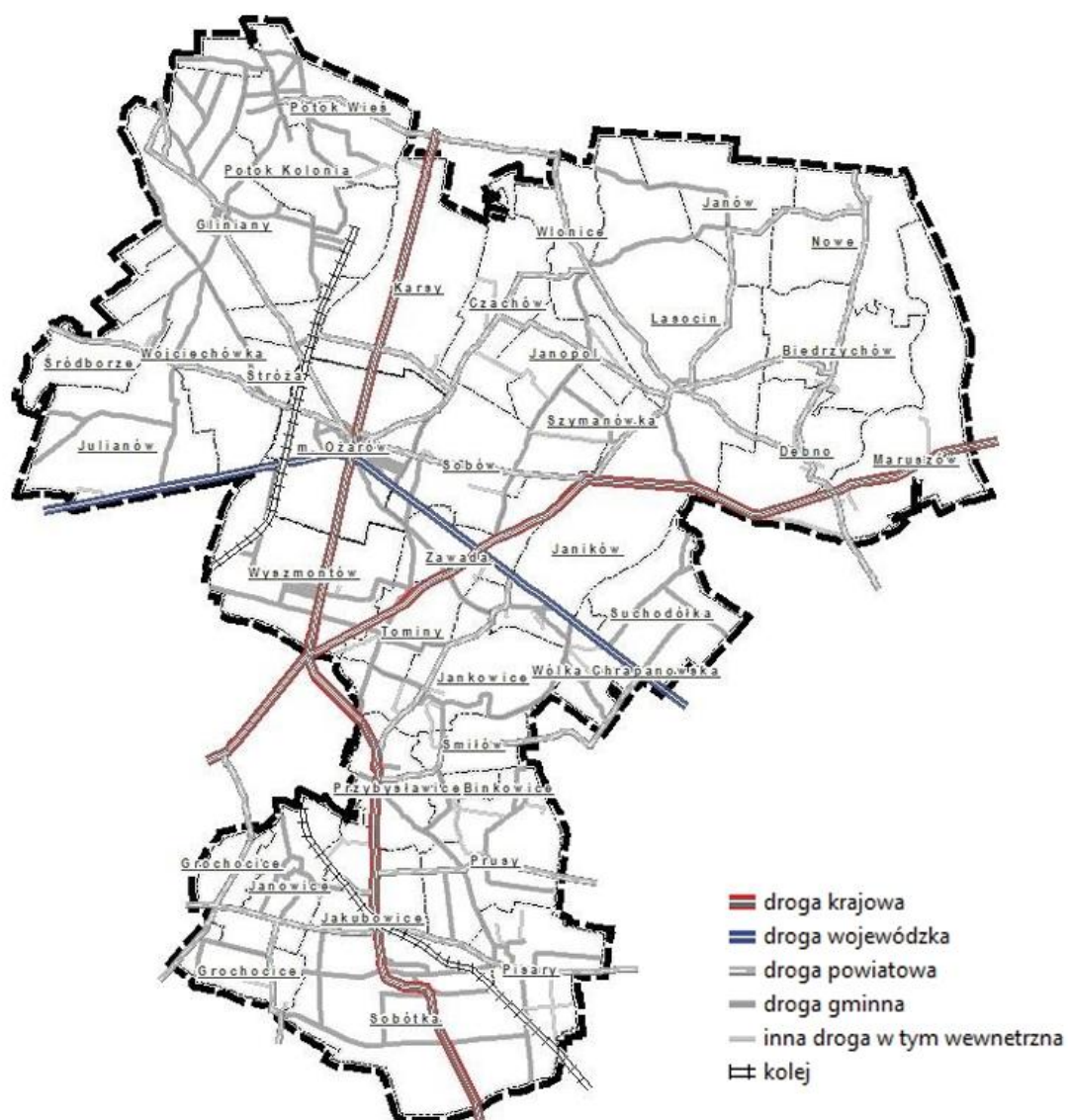
Transport w gminie opiera się na układzie drogowym, który integruje gminę z regionem oraz wspiera lokalne potrzeby mieszkańców.

- Transport drogowy:
 - Główne arterie, takie jak droga krajowa nr 79, zapewniają połączenie z Sandomierzem, Kielcami i innymi miastami regionu.
 - Drogi wojewódzkie i lokalne łączą mniejsze miejscowości z Ożarowem, umożliwiając sprawną komunikację wewnętrzną.
- Sieć transportu rowerowego i pieszego:
 - Rozwijane trasy rowerowe, które integrują lokalne atrakcje turystyczne, przyrodnicze i kulturalne, zyskują na znaczeniu w kontekście promocji zrównoważonej mobilności.

- System chodników i pieszych szlaków turystycznych zapewnia dostępność miejsc pracy, nauki i rekreacji.

Kluczowe korytarze transportowe:

1. Droga krajowa nr 79 – kręgosłup transportowy gminy.
2. Powiązania lokalne między Ożarowem a sołectwami.

4

⁴ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OŻARÓW W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH GMINY, Ożarów, 2023 rok

4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej

- Infrastruktura techniczna:
 - System wodociągowy: obejmuje rozbudowaną sieć wodociągów miejskich i wiejskich, zgodnie z dokumentem „Ujęcia Wody – Wodociągi”.
 - Sieci kanalizacyjne: obejmują głównie miasto Ożarów, z planami rozbudowy w mniejszych miejscowościach.
 - Infrastruktura energetyczna: gmina podejmuje działania na rzecz rozwoju energetyki odnawialnej i efektywności energetycznej.
- Infrastruktura społeczna:
 - Edukacja: dobrze rozwinięta sieć szkół podstawowych, z planami modernizacji i rozwoju placówek przedszkolnych.
 - Zdrowie: punkty opieki zdrowotnej w Ożarowie oraz dodatkowe placówki w sołectwach.
 - Kultura i sport: obiekty takie jak Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy oraz liczne tereny sportowe są kluczowe dla integracji społecznej i poprawy jakości życia.

Podsumowanie

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Ożarów zakłada równoważenie rozwoju osadniczego, przyrodniczego i infrastrukturalnego. Miasto Ożarów pełni rolę centralnego ośrodka, wspieranego przez system miejscowości wiejskich, korytarze transportowe i infrastrukturę techniczną. Wsparcie dla przyrody, integracja systemów transportowych oraz rozwój infrastruktury społecznej to kluczowe kierunki dalszego rozwoju przestrzennego gminy.

Polityka przestrzenna gminy Ożarów w zakresie ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i rozwoju zabudowy mieszkaniowej

Ochrona środowiska i zasobów naturalnych

Środowisko naturalne gminy Ożarów, obejmujące doliny rzeczne, lasy i tereny rolnicze, stanowi kluczowy element przestrzeni wymagającej szczególnej dbałości. Zrównoważone gospodarowanie tymi zasobami sprzyja poprawie jakości życia mieszkańców oraz adaptacji do zmian klimatycznych. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, rozwój retencji wód deszczowych oraz działania zmniejszające emisję gazów cieplarnianych to kluczowe elementy budujące nowoczesną i ekologiczną przestrzeń.

Niezbędne jest zachowanie równowagi pomiędzy ochroną bioróżnorodności a potrzebami rozwojowymi, szczególnie na terenach o wysokiej wartości przyrodniczej, takich jak obszary Natura 2000 i rezerваты. Wzmacnianie lokalnych korytarzy ekologicznych pozwoli na integrację różnych ekosystemów, a dodatkowo może podnieść atrakcyjność turystyczną regionu. Podobną uwagę warto zwrócić na poprawę jakości powietrza poprzez wspieranie inwestycji w niskoemisyjne źródła energii oraz ograniczenie wpływu transportu drogowego na środowisko.

Kształtowanie krajobrazu i ochrona dziedzictwa kulturowego

Walory krajobrazowe i kulturowe gminy Ożarów powinny stanowić spójny element przestrzeni publicznej. Historyczne zespoły dworsko-parkowe, budynki sakralne czy tradycyjne formy zabudowy wymagają kompleksowego wsparcia konserwatorskiego i przemyślanej adaptacji do nowych funkcji. Ważne jest wprowadzenie harmonijnych zasad kształtowania nowej zabudowy, która będzie nawiązywać do tradycyjnych form architektonicznych, wpisując się w lokalny charakter przestrzeni.

Promowanie lokalnych tradycji, takich jak rękodzieło czy kuchnia regionalna, wzmacnia tożsamość kulturową mieszkańców, jednocześnie przyczyniając się do rozwoju turystyki

kulturowej. Zaakcentowanie roli zasobów naturalnych, takich jak np. wiśnia nadwiślanka, kamień janikowski czy krzemień pasiasty pozwala tym skuteczniej wykorzystywać unikatowe zasoby Gminy dla jej promocji, rozwoju przedsiębiorczości lokalnej oraz budowania marki Gminy Ożarów. Rekultywacja terenów przemysłowych, z uwzględnieniem elementów zielonych, może skutecznie wspierać integrację przyrody i dziedzictwa kulturowego w przestrzeni publicznej. Wprowadzenie szlaków turystycznych łączących ważne miejsca historyczne pozwoli na lepsze wykorzystanie potencjału gminy jako miejsca atrakcyjnego dla odwiedzających.

Planowanie zabudowy mieszkaniowej

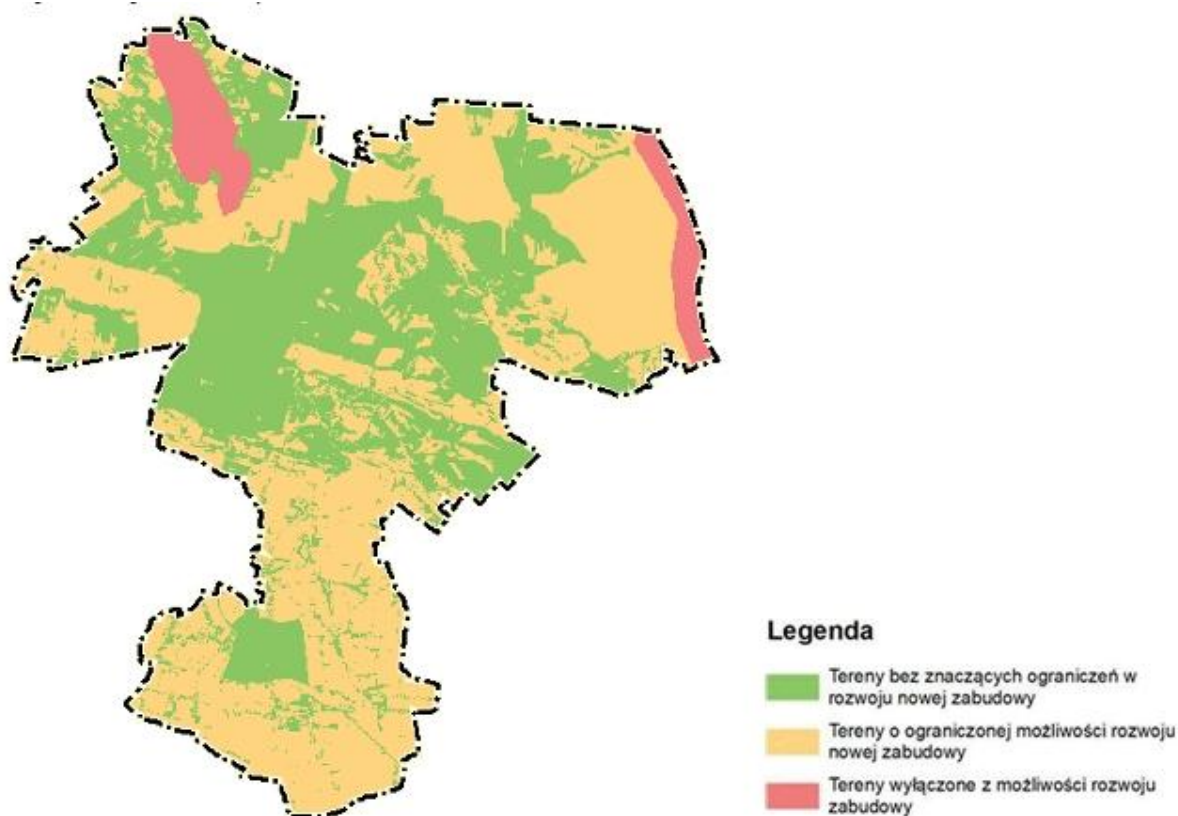
Rozwój nowych osiedli mieszkaniowych w gminie Ożarów powinien bazować na istniejącej infrastrukturze technicznej i społecznej, co pozwala na efektywne zagospodarowanie przestrzeni. Zróżnicowanie oferty mieszkaniowej uwzględniające zarówno domy jednorodzinne, jak i budynki wielorodzinne zapewni odpowiedź na potrzeby różnych grup społecznych, w tym młodych rodzin oraz osób starszych. Istotne znaczenie mają również mieszkania komunalne, które odpowiadają na potrzeby mieszkańców o ograniczonych dochodach.

Priorytetem w planowaniu zabudowy jest równoczesne dbanie o środowisko naturalne. Wdrażanie rozwiązań ekologicznych w budownictwie, takich jak systemy oszczędzania energii czy retencji wód opadowych, pozwoli na zmniejszenie śladu środowiskowego nowych inwestycji. Tereny zdegradowane mogą być przekształcane na potrzeby mieszkalne w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, co zwiększy ich użyteczność przy jednoczesnym podniesieniu estetyki krajobrazu.

Zintegrowane podejście do rozwoju przestrzeni

Planowanie przestrzenne gminy Ożarów powinno łączyć ochronę środowiska, walory krajobrazowe i potrzeby mieszkańców w spójną wizję rozwoju. Obszary mieszkalne, przyrodnicze i kulturowe mogą wzajemnie się uzupełniać, tworząc przestrzeń sprzyjającą zarówno codziennemu życiu, jak i rozwojowi turystyki oraz gospodarki. Wprowadzanie

zrównoważonych rozwiązań w każdej z tych dziedzin pozwoli na skuteczne realizowanie założeń strategicznych gminy, wspierając rozwój społeczny i ekonomiczny, przy jednoczesnym zachowaniu dziedzictwa dla przyszłych pokoleń.

5

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w gminie Ożarów z odniesieniem do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130) w aktualnym brzmieniu określa ramy prawne dla lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego. Kluczowe przepisy dotyczące tych obiektów wynikają

⁵ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OŻARÓW W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH GMINY, Ożarów, 2023 rok

z wymagań dotyczących planu ogólnego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także zasad wyznaczania stref planistycznych.

1. Plan ogólny jako podstawa wyznaczania lokalizacji

Zgodnie z art. 13a ust. 4 pkt 1 oraz art. 13c ust. 2 pkt 5 ustawy, plan ogólny gminy Ożarów powinien określać strefy planistyczne dedykowane obiektom handlu wielkopowierzchniowego. Plan ten powinien:

- Uwzględniać rozmieszczenie istniejącej infrastruktury społecznej, technicznej i transportowej oraz związane z nią ograniczenia w zagospodarowaniu (art. 13b pkt 4).
- Wykorzystywać uwarunkowania wynikające z istniejących form ochrony przyrody, terenów zagrożonych powodzią i innych ograniczeń środowiskowych (art. 13b pkt 3).
- Uwzględniać rekomendacje z audytów krajobrazowych oraz krajobrazy priorytetowe (art. 13b pkt 6).

Strefy planistyczne dla handlu wielkopowierzchniowego powinny być wyznaczone w miejscach, które zapewniają minimalizację konfliktów z istniejącą zabudową mieszkaniową oraz zachowują równowagę przestrzenną.

2. Lokalizacja obiektów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Art. 13a ust. 5 stanowi, że ustalenia planu ogólnego w zakresie stref handlu wielkopowierzchniowego powinny być uwzględnione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. W ramach miejscowego planu należy:

- Określić parametry zabudowy, takie jak maksymalna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (art. 13e ust. 2).
- Wskazać warunki infrastrukturalne, w tym dostęp do dróg publicznych, parkingów i sieci komunikacyjnych, zgodnie z art. 13f ust. 1.

- Uwzględnić ograniczenia wynikające z ochrony środowiska, takie jak strefy ochronne ujęć wody, obszary chronione i złoża kopalin (art. 13b pkt 3 lit. e–h).

3. Dostępność komunikacyjna i infrastruktura techniczna

Zgodnie z art. 13f ust. 1, lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego musi być skorelowana z dostępnością infrastruktury społecznej i transportowej. Obejmuje to:

- Dostępność do dróg głównych: Obiekty powinny być lokalizowane w pobliżu dróg krajowych i wojewódzkich, takich jak droga krajowa nr 79.
- Infrastruktura parkingowa: Plany muszą przewidywać odpowiednią liczbę miejsc parkingowych, dostosowaną do wielkości obiektu.
- Transport publiczny: Powinny być zapewnione połączenia z transportem publicznym, aby umożliwić dostęp mieszkańcom niezmotoryzowanym.

4. Uwzględnienie środowiska i krajobrazu

Art. 13b pkt 3 i art. 13f ust. 7 wskazują na konieczność ochrony środowiska i krajobrazu przy wyznaczaniu lokalizacji. W szczególności:

- Należy unikać lokalizacji obiektów handlowych w strefach ochronnych ujęć wody, obszarach szczególnego zagrożenia powodzią czy na terenach chronionych.
- Powinno się zachować priorytetowe krajobrazy oraz uwzględniać rekomendacje z audytów krajobrazowych.

5. Zasady określania dostępności infrastruktury społecznej

Na podstawie art. 13f ust. 2–7, lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego powinna zapewniać łatwy dostęp do infrastruktury społecznej, w tym szkół podstawowych i terenów zieleni publicznej. W przypadku stref handlu wielkopowierzchniowego należy:

- Zapewnić dostęp do obiektów infrastruktury społecznej w odległości nieprzekraczającej określonych standardów.
- Uwzględnić potencjalny wpływ obiektów handlowych na dostępność usług publicznych dla mieszkańców.

6. Rekomendacje dla gminy Ożarów

Aby spełnić wymogi ustawy i zapewnić zrównoważony rozwój przestrzenny, gmina Ożarów powinna:

1. Uwzględnić strefy handlu wielkopowierzchniowego w planie ogólnym:
 - Precyzyjnie wyznaczyć obszary przeznaczone na handel wielkopowierzchniowy z uwzględnieniem dostępności komunikacyjnej i środowiskowej.
2. Opracować szczegółowe regulacje w miejscowym planie:
 - Określić wymagania dotyczące parametrów zabudowy oraz dostępności infrastruktury społecznej i technicznej.
3. Przeprowadzić konsultacje społeczne:
 - Uwzględnić opinie mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców na etapie sporządzania planów.
4. Zapewnić infrastrukturę:
 - Inwestować w rozwój dróg dojazdowych, parkingów oraz połączeń komunikacji publicznej w rejonach przeznaczonych na handel wielkopowierzchniowy.

Podsumowanie

Zastosowanie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pozwoli na efektywną lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego w gminie Ożarów. Poprzez odpowiednie planowanie i realizację inwestycji można zapewnić

równowagę między rozwojem gospodarczym a ochroną środowiska i ładu przestrzennego, jednocześnie odpowiadając na potrzeby mieszkańców i inwestorów.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji w gminie Ożarów

Kluczowe inwestycje celu publicznego, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130), obejmują działania realizowane w interesie publicznym, które mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony środowiska. W gminie Ożarów takie inwestycje powinny być planowane z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań przestrzennych, społecznych, środowiskowych oraz ekonomicznych.

1. Ogólne zasady lokalizacji

Kluczowe inwestycje celu publicznego muszą być zgodne z następującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

1. Zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub planem ogólnym:
 - Art. 13a ust. 5: Plan ogólny, a w szczególności jego ustalenia dotyczące stref planistycznych i standardów urbanistycznych, stanowi podstawę dla sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
 - W przypadku braku miejscowego planu, zgodność inwestycji ocenia się na podstawie obowiązującego planu ogólnego lub w jego braku, procedur dotyczących decyzji o warunkach zabudowy.

2. Zasady ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego i ładu przestrzennego:

- Art. 1 ust. 2 pkt 1–3: Ustawa nakłada obowiązek prowadzenia polityki przestrzennej z uwzględnieniem zasad ładu przestrzennego, ochrony środowiska oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.
- Art. 13b pkt 3: Ustalenia planu ogólnego muszą uwzględniać m.in. formy ochrony przyrody, strefy ochronne ujęć wody, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, tereny górnicze i zabytki objęte ochroną prawną.
- Art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (przywołane w art. 13b pkt 6): Wymaga sporządzania opracowań ekofizjograficznych na potrzeby planów zagospodarowania przestrzennego, aby zapewnić ochronę środowiska.

3. Ład przestrzenny:

- Art. 1 ust. 1: Planowanie przestrzenne powinno służyć zachowaniu ładu przestrzennego oraz uwzględniać harmonijne łączenie interesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych.

Te przepisy razem tworzą ramy prawne, które zapewniają zgodność kluczowych inwestycji celu publicznego z dokumentami planistycznymi i zasadami ochrony środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz ładu przestrzennego.

2. Inwestycje infrastruktury technicznej

Te inwestycje obejmują rozbudowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, gazowej oraz telekomunikacyjnej:

- Priorytetowe lokalizacje:
 - Tereny zabudowy mieszkaniowej, szczególnie obszary wiejskie, gdzie dostęp do infrastruktury technicznej jest ograniczony.
 - Obszary nowo wyznaczone pod inwestycje przemysłowe i usługowe, zgodnie z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- Zasady lokalizacji:

- Zapewnienie dostępu do infrastruktury technicznej dla wszystkich jednostek osadniczych gminy.
- Integracja nowych inwestycji z istniejącą infrastrukturą, aby uniknąć jej przeciążenia.

3. Inwestycje infrastruktury społecznej

Dotyczy budowy lub modernizacji szkół, przedszkoli, żłobków, ośrodków zdrowia, centrów kultury i rekreacji:

- Priorytetowe lokalizacje:
 - Obszary o największej liczbie mieszkańców, zwłaszcza miasta Ożarów oraz największe sołectwa.
 - Tereny dobrze skomunikowane, z możliwością dogodnego dojazdu zarówno transportem publicznym, jak i samochodowym.
- Zasady lokalizacji:
 - Maksymalne zbliżenie infrastruktury społecznej do mieszkańców w celu zwiększenia dostępności usług publicznych.
 - Uwzględnienie przyszłych potrzeb demograficznych i społecznych, takich jak rosnąca liczba seniorów czy młodych rodzin.
 - Włączenie terenów pod przyszłą rozbudowę instytucji społecznych w miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

4. Inwestycje w transport

Dotyczą modernizacji dróg lokalnych, budowy nowych połączeń komunikacyjnych, ścieżek rowerowych, chodników i parkingów:

- Priorytetowe lokalizacje:
 - Drogi lokalne prowadzące do terenów inwestycyjnych.

- Obszary o dużym natężeniu ruchu i niedostatecznej infrastrukturze drogowej.
- Powiązania między Ożarowem a sąsiednimi miejscowościami w gminie oraz najważniejszymi szlakami regionalnymi (np. droga krajowa nr 79).
- Zasady lokalizacji:
 - Zwiększenie bezpieczeństwa i komfortu ruchu pieszych oraz rowerzystów poprzez modernizację istniejącej infrastruktury.
 - Usprawnienie transportu towarów i osób poprzez inwestycje w drogi dojazdowe do terenów inwestycyjnych i osiedli mieszkaniowych.

5. Inwestycje ochrony środowiska

Obejmują budowę systemów retencji wody deszczowej, oczyszczalni ścieków, farm fotowoltaicznych oraz zalesień:

- Priorytetowe lokalizacje:
 - Tereny o zwiększonym ryzyku podtopień, np. obszary sąsiadujące z większymi ciekami wodnymi.
 - Obszary o wysokim potencjale dla energii odnawialnej, np. otwarte tereny z dobrą ekspozycją na promieniowanie słoneczne.
- Zasady lokalizacji:
 - Wybór lokalizacji zgodnie z zasadami ochrony środowiska i zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu inwestycji na przyrodę.
 - Uwzględnienie potrzeb adaptacji do zmian klimatycznych i ograniczania skutków suszy oraz podtopień.

6. Inwestycje związane z rewitalizacją

Obejmują modernizację terenów zdegradowanych, np. przemysłowych oraz obszarów wymagających rekultywacji:

- Priorytetowe lokalizacje:
 - Obszary przemysłowe i pokopalniane, które wymagają przekształcenia na funkcje rekreacyjne lub usługowe.
- Zasady lokalizacji:
 - Przywrócenie zdegradowanych terenów do użytku publicznego zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.
 - Zapewnienie synergii z innymi inwestycjami celu publicznego, np. poprzez tworzenie parków rekreacyjnych na zrekultywowanych obszarach.

Rekomendacje dla gminy Ożarów

1. Uwzględnienie potrzeb mieszkańców w planowaniu lokalizacji inwestycji:

- Organizacja konsultacji społecznych w celu uwzględnienia głosów mieszkańców.
- Priorytetyzacja inwestycji w obszarach o największych brakach infrastrukturalnych.

2. Zintegrowane planowanie przestrzenne:

- Stworzenie mapy priorytetowych lokalizacji inwestycji celu publicznego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- Uwzględnienie synergii między różnymi typami inwestycji, np. infrastrukturalnych i społecznych.

3. Minimalizacja wpływu na środowisko:

- Wprowadzenie wytycznych dla projektowania inwestycji przyjaznych środowisku, takich jak systemy energooszczędne, zielone dachy czy instalacje retencji wody.

4. Zapewnienie źródeł finansowania:

- Aktywne pozyskiwanie środków z funduszy europejskich i krajowych, takich jak Program Infrastruktura i Środowisko oraz Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg.

Dzięki przyjęciu tych zasad gmina Ożarów zapewni zrównoważony rozwój infrastruktury, poprawi jakość życia mieszkańców i stworzy sprzyjające warunki do inwestycji zgodnych z interesem publicznym.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej w gminie Ożarów

Strategia rozwoju gminy Ożarów w zakresie systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej powinna opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju, efektywności kosztowej oraz dostosowaniu do potrzeb mieszkańców. Rozwój tych systemów jest kluczowy dla poprawy jakości życia, wsparcia lokalnej gospodarki oraz przeciwdziałania wykluczeniu przestrzennemu i społecznemu.

Rozwój systemów komunikacji w gminie Ożarów

Systemy komunikacji w gminie obejmują infrastrukturę drogową, transport publiczny, ścieżki rowerowe i pieszne oraz infrastrukturę telekomunikacyjną. Rozwój infrastruktury drogowej koncentruje się na poprawie przepustowości i bezpieczeństwa poprzez modernizację istniejących dróg oraz budowę nowych połączeń między miejscowościami, w tym do kluczowych arterii transportowych, takich jak droga krajowa nr 79. Istotne znaczenie ma także dostosowanie wybranych odcinków dróg do obsługi transportu ciężkiego, wspierając obszary inwestycyjne. Usprawnienia obejmują m.in. budowę rond, poprawę nośności nawierzchni oraz rozwój infrastruktury parkingowej.

Transport publiczny odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu mieszkańcom wygodnego i dostępnego środka komunikacji. Modernizacja przystanków, instalacja wiat oraz dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami to elementy poprawiające komfort podróży. Ważnym aspektem jest usprawnienie rozwiązań z zakresu

informacji pasażerskiej oraz podjęcie działań promujących korzystanie z transportu publicznego.

Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszej wspiera aktywny transport i bezpieczeństwo. Budowa nowych tras rowerowych, ich oznakowanie oraz instalacja oświetlenia i stref pieszych w centrach miejscowości przyczyniają się do zwiększenia atrakcyjności alternatywnych form przemieszczania się.

Rozwój telekomunikacji zakłada zwiększenie dostępności szybkiego internetu szerokopasmowego i cyfryzację usług publicznych. Priorytetem jest współpraca z operatorami telekomunikacyjnymi nad rozbudową sieci światłowodowej oraz tworzenie punktów darmowego dostępu do internetu w przestrzeniach publicznych.

Rozwój infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna jest kluczowym elementem zapewniającym komfort życia mieszkańców i wsparcie dla inwestorów. W obszarze wodociągów i kanalizacji kluczowe są modernizacja istniejących sieci, rozbudowa na obszarach dotychczas nieobjętych oraz rozwój oczyszczalni ścieków. Działania te przyczyniają się do zmniejszenia strat wody oraz poprawy jakości usług.

Energetyka w gminie zmierza w kierunku zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii i poprawy efektywności energetycznej. Rozbudowa farm fotowoltaicznych, instalacje solarne oraz modernizacja sieci energetycznej wspierają dążenie do niskoemisyjnej gospodarki.

W gospodarce odpadami kluczowe jest zwiększenie poziomu segregacji i recyklingu. Rozbudowa punktów selektywnej zbiórki odpadów i wsparcie mieszkańców w segregacji przyczyniają się do lepszego zarządzania odpadami.

Rozwój infrastruktury społecznej

Infrastruktura społeczna obejmuje obiekty edukacyjne, zdrowotne, kulturalne i rekreacyjne. Placówki edukacyjne są modernizowane z uwzględnieniem potrzeb współczesnego rynku

pracy, w tym tworzeniem nowoczesnych pracowni tematycznych oraz dostosowanie oferty przedszkoli do rozpoznanych potrzeb.

Opieka zdrowotna w gminie koncentruje się na poprawie dostępności usług poprzez modernizację istniejących ośrodków zdrowia oraz rozwój punktów diagnostycznych i rehabilitacyjnych.

Obiekty kulturalne i rekreacyjne wspierają aktywny styl życia oraz integrację społeczną. Modernizacja hal sportowych, budowa boisk i placów zabaw, a także rozwój przestrzeni rekreacyjnych, takich jak parki i trasy spacerowe, podnoszą jakość życia mieszkańców.

Lokalizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW w gminie Ożarów

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130), lokalizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW podlega szczególnym wymaganiom wynikającym z konieczności zapewnienia ładu przestrzennego, ochrony środowiska oraz zgodności z dokumentami planistycznymi gminy Ożarów.

1. Podstawy prawne lokalizacji

1. Zgodność z dokumentami planistycznymi:

- Urządzenia o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW mogą być lokalizowane wyłącznie na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP) przewiduje taką możliwość. W przypadku braku MPZP lokalizacja może być określona na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, zgodnie z przepisami ustawy.

2. Uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne:

- Przy sporządzaniu MPZP lub planu ogólnego należy uwzględnić m.in. ochronę form przyrody, strefy ochronne ujęć wody, obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz inne ograniczenia wynikające z przepisów szczególnych, zgodnie z art. 13b pkt. 3 ustawy.

2. Zasady lokalizacji urządzeń energetycznych

1. Preferowane lokalizacje:

- Urządzenia wytwarzające energię powinny być lokalizowane w miejscach minimalizujących ich oddziaływanie na środowisko i mieszkańców, takich jak:
 - Tereny przemysłowe lub gospodarcze;
 - Obszary o dobrym dostępie do infrastruktury technicznej i sieci przesyłowych;
 - Obszary słabo zurbanizowane, ale dobrze skomunikowane.

2. Wykluczenia lokalizacyjne:

- Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi ochrony środowiska, urządzenia nie mogą być lokalizowane:
 - Na terenach objętych ochroną przyrody, takich jak rezerваты, parki narodowe, obszary Natura 2000;
 - W bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych, jeżeli mogą one generować hałas, zanieczyszczenia lub inne uciążliwości.

3. Dostęp do infrastruktury technicznej:

- Lokalizacja urządzeń musi uwzględniać bliskość istniejącej infrastruktury przesyłowej, co zmniejsza koszty i wpływ inwestycji na środowisko.
- Należy zapewnić odpowiednią drogę dojazdową oraz dostęp dla serwisu technicznego.

3. Procedury administracyjne

1. Wymagania dotyczące miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- MPZP musi określać przeznaczenie terenu dla urządzeń wytwarzających energię, w tym ich maksymalną wysokość, intensywność zabudowy oraz powierzchnię biologicznie czynną, zgodnie z art. 13e ust. 2 ustawy.
- W planie ogólnym należy wyznaczyć strefy planistyczne dedykowane infrastrukturze energetycznej, zgodnie z art. 13c ust. 2 pkt 8.

2. Ocena oddziaływania na środowisko (OOŚ):

- Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, inwestycje o mocy przekraczającej 500 kW wymagają przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

3. Konsultacje społeczne:

- Konsultacje z mieszkańcami są obowiązkowym etapem procedury planistycznej i muszą uwzględniać potencjalne oddziaływanie inwestycji na jakość życia mieszkańców.

4. Rekomendacje dla gminy Ożarów

1. Sporządzenie odpowiednich dokumentów planistycznych:

- Aktualizacja MPZP w celu uwzględnienia terenów dedykowanych infrastrukturze energetycznej o dużej mocy.
- Wyznaczenie stref planistycznych w planie ogólnym zgodnie z wymaganiami ustawy.

2. Ochrona środowiska:

- Wprowadzenie w dokumentach planistycznych wymogów minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko, takich jak ekrany akustyczne, zielone strefy buforowe oraz retencja wód opadowych.

3. Zarządzanie ryzykiem konfliktów społecznych:

- Prowadzenie dialogu z mieszkańcami na każdym etapie realizacji inwestycji w celu ograniczenia potencjalnych sporów.

4. Promowanie zrównoważonej energetyki:

- Preferowanie inwestycji w odnawialne źródła energii, takie jak fotowoltaika i energia wiatrowa, w miejscach spełniających wymagania przepisów prawa i planów zagospodarowania przestrzennego.

Podsumowanie

Lokalizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW w gminie Ożarów wymaga zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz uwzględnienia specyficznych uwarunkowań środowiskowych i przestrzennych. Realizacja takich inwestycji powinna przyczyniać się do rozwoju gminy, jednocześnie minimalizując ich wpływ na mieszkańców i przyrodę.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w gminie Ożarów

1. Podstawa prawna

Lokalizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko podlega przepisom ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (OOŚ) oraz przepisom prawa miejscowego, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Przedsięwzięcia te dzielą się na:

- Przedsięwzięcia zawsze wymagające oceny oddziaływania na środowisko (np. elektrownie, duże inwestycje przemysłowe).
- Przedsięwzięcia potencjalnie wymagające oceny oddziaływania na środowisko (np. obiekty usługowe, średnie zakłady przemysłowe).

2. Zasady lokalizacji

a) Zgodność z dokumentami planistycznymi

- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (MPZP): Wszystkie przedsięwzięcia znacząco oddziałujące na środowisko muszą być zgodne z zapisami MPZP, które określają przeznaczenie terenów oraz możliwości realizacji inwestycji.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego: W przypadku braku MPZP, studium pełni rolę podstawowego dokumentu wskazującego kierunki lokalizacji tego typu przedsięwzięć.

b) Analiza oddziaływania na środowisko

- Wszelkie inwestycje znacząco oddziałujące na środowisko wymagają przeprowadzenia procedury oceny oddziaływania na środowisko (OOS), obejmującej:
 - Raport o oddziaływaniu na środowisko.
 - Analizę wpływu na środowisko, zdrowie ludzi i krajobraz.
 - Konsultacje społeczne.

c) Ochrona obszarów przyrodniczych

- Przedsięwzięcia nie mogą być realizowane na terenach o wysokiej wartości przyrodniczej, takich jak:
 - Parki narodowe i rezerваты przyrody.
 - Obszary Natura 2000.
 - Tereny chronionego krajobrazu, w tym kluczowe korytarze ekologiczne.

d) Odległość od terenów zamieszkałych

- W przypadku przedsięwzięć mogących powodować hałas, emisje zanieczyszczeń czy uciążliwości zapachowe (np. fermy hodowlane, zakłady przemysłowe), konieczne jest zachowanie minimalnych odległości od zabudowy mieszkaniowej. Minimalne odległości są ustalane na podstawie przepisów szczegółowych oraz lokalnych decyzji administracyjnych.

e) Dostęp do infrastruktury

- Przedsięwzięcia powinny być lokalizowane na terenach z dostępem do odpowiedniej infrastruktury technicznej (drogi, wodociągi, kanalizacja, energia elektryczna) oraz komunikacyjnej.

f) Zasada minimalizacji uciążliwości

- Lokalizacja przedsięwzięć powinna opierać się na zasadzie minimalizacji uciążliwości dla otoczenia, poprzez:
 - Wybór terenów oddalonych od skupisk ludzkich.
 - Stosowanie nowoczesnych technologii ograniczających negatywne oddziaływania (np. systemy filtracji, redukcji hałasu).
 - Zachowanie terenów buforowych (np. pasy zieleni izolacyjnej).

3. Procedury administracyjne

a) Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach

- Każde przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która określa szczegółowe warunki realizacji inwestycji. Decyzja ta jest wydawana przez organ administracji publicznej (najczęściej gminę lub starostwo).

b) Pozwolenie na budowę

- Po uzyskaniu decyzji środowiskowej, inwestor jest zobowiązany do uzyskania pozwolenia na budowę zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

4. Rekomendacje dla gminy Ożarów

1. Aktualizacja dokumentów planistycznych:

- Gmina powinna systematycznie aktualizować MPZP, uwzględniając potencjalne lokalizacje dla przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, a także dostosowywać studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

2. Wsparcie w procesie oceny oddziaływania na środowisko (OOŚ):

- Gmina powinna zapewnić wsparcie dla inwestorów w procesie przygotowania raportów oddziaływania na środowisko oraz prowadzenia konsultacji społecznych.
3. Ochrona terenów o szczególnym znaczeniu przyrodniczym:
- Priorytetem gminy powinno być wyłączenie z możliwości lokalizacji takich przedsięwzięć obszarów o szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej.
4. Zapewnienie infrastruktury:
- Lokalizacje przeznaczone pod przedsięwzięcia powinny być wyposażone w odpowiednią infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, co zwiększy atrakcyjność inwestycyjną i ograniczy ich wpływ na środowisko.
5. Edukacja i dialog społeczny:
- Gmina powinna prowadzić działania informacyjne i edukacyjne dla mieszkańców, wyjaśniając zasady lokalizacji tego typu przedsięwzięć oraz korzyści i zagrożenia z nimi związane.

Przestrzeganie tych zasad i rekomendacji pozwoli gminie Ożarów na harmonijne i zrównoważone zarządzanie procesami inwestycyjnymi, minimalizując negatywny wpływ na środowisko i społeczność lokalną.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej w gminie Ożarów

1. Podstawa prawna i lokalny kontekst

Kształtowanie przestrzeni rolniczej i leśnej w gminie Ożarów odbywa się zgodnie z:

- Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2023 poz. 1211),
- Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130),
- Miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (MPZP),

- Strategią rozwoju gminy oraz regionalnymi dokumentami planistycznymi.

Gmina Ożarów charakteryzuje się znacznym udziałem terenów rolnych i leśnych, co stanowi kluczowy element jej gospodarki i krajobrazu. Ochrona i racjonalne wykorzystanie tych zasobów jest istotnym elementem zrównoważonego rozwoju.

2. Zasady ochrony i kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

a) Ochrona gruntów rolnych wysokiej klasy bonitacyjnej

- Tereny rolne klasy I–III, jako najbardziej produktywne, powinny być chronione przed nieuzasadnionym przekształceniem na inne cele, w tym budowlane.
- Wszelkie zmiany przeznaczenia tych gruntów powinny być uzasadnione analizą strategicznych potrzeb gminy i uzgodnione z regionalnym organem ochrony gruntów rolnych.

b) Rozwój zrównoważonego rolnictwa

- Wspieranie ekologicznych praktyk rolniczych, takich jak ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i pestycydów.
- Promowanie lokalnych programów wspierających rolnictwo ekologiczne i integrowane, zgodnie z celami edukacyjnymi i finansowymi gminy.

c) Podział i scalanie gruntów

- Gmina powinna wspierać procesy scalania gruntów w celu zwiększenia efektywności upraw i przeciwdziałania rozdrobnieniu gospodarstw rolnych.
- Powinna być uwzględniana ochrona krajobrazu rolniczego oraz tradycyjnych form użytkowania ziemi.

d) Zachowanie korytarzy ekologicznych na terenach rolnych

- Utrzymanie śródpolnych pasów zadrzewień, miedz oraz naturalnych cieków wodnych, które wspierają różnorodność biologiczną i poprawiają retencję wody.

e) Wsparcie dla nowoczesnej infrastruktury rolniczej

- Wspieranie lokalizacji budynków gospodarczych i magazynów zbożowych w sposób nienaruszający harmonii krajobrazu.
- Rozwój infrastruktury melioracyjnej i przeciwpowodziowej w celu ochrony terenów rolnych przed degradacją.

3. Zasady ochrony i kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

a) Zachowanie i rozwój zasobów leśnych

- Lasy w gminie, zwłaszcza te będące częścią regionalnych systemów przyrodniczych, powinny być chronione przed nieuzasadnionym wylesieniem.
- Nowe nasadzenia powinny być prowadzone w sposób zgodny z lokalnymi potrzebami przyrodniczymi i klimatycznymi, uwzględniając ochronę różnorodności biologicznej.

b) Rozwój gospodarki leśnej

- Promowanie zrównoważonego użytkowania lasów, w tym certyfikacji drewna w systemach takich jak FSC (Forest Stewardship Council).
- Wspieranie lokalnych inicjatyw związanych z produkcją drewna opałowego i materiałów budowlanych.

c) Ochrona terenów leśnych przed degradacją

- Przeciwdziałanie niekontrolowanej eksploatacji zasobów leśnych poprzez skuteczny nadzór i egzekwowanie przepisów.
- Wprowadzenie programów przeciwdziałania pożarom oraz ochrony przed szkodnikami leśnymi.

d) Integracja lasów w system przyrodniczy

- Zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych łączących kompleksy leśne z innymi terenami zielonymi i przyrodniczymi.
- Współpraca z Lasami Państwowymi w celu realizacji projektów retencji wodnej oraz rewitalizacji zdegradowanych obszarów leśnych.

4. Rekomendacje dla gminy Ożarów

1. Ochrona i optymalizacja przestrzeni rolniczej i leśnej:
 - Opracowanie szczegółowych analiz przestrzennych identyfikujących kluczowe tereny rolne i leśne o znaczeniu produkcyjnym oraz przyrodniczym.
 - Dostosowanie MPZP do potrzeb ochrony i rozwoju tych obszarów.
2. Wsparcie zrównoważonej produkcji rolnej i leśnej:
 - Promowanie inicjatyw ekologicznych i programów wsparcia finansowego dla rolników i właścicieli lasów.
 - Organizacja szkoleń dotyczących zrównoważonego gospodarowania terenami rolnymi i leśnymi.
3. Zachowanie równowagi między rozwojem a ochroną:
 - Opracowanie polityki ograniczającej presję inwestycyjną na tereny rolnicze i leśne, zwłaszcza w kontekście zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej.
4. Rozwój infrastruktury wspierającej produkcję:
 - Usprawnienie dostępu do terenów rolnych i leśnych poprzez modernizację dróg dojazdowych i melioracyjnych.

Realizacja powyższych zasad pozwoli gminie Ożarów na ochronę kluczowych zasobów rolniczych i leśnych, zwiększenie ich efektywności produkcyjnej oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju przestrzennego zgodnie z potrzebami społeczności lokalnej i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych, rewitalizacji oraz wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji w gminie Ożarów

1. Wprowadzenie i podstawa prawna

Gmina Ożarów, posiadająca obszary zdegradowane wynikające z działalności przemysłowej, górniczej i rolniczej, wymaga szczegółowego podejścia do kształtowania zagospodarowania przestrzennego. Procesy rewitalizacji i rekultywacji muszą być realizowane zgodnie z:

- Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485),
- Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2023 r. poz. 1422),
- Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130).

Przekształcenie zdegradowanych terenów wymaga szczegółowych działań planistycznych i inwestycyjnych w celu przywrócenia ich funkcji gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

2. Priorytetowe działania w zakresie zagospodarowania przestrzennego

a) Identyfikacja obszarów zdegradowanych

- Przeprowadzenie inwentaryzacji obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji, w tym terenów poprzemysłowych, rolnych i zniszczonych środowiskowo.
- Wskazanie obszarów priorytetowych dla działań rewitalizacyjnych na podstawie analizy lokalnych potrzeb i potencjałów.

b) Rewitalizacja społeczna i gospodarcza

- Tworzenie nowych funkcji dla obszarów zdegradowanych poprzez budowę przestrzeni mieszkalnych, handlowych, rekreacyjnych i edukacyjnych.
- Wprowadzenie działań aktywizujących społeczność lokalną, takich jak programy wsparcia przedsiębiorczości i kształcenia zawodowego.

c) Rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych

- Oczyszczanie gleb i gruntów skażonych działalnością przemysłową.
- Przywracanie terenów poprzemysłowych do użytku rolniczego, leśnego lub rekreacyjnego, z uwzględnieniem możliwości zrównoważonego użytkowania.

d) Przekształcanie obszarów przemysłowych

- Modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej.
- Przekształcenie dawnych obiektów przemysłowych w przestrzeń użytkową, takie jak centra kultury, edukacji lub innowacji.

3. Zasady planistyczne

a) Planowanie przestrzenne dla obszarów zdegradowanych

- Włączenie obszarów zdegradowanych do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), wprowadzając przepisy wspierające przekształcenia i odbudowę.
- Określenie funkcji preferowanych dla tych terenów, takich jak mieszkalnictwo, usługi, przemysł niskoemisyjny czy tereny zielone.

b) Zrównoważone podejście do rewitalizacji

- Zachowanie równowagi między rozwojem infrastrukturalnym a ochroną środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego.
- Uwzględnienie potrzeb różnych grup społecznych, w tym osób starszych, dzieci i osób z niepełnosprawnościami.

c) Koordynacja działań rewitalizacyjnych

- Zapewnienie współpracy między różnymi szczeblami administracji, inwestorami i społecznością lokalną.
- Umożliwienie udziału mieszkańców w procesach decyzyjnych dotyczących rewitalizacji.

4. Rekomendacje dla gminy Ożarów

1. Przywracanie funkcjonalności terenów zdegradowanych:

- Realizacja programów renaturyzacji i rewitalizacji zgodnie z MPZP oraz dokumentami strategicznymi.

- Tworzenie nowych przestrzeni zielonych na terenach wcześniej przemysłowych lub zniszczonych.
2. Wsparcie inwestycji na obszarach wymagających przekształceń:
- Wprowadzenie ulg i zachęt dla inwestorów planujących działania na obszarach zdegradowanych, np. w postaci ulg podatkowych czy uproszczonych procedur administracyjnych.
 - Przygotowanie terenów inwestycyjnych na obszarach rewitalizacyjnych z pełnym dostępem do infrastruktury technicznej.
3. Monitorowanie i ewaluacja działań:
- Opracowanie systemu wskaźników monitorujących postępy w zakresie przekształceń, rehabilitacji i remediacji, takich jak liczba oczyszczonych terenów, zrewitalizowanych obiektów czy włączonych mieszkańców.
4. Kształtowanie krajobrazu i podniesienie jakości przestrzeni:
- Projektowanie terenów rekreacyjnych i przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom, szczególnie na obszarach poddanych rewitalizacji.
 - Wykorzystanie historycznego i kulturowego dziedzictwa do kreowania nowych funkcji dla terenów zdegradowanych.

5. Realizacja zasad w praktyce

a) Przykłady zastosowań

- Działania rewitalizacyjne: Adaptacja dawnych terenów przemysłowych na parki i strefy rekreacyjne, zgodnie z potrzebami mieszkańców.
- Rekultywacja terenów rolnych: Przywracanie zdegradowanych gruntów do funkcji produkcyjnych, szczególnie w obszarach o dużym potencjale rolniczym.
- Przekształcenie zdegradowanej zabudowy: Modernizacja opuszczonych budynków na cele mieszkaniowe lub usługowe.
- Systematyczne zwiększanie powierzchni terenów zielonych tworzonych na terenach poprzemysłowych lub objętych niekorzystnym oddziaływaniem przemysłu.

b) Partnerstwo i współpraca

- Współpraca z województwem świętokrzyskim w zakresie pozyskiwania funduszy na rewitalizację.
- Zaangażowanie przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnej w procesy rewitalizacyjne.

Wskazanie odniesienia do innych opracowań

Gmina Ożarów dysponuje opracowaniami, takimi jak „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Ożarów” oraz „Bilans Terenów”, które kompleksowo analizują i opisują kwestie dotyczące przestrzennego i urbanistycznego rozwoju gminy, stanowiąc jednocześnie spełnienie formalne wszelkich wymagań modelu funkcjonalno-przestrzennego gminy. W świetle tych dokumentów szczegółowe powielanie zawartych w nich danych, analiz i wniosków w strategii rozwoju gminy jest niezasadne.

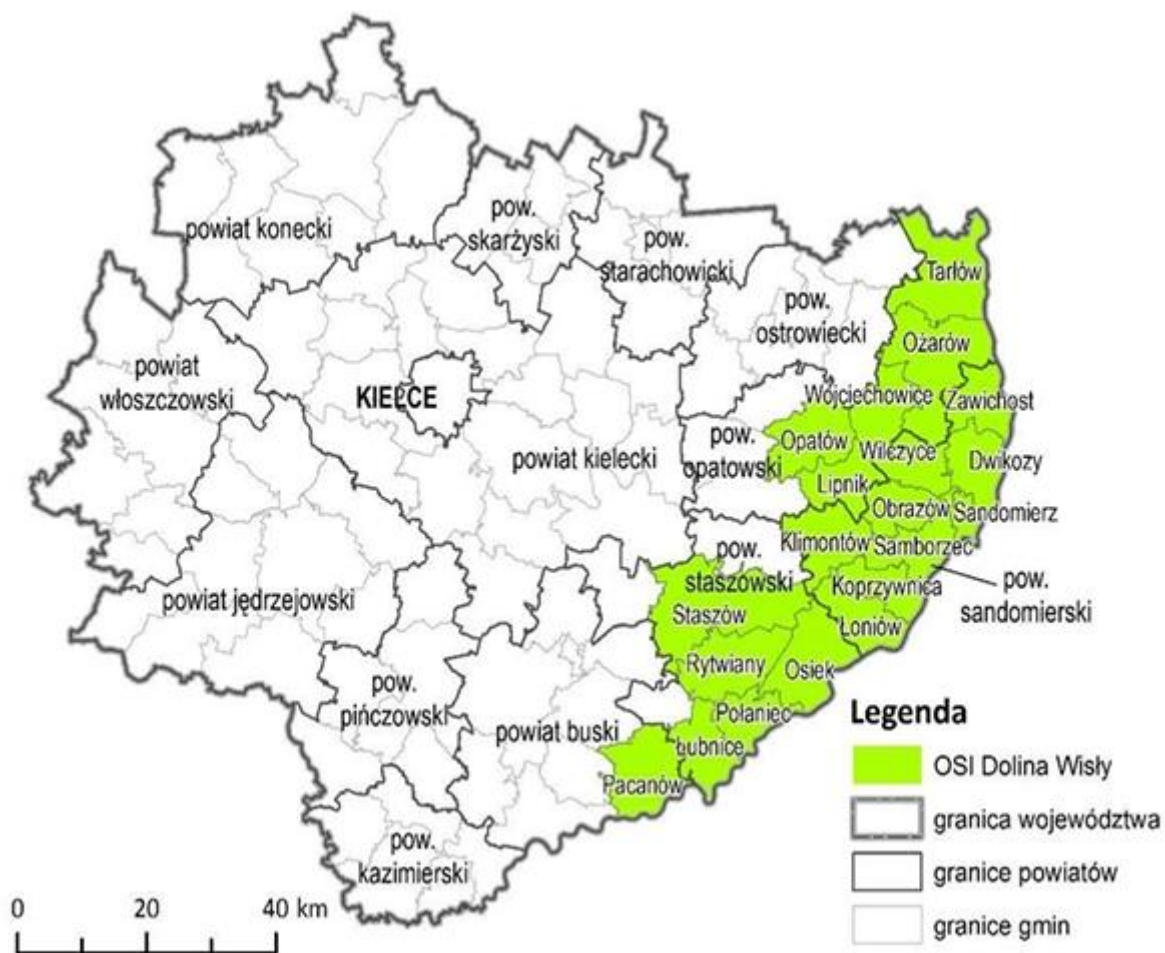
Strategia została opracowana w pełnej zgodności z założeniami tych opracowań, uwzględniając ich wytyczne oraz analizy. Dokumenty te, wspólnie ze strategią, tworzą spójny pakiet, który może służyć jako kompleksowa podstawa do prowadzenia zrównoważonej polityki przestrzennej w gminie Ożarów. Taki układ dokumentacji umożliwia gminie efektywne planowanie i zarządzanie przestrzenią, zapewniając zarówno zachowanie ładu przestrzennego, jak i odpowiedź na potrzeby mieszkańców oraz inwestorów.

Analiza implementacji OSI „Dolina Wisły” oraz OSI „Ziemia Opatowska” w kontekście Strategii Gminy Ożarów

Obszaru Strategicznej Interwencji „Dolina Wisły” obejmuje gminy położone wzdłuż doliny Wisły oraz jej dopływów, w tym Ożarów, i wskazuje kluczowe kierunki rozwoju w obszarach gospodarki, środowiska, infrastruktury i społeczeństwa.

W skład Partnerstwa OSI Ziemia Opatowska wchodzi Powiat Opatowski, Gmina Baćkowice, Gmina Iwaniska, Gmina Lipnik, Gmina Opatów, Gmina Ożarów, Gmina Sadowie, Gmina Tarłów, Gmina Wojciechowice. Celem partnerstwa jest stworzenie spójnej trasy turystycznej, umożliwiającej potencjalnym turystom dotarcie do atrakcji, charakterystycznych dla obszaru partnerstwa, jednocześnie uwzględniając lokalizację wytwórców lokalnych produktów żywnościowych.

Analizując cele i zadania Strategii Rozwoju Gminy Ożarów, można zauważyć liczne obszary wspólne, zapewniające efekt synergii ze strategią rozwoju ponadlokalnego OSI „Dolina Wisły” i OSI „Ziemia Opatowska”.

6

⁶ Źródło: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY OŻARÓW W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH GMINY, Ożarów, 2023 rok

1. Gospodarka i innowacje

- W OSI: Priorytetowe znaczenie ma rozwój nowoczesnego rolnictwa, przetwórstwa spożywczego, szczególnie sadownictwa i rolnictwa ekologicznego. Istotne jest wsparcie innowacyjności i wdrażanie sieciowych usług dla produktów rolnych.
- W gminie Ożarów: Cele strategiczne gminy uwzględniają rozwój gospodarczy poprzez wykorzystanie terenów inwestycyjnych i wspieranie przedsiębiorczości. Kluczowy Cel Strategiczny 1 oraz kierunki działań takie jak wsparcie innowacyjności i przygotowanie terenów inwestycyjnych wpisują się w te założenia.

2. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu

- W OSI: Podkreślana jest konieczność ochrony bioróżnorodności, rekultywacji terenów przemysłowych (np. zagłębia siarkowego), wdrażania systemów retencji wody oraz działań przeciwpowodziowych.
- W gminie Ożarów: Cele Strategiczne 4.1 i 4.2 obejmują ochronę środowiska, rozwój terenów zielonych i błękitnej infrastruktury. Wpisują się w OSI poprzez budowę zbiorników retencyjnych i modernizację kanalizacji.

3. Rozwój infrastruktury

- W OSI: Zwraca się uwagę na poprawę infrastruktury komunikacyjnej, rozwój ścieżek rowerowych i wzrost efektywności systemów oczyszczania ścieków oraz gospodarowania odpadami.
- W gminie Ożarów: Cele dotyczące infrastruktury technicznej i transportowej są szeroko ujęte w Celach Strategicznych 1.3 i 2.2, obejmując modernizację dróg, systemów wodociągowych i kanalizacyjnych.

4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

- W OSI: Istnieje potencjał rozwoju turystyki opartej na zasobach przyrodniczych i kulturowych doliny Wisły. Podkreślono znaczenie ochrony dziedzictwa oraz współpracy z sąsiednimi regionami.
- W gminie Ożarów: Rozwój turystyki jest jednym z celów operacyjnych w ramach Celów Strategicznych 3.2 i 3.3, obejmujących infrastrukturę turystyczną i promocję dziedzictwa kulturowego.

5. Społeczność lokalna i integracja społeczna

- W OSI: Wskazuje się na problemy odpływu ludności i potrzebę wzmacniania więzi społecznych oraz jakości życia mieszkańców.
- W gminie Ożarów: Cele związane z poprawą komfortu życia (Cel Strategiczny 2) oraz promocją aktywnego stylu życia (Cel Strategiczny 3) odpowiadają na wyzwania OSI. Realizowane są działania na rzecz zwiększenia dostępności usług społecznych i zdrowotnych.

Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) „Ziemia Opatowska” obejmuje gminy powiatu opatowskiego, w tym gminę Ożarów, i określa kluczowe kierunki rozwoju w obszarach gospodarki, infrastruktury, środowiska oraz jakości życia społeczności lokalnej. Strategia OSI

uwzględnia specyficzne wyzwania związane z depopulacją, potrzebą dywersyfikacji gospodarki, koniecznością poprawy infrastruktury oraz zachowaniem unikalnych zasobów kulturowych i przyrodniczych.

Analiza Strategii wskazuje na liczne obszary synergii i wspólne cele, które mogą być realizowane w ramach OSI „Ziemia Opatowska”. Ważnym elementem jest również projekt "Historia ze smakiem", który promuje lokalne dziedzictwo kulinarne i kulturowe, wpisując się w założenia Strategii.

1. Gospodarka i innowacje

- W OSI: Główne priorytety obejmują wsparcie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, modernizację rolnictwa, rozwój sektora przetwórczego oraz budowę silnej marki produktów lokalnych. Istotnym celem jest także wspieranie integracji producentów oraz budowanie łańcucha wartości w sektorze rolno-spożywczym.
- W gminie Ożarów: Strategia gminy kładzie nacisk na rozwój terenów inwestycyjnych oraz wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców, co jest spójne z założeniami OSI. Szczególnie istotne jest wzmocnienie potencjału gospodarczego gminy poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów, takich jak cementownia oraz działalność rolnicza.

Projekt „Historia ze smakiem” wpisuje się w ten obszar, ponieważ promuje lokalne produkty i tradycje kulinarne, przyczyniając się do wzmocnienia sektora usług gastronomicznych oraz agroturystyki. Wykorzystanie lokalnych surowców i ich przetwarzanie na produkty *premium* może zwiększyć atrakcyjność regionu dla inwestorów oraz turystów.

2. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu

- W OSI: Podkreśla się potrzebę ochrony zasobów naturalnych, poprawy efektywności gospodarowania wodą oraz ograniczenia negatywnego wpływu działalności

gospodarczej na środowisko. Istotne są również działania na rzecz rekultywacji terenów przemysłowych.

- W gminie Ożarów: Priorytetem jest modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej, zwiększenie powierzchni terenów zielonych oraz wdrażanie programów poprawy jakości powietrza. Ważne jest także wprowadzenie nowoczesnych technologii w celu redukcji emisji przemysłowych oraz zanieczyszczeń generowanych przez gospodarstwa domowe.

Gmina Ożarów jako część Partnerstwa Ziemia Opatowska, może skorzystać ze wspólnych projektów w zakresie poprawy jakości powietrza oraz ochrony zasobów wodnych, a także wspierać działania na rzecz ekologicznej transformacji lokalnej gospodarki.

3. Rozwój infrastruktury

- W OSI: Wskazuje się na konieczność poprawy infrastruktury transportowej, modernizacji dróg, rozwoju transportu publicznego oraz poprawy efektywności systemów wodno-kanalizacyjnych i energetycznych.
- W gminie Ożarów: Cele infrastrukturalne wpisują się w strategię OSI poprzez modernizację dróg gminnych, rozwój infrastruktury rowerowej oraz wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania odpadami. Istotnym elementem jest także poprawa skomunikowania gminy z innymi ośrodkami regionalnymi, co może przyczynić się do zwiększenia jej atrakcyjności inwestycyjnej.

Rozwój infrastruktury może również wspierać lokalne inicjatywy, takie jak "Historia ze smakiem", poprzez tworzenie odpowiednich przestrzeni do promocji lokalnej kuchni i organizacji wydarzeń gastronomicznych.

4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

- W OSI: Podkreśla się znaczenie rozwoju turystyki opartej na zasobach historycznych i przyrodniczych, w tym promocję dziedzictwa kulturowego i organizację wydarzeń

regionalnych. Ważnym elementem jest także rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

- W gminie Ożarów: Priorytetem jest zwiększenie atrakcyjności turystycznej poprzez rozwój oferty kulturalnej, inwestycje w infrastrukturę turystyczną oraz promocję lokalnych produktów i wydarzeń. Strategia gminy zakłada także wzmocnienie współpracy z innymi gminami w regionie w celu stworzenia spójnej oferty turystycznej.

Projekt "Historia ze smakiem" wpisuje się w te cele, ponieważ łączy promocję kulinarną z kulturą i historią regionu. Organizacja warsztatów kulinarnych, festiwali i wydarzeń gastronomicznych może zwiększyć ruch turystyczny oraz zainteresowanie lokalnym dziedzictwem.

5. Społeczność lokalna i integracja społeczna

- W OSI: Zwraca się uwagę na problem odpływu ludności oraz konieczność wzmacniania więzi społecznych poprzez rozwój lokalnych inicjatyw, wsparcie edukacji i zwiększenie dostępności usług publicznych.
- W gminie Ożarów: Strategia obejmuje działania na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców, rozwój edukacji, aktywizację społeczną i poprawę dostępu do usług zdrowotnych. Realizowane są również programy wspierające integrację społeczną oraz promujące aktywny styl życia.

Projekt "Historia ze smakiem" może również odgrywać istotną rolę w integracji społecznej, angażując mieszkańców w organizację wydarzeń i promując lokalne tradycje. Może także stanowić impuls do rozwoju lokalnych przedsiębiorstw i tworzenia nowych miejsc pracy.

Zgodność z dokumentami wyższego rzędu

Analiza celów strategicznych i operacyjnych Gminy Ożarów w kontekście Strategii Województwa Świętokrzyskiego

Cel Strategiczny 1: Wzrost konkurencyjności gospodarczej gminy poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i rozwój infrastruktury inwestycyjnej

Cel Operacyjny 1.1: Aktywizacja gospodarcza poprzez efektywne wykorzystanie terenów inwestycyjnych

1. Kierunek Działania 1.1.1: Współpraca i partnerstwo publiczno-prywatne w zakresie wspólnej oferty działek inwestycyjnych
 - Zgodność z województwem: Cel wojewódzki 1.1.3 („Poprawa warunków dla inwestowania”) jest w pełni zgodny z działaniami gminy, które zmierzają do tworzenia lepszego środowiska prawnego i administracyjnego dla inwestorów.
 - Uwagi: Działanie wpisuje się także w kierunek 1.3.4, gdzie mowa o wsparciu dla przekształcania przestrzeni przemysłowej.
2. Kierunek Działania 1.1.2: Przygotowanie terenów inwestycyjnych poprzez aktualizację i uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
 - Zgodność z województwem: Kierunek ten jest zbieżny z celem wojewódzkim 1.3.5 („Dążenie do poprawy standardów gospodarowania przestrzenią”), wskazując na istotność planowania przestrzennego jako elementu wspierającego rozwój inwestycji.
 - Uwagi: Silna korelacja z kierunkiem województwa wskazuje na potrzebę regionalnej koordynacji w zakresie gospodarki przestrzennej.

3. Kierunek Działania 1.1.3: Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w infrastrukturę techniczną i drogową

- Zgodność z województwem: Działanie wpisuje się w cel wojewódzki 3.3.1 („Rozwój infrastruktury drogowej, kolejowej i transportu publicznego”) oraz 2.3.1 („Rozwój infrastruktury energetycznej”).
- Uwagi: Tworzenie odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego jest elementem synergicznym między gminą a regionem.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 1.1: W pełni zgodny z celami województwa. Rewitalizacja terenów przemysłowych, planowanie przestrzenne oraz infrastruktura wspierają cele rozwoju gospodarczego regionu.

Cel Operacyjny 1.2: Wspieranie innowacyjności i przedsiębiorczości w gminie

1. Kierunek Działania 1.2.1: Tworzenie lokalnych centrów innowacji i inkubatorów przedsiębiorczości z ofertą wsparcia dla młodych przedsiębiorców

- Zgodność z województwem: Kierunek ten jest zbieżny z celami wojewódzkimi 1.1.4 („Rozwój sfery B+R oraz transfer wiedzy i technologii do gospodarki”) oraz 1.2.1 („Wsparcie młodych pracowników nauki oraz B+R”).
- Uwagi: Inwestycje w centra innowacji w Ożarowie są zgodne z regionalnym dążeniem do budowy nowoczesnego zaplecza technologicznego.

2. Kierunek Działania 1.2.2: Wprowadzenie systemu zachęt dla nowych przedsiębiorców (np. ulgi podatkowe, dotacje startowe)

- Zgodność z województwem: Celem województwa jest poprawa warunków inwestowania (1.1.3), co obejmuje również system zachęt. Działanie to wspiera także kierunek 1.1.2 („Zapewnienie kapitału dla rozwoju przedsiębiorstw”).
- Uwagi: Lokalne ulgi podatkowe są komplementarne wobec wojewódzkich programów wsparcia.

3. Kierunek Działania 1.2.3: Organizacja szkoleń i doradztwa dla młodych przedsiębiorców w zakresie zakładania i rozwijania działalności gospodarczej

- Zgodność z województwem: Zgodne z celem 1.2.3 („Budowa kompetencji kluczowych”) oraz 1.2.4 („Promocja uczenia się przez całe życie”).
- Uwagi: Działanie przyczynia się do wzrostu kompetencji w regionie, co jest kluczowe dla gospodarki.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 1.2: Pełna zgodność z celami województwa. Działania gminy uzupełniają regionalne inicjatywy w zakresie innowacyjności, przedsiębiorczości i wsparcia kompetencji.

Cel Operacyjny 1.3: Rozwój infrastruktury technicznej wspierającej gospodarkę

1. Kierunek Działania 1.3.1: Modernizacja lokalnych dróg dojazdowych z uwzględnieniem potrzeb transportu ciężkiego

- Zgodność z województwem: Zbieżne z celem 3.3.1 („Rozwój infrastruktury drogowej”) oraz 1.1.3 („Poprawa warunków dla inwestowania”).
- Uwagi: Priorytetem jest lepsza integracja infrastruktury lokalnej z siecią regionalną.

2. Kierunek Działania 1.3.2: Rozwój systemów wodociągowych, kanalizacyjnych i energetycznych na terenach inwestycyjnych

- Zgodność z województwem: W pełni zgodne z celem 2.1.1 („Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej”) oraz 2.3.1 („Rozwój infrastruktury energetycznej”).
- Uwagi: Infrastruktura techniczna w Ożarowie uzupełnia cele regionalne, szczególnie w obszarach mniej rozwiniętych.

3. Kierunek Działania 1.3.3: Tworzenie strefy inwestycyjnej z kompleksowym wsparciem infrastrukturalnym i logistycznym

- Zgodność z województwem: Zgodne z celem 1.3.1 („Wspieranie kluczowych branż”) oraz 1.1.5 („Wzrost efektywności działania instytucji otoczenia biznesu”).
- Uwagi: Tworzenie strefy inwestycyjnej w gminie przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 1.3: Zgodne z celami województwa. Modernizacja infrastruktury technicznej wspiera rozwój gospodarczy w kontekście lokalnym i regionalnym.

Wnioski dla Celu Strategicznego 1:

Cel gminy Ożarów jest w pełni zgodny z celem strategicznym 1 województwa („Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie”). Działania gminy stanowią uzupełnienie regionalnych działań, szczególnie w obszarze infrastruktury, innowacyjności oraz przedsiębiorczości.

Cel Strategiczny 2: Zwiększenie komfortu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i usług publicznych

Cel Operacyjny 2.1: Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i społecznej

1. Kierunek Działania 2.1.1: Modernizacja i dostosowanie szkół oraz przedszkoli do potrzeb współczesnego rynku pracy

- Zgodność z województwem: Pełna zgodność z celem wojewódzkim 1.2.3 („Budowa kompetencji kluczowych na każdym etapie kształcenia”) oraz 1.2.2 („Rozwój i promocja szkolnictwa zawodowego”).
- Uwagi: Działanie wspiera rozwój kompetencji, co jest kluczowe dla konkurencyjności regionu.

2. Kierunek Działania 2.1.2: Zwiększenie dostępności miejsc opieki dla najmłodszych dzieci

- Zgodność z województwem: Działanie wpisuje się w cel wojewódzki 3.2.1 („Rozwój i upowszechnianie usług społecznych”) oraz 3.2.3 („Rozwój ośrodków wsparcia dziennego”).
- Uwagi: Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i edukacyjnych dla najmłodszych mieszkańców wspiera politykę prorodzinną regionu.

3. Kierunek Działania 2.1.3: Utworzenie lokalnej klubo-kawiarni jako przestrzeni kulturalnej i integracyjnej

- Zgodność z województwem: Zbieżne z celem 3.1.4 („Rozwój instytucji kultury i dziedzictwa kulturowego”) oraz 3.1.5 („Poprawa warunków dla zwiększania aktywności społecznej”).
- Uwagi: Klubo-kawiarnia jako centrum kultury przyczyni się do zwiększenia kapitału społecznego oraz poprawy integracji mieszkańców.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 2.1: Pełna zgodność z celami województwa. Działania gminy wspierają rozwój edukacji, opieki i kultury, wzmacniając kapitał społeczny regionu.

Cel Operacyjny 2.2: Usuwanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej

1. Kierunek Działania 2.2.1: Likwidacja barier w budynkach użyteczności publicznej

- Zgodność z województwem: Zbieżne z celem 3.2.5 („Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjnej”).
- Uwagi: Działanie wspiera politykę inkluzji społecznej oraz dostępności.

2. Kierunek Działania 2.2.2: Modernizacja ciągów komunikacyjnych z uwzględnieniem osób starszych i niepełnosprawnych

- Zgodność z województwem: Powiązane z celem 3.3.1 („Rozwój infrastruktury drogowej”) oraz 2.1.4 („Ekologiczna mobilność”).

- Uwagi: Dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością wspiera cele społeczno-transportowe regionu.
3. Kierunek Działania 2.2.3: Wprowadzenie systemu audytu dostępności przestrzeni publicznej
- Zgodność z województwem: Zgodność z celem 3.2.5, gdzie mowa o systematycznej poprawie dostępności przestrzeni publicznej.
 - Uwagi: Regularne audyty pozwalają na bieżące eliminowanie barier architektonicznych, co wzmacnia politykę dostępności.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 2.2: Działania w pełni zgodne z wojewódzkimi założeniami poprawy dostępności. Przyczyniają się do inkluzji społecznej oraz dostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb różnych grup mieszkańców.

Cel Operacyjny 2.3: Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

1. Kierunek Działania 2.3.1: Rozwój oferty wsparcia opieki dla seniorów, w tym programu opieki wytchnieniowej i asystenckiej
- Zgodność z województwem: Zgodne z celem 3.2.1 („Rozwój i upowszechnianie usług społecznych”) oraz 3.2.3 („Rozwój ośrodków wsparcia dziennego”).
 - Uwagi: Działania wpisują się w regionalną strategię wsparcia osób starszych i ich opiekunów.
2. Kierunek Działania 2.3.2: Wspieranie programów profilaktycznych i diagnostycznych
- Zgodność z województwem: Zbieżne z celem 3.2.7 („Kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych”) oraz 3.2.8 („Promowanie sportu i aktywnego trybu życia”).
 - Uwagi: Promowanie zdrowia i profilaktyki jest istotnym elementem polityki zdrowotnej regionu.
3. Kierunek Działania 2.3.3: Rozbudowa infrastruktury zdrowotnej, w tym nowoczesnych przychodni i punktów diagnostycznych

- Zgodność z województwem: Powiązane z celem 3.2.5 („Poprawa jakości infrastruktury i usług ochrony zdrowia”).
- Uwagi: Rozwój lokalnej infrastruktury zdrowotnej zwiększa dostępność usług medycznych.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 2.3: W pełni zgodny z wojewódzkimi priorytetami. Wzmocnienie systemu zdrowotnego i społecznego na poziomie gminnym przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców.

Wnioski dla Celu Strategicznego 2:

Cel gminy Ożarów jest w pełni zgodny z celem wojewódzkim 3 („Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi”). Działania gminy w obszarze edukacji, dostępności i opieki zdrowotnej są komplementarne wobec regionalnych priorytetów, przyczyniając się do integracji społecznej i poprawy warunków życia.

Cel Strategiczny 3: Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy

Cel Operacyjny 3.1: Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

1. Kierunek Działania 3.1.1: Budowa i modernizacja obiektów sportowych oraz terenów rekreacyjnych
 - Zgodność z województwem: W pełni zgodne z celem wojewódzkim 3.2.8 („Promowanie sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia”) oraz 3.3.5 („Dążenie do poprawy standardów gospodarowania przestrzenią”).
 - Uwagi: Rozwój infrastruktury sportowej w gminie wspiera regionalne cele w zakresie promowania aktywności fizycznej i integracji społecznej.
2. Kierunek Działania 3.1.2: Promocja aktywności fizycznej wśród mieszkańców
 - Zgodność z województwem: Spójne z celami wojewódzkimi dotyczącymi promocji zdrowego stylu życia (3.2.8) oraz 3.1.5 („Poprawa warunków dla zwiększania aktywności społecznej”).

- Uwagi: Organizacja wydarzeń sportowych przyczynia się do integracji mieszkańców oraz poprawy zdrowia publicznego.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 3.1: Działania gminy są zgodne z priorytetami województwa, wspierając rozwój infrastruktury sportowej oraz popularyzację aktywności fizycznej, co pozytywnie wpływa na jakość życia i zdrowie mieszkańców.

Cel Operacyjny 3.2: Wzmocnienie oferty kulturalnej i turystycznej

1. Kierunek Działania 3.2.1: Organizacja cyklicznych wydarzeń kulturalnych i festiwali

- Zgodność z województwem: Zgodne z celem wojewódzkim 3.1.4 („Rozwój instytucji kultury i dziedzictwa kulturowego”) oraz 1.3.3 („Wzrost potencjału turystycznego regionu”).
- Uwagi: Promowanie lokalnej kultury i historii jest istotne dla integracji społeczności i rozwoju turystyki w regionie.

2. Kierunek Działania 3.2.2: Rozwój infrastruktury wspierającej turystykę, np. szlaków pieszych i rowerowych

- Zgodność z województwem: Pełna zgodność z celem wojewódzkim 1.3.3 („Wzrost potencjału turystycznego regionu”) oraz 2.1.4 („Ekologiczna mobilność”).
- Uwagi: Działanie wspiera regionalne dążenia do rozwoju turystyki opartej na dziedzictwie przyrodniczym i kulturowym.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 3.2: Działania są w pełni zgodne z regionalnymi celami, przyczyniając się do rozwoju turystyki i kultury w gminie oraz wzrostu jej atrakcyjności dla mieszkańców i turystów.

Cel Operacyjny 3.3: Promocja aktywnego stylu życia i rekreacji na świeżym powietrzu

1. Kierunek Działania 3.3.1: Organizacja programów aktywności fizycznej dla różnych grup wiekowych

- Zgodność z województwem: Zgodne z celem 3.2.8 („Promowanie sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia”) oraz 3.1.5 („Poprawa warunków dla zwiększania aktywności społecznej”).
 - Uwagi: Działanie przyczynia się do promowania zdrowego stylu życia i integracji międzypokoleniowej.
2. Kierunek Działania 3.3.2: Tworzenie miejsc aktywnego wypoczynku na terenach zielonych
- Zgodność z województwem: Powiązane z celem wojewódzkim 2.1.8 („Ochrona i kształtowanie krajobrazu”) oraz 3.3.5 („Dążenie do poprawy standardów gospodarowania przestrzenią”).
 - Uwagi: Rozwój terenów zielonych wspiera działania na rzecz ochrony środowiska oraz tworzy przestrzeń sprzyjające aktywności fizycznej.
3. Kierunek Działania 3.3.3: Organizacja zawodów sportowych i wydarzeń plenerowych
- Zgodność z województwem: Zgodne z celami 3.2.8 („Promowanie sportu, rekreacji i aktywnego trybu życia”) oraz 3.1.5 („Poprawa warunków dla zwiększania aktywności społecznej”).
 - Uwagi: Wydarzenia plenerowe przyczyniają się do promocji gminy oraz wzmacniają więzi społeczne.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 3.3: Działania w pełni zgodne z priorytetami województwa, wspierając aktywność fizyczną, rozwój terenów zielonych i integrację mieszkańców poprzez wydarzenia sportowe.

Wnioski dla Celu Strategicznego 3:

Działania gminy Ożarów w obszarze infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, kultury i turystyki oraz promocji aktywnego stylu życia są spójne z celami województwa świętokrzyskiego. Inicjatywy te wzmacniają kapitał społeczny, przyczyniają się do rozwoju turystyki oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Cel Strategiczny 4: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

Cel Operacyjny 4.1: Poprawa jakości środowiska naturalnego

1. Kierunek Działania 4.1.1: Rozwój systemów gospodarowania odpadami, w tym segregacji i recyklingu
 - Zgodność z województwem: Pełna zgodność z celem wojewódzkim 2.1.2 („Racjonalne gospodarowanie odpadami”) oraz 2.1.5 („Edukacja ekologiczna”).
 - Uwagi: Działanie wspiera regionalne priorytety w zakresie efektywnego zarządzania odpadami i promowania recyklingu.
2. Kierunek Działania 4.1.2: Realizacja programów ograniczających emisję gazów cieplarnianych
 - Zgodność z województwem: W pełni zgodne z celem wojewódzkim 2.1.3 („Ograniczenie niskiej emisji”) oraz 2.3.2 („Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarce, sferze publicznej i mieszkalnictwie”).
 - Uwagi: Ograniczanie emisji przyczynia się do poprawy jakości powietrza i jest spójne z priorytetami wojewódzkimi dotyczącymi ochrony klimatu.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 4.1: Działania gminy w pełni wpisują się w strategię województwa, wspierając racjonalne gospodarowanie odpadami i redukcję emisji gazów cieplarnianych.

Cel Operacyjny 4.2: Rozwój zielonej infrastruktury

1. Kierunek Działania 4.2.1: Tworzenie nowych terenów zielonych i parków miejskich
 - Zgodność z województwem: Powiązane z celem wojewódzkim 2.1.7 („Ochrona i kształtowanie krajobrazu”) oraz 2.2.4 („Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w miastach”).
 - Uwagi: Tworzenie terenów zielonych sprzyja ochronie środowiska oraz poprawie estetyki przestrzeni publicznej, co jest spójne z polityką województwa.

2. Kierunek Działania 4.2.2: Rozwój infrastruktury błękitnej, np. systemów retencji wody deszczowej

- Zgodność z województwem: W pełni zgodne z celem wojewódzkim 2.2.1 („Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami wody”) oraz 2.2.4 („Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury w miastach”).
- Uwagi: Rozwój systemów retencji wody jest istotny dla adaptacji do zmian klimatycznych i przeciwdziałania podtopieniom.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 4.2: Działania w zakresie rozwoju zielonej i błękitnej infrastruktury są zgodne z celami województwa, wspierając ochronę zasobów środowiskowych i adaptację do zmian klimatu.

Cel Operacyjny 4.3: Edukacja ekologiczna i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców

1. Kierunek Działania 4.3.1: Organizacja kampanii edukacyjnych i warsztatów promujących zrównoważony styl życia

- Zgodność z województwem: Pełna zgodność z celem wojewódzkim 2.1.5 („Edukacja ekologiczna”).
- Uwagi: Edukacja ekologiczna przyczynia się do wzrostu świadomości środowiskowej, co jest spójne z dążeniami województwa do promowania zrównoważonego stylu życia.

2. Kierunek Działania 4.3.2: Wprowadzenie programów szkoleniowych dla rolników na temat rolnictwa ekologicznego i zrównoważonego gospodarowania

- Zgodność z województwem: Zgodne z celem 1.3.4 („Tworzenie warunków dla nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego”) oraz 2.1.6 („Ochrona bioróżnorodności”).
- Uwagi: Działanie wspiera rozwój zrównoważonego rolnictwa, co przyczynia się do ochrony środowiska oraz promowania zdrowej żywności.

3. Kierunek Działania 4.3.3: Utworzenie lokalnych programów grantowych wspierających działania ekologiczne mieszkańców i organizacji społecznych

- Zgodność z województwem: Zgodne z celem wojewódzkim 2.1.2 („Racjonalne gospodarowanie odpadami”) oraz 2.3.3 („Zwiększenie efektywności energetycznej i zarządzania energią”).
- Uwagi: Lokalne programy grantowe wspierają inicjatywy mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, co wzmacnia politykę regionalną w tej dziedzinie.

Podsumowanie dla Celu Operacyjnego 4.3: Działania edukacyjne i wspieranie ekologicznych inicjatyw lokalnych są w pełni zgodne z celami województwa, przyczyniając się do budowy społeczeństwa świadomego ekologicznie i wspierającego zrównoważony rozwój.

Podsumowanie dla Celu Strategicznego 4:

Działania gminy Ożarów w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego wykorzystania zasobów są spójne z celami województwa świętokrzyskiego. Wspierają ochronę przyrody, adaptację do zmian klimatu, edukację ekologiczną oraz rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury, co wpisuje się w regionalne priorytety ochrony środowiska.

Podsumowanie i wnioski z porównania strategii rozwoju Gminy Ożarów z celami Strategii Województwa Świętokrzyskiego

Strategia rozwoju Gminy Ożarów, z uwzględnieniem jej celów strategicznych i operacyjnych, wykazuje pełną zgodność z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego. Przyjęte kierunki działań na poziomie lokalnym harmonizują z nadrzędnymi priorytetami regionu, co tworzy solidną podstawę dla synergicznego rozwoju zarówno gminy, jak i województwa. Poniżej przedstawiono szczegółowe wnioski wynikające z analizy:

1. Spójność wizji rozwoju gospodarczego

Główne założenia Gminy Ożarów dotyczące wzrostu konkurencyjności gospodarczej i wspierania przedsiębiorczości są w pełni zbieżne z priorytetami województwa, szczególnie w obszarze rozwoju inteligentnej gospodarki. Inicjatywy gminne, takie jak przygotowanie terenów inwestycyjnych, tworzenie stref inwestycyjnych, wspieranie innowacyjności i przedsiębiorczości oraz rozwój infrastruktury technicznej, idealnie wpisują się w cele wojewódzkie dotyczące:

- Zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (cel operacyjny 1.1 województwa).
- Transformacji kluczowych branż w kierunku nowoczesnych technologii i gospodarki obiegu zamkniętego (cel operacyjny 1.3 województwa).

Taka zgodność działań sprzyja rozwijaniu regionalnych inteligentnych specjalizacji, w tym nowoczesnego przemysłu, rolnictwa i sektora usług, co pozwala na efektywne wykorzystanie potencjału zasobów lokalnych i jednocześnie stymuluje zrównoważony rozwój gospodarczy regionu.

2. Rozwój infrastruktury społecznej i usług publicznych

Strategia Ożarowa kładzie silny nacisk na poprawę jakości życia mieszkańców poprzez inwestycje w edukację, usługi społeczne, zdrowotne oraz dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych. Działania te bezpośrednio wspierają cele wojewódzkie dotyczące:

- Silnego kapitału społecznego w regionie (cel operacyjny 3.1 województwa).

- Powszechnie dostępnych usług społecznych i zdrowotnych (cel operacyjny 3.2 województwa).

Poprzez inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, rozbudowę żłobków i przedszkoli, modernizację szkół oraz rozwój opieki dla seniorów, Ożarów wzmacnia swoją atrakcyjność jako miejsce przyjazne rodzinom, co może przeciwdziałać depopulacji, będącej jednym z głównych wyzwań województwa. Działania gminy w zakresie zdrowia i usług społecznych, takie jak rozwój diagnostyki i profilaktyki zdrowotnej, wspierają też regionalne wysiłki na rzecz poprawy zdrowotności mieszkańców.

3. Wzmacnianie spójności przestrzennej i rozwoju infrastruktury

Inwestycje Gminy Ożarów w rozwój infrastruktury technicznej, modernizację dróg, systemów wodociągowych i kanalizacyjnych oraz uzbrojenie terenów inwestycyjnych są kluczowe dla podniesienia konkurencyjności lokalnej gospodarki i poprawy jakości życia mieszkańców. Te działania wzmacniają również cele wojewódzkie związane z poprawą spójności przestrzennej i społecznej regionu:

- Rozwój infrastruktury drogowej i transportu publicznego (cel operacyjny 3.3 województwa).
- Zwiększenie efektywności energetycznej i rozwoju zielonej infrastruktury (cele 2.2 i 2.3 województwa).

Dzięki zmodernizowanej infrastrukturze gmina staje się bardziej atrakcyjna dla inwestorów, a także poprawia jakość życia mieszkańców, co wspiera spójność przestrzenną regionu i przeciwdziała marginalizacji obszarów wiejskich.

4. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu

Strategia Ożarowa w zakresie ochrony środowiska, rozwijania zielonej i błękitnej infrastruktury, promowania recyklingu oraz ograniczania emisji gazów cieplarnianych wpisuje się w priorytety województwa świętokrzyskiego dotyczące:

- Poprawy jakości środowiska naturalnego (cel operacyjny 2.1 województwa).
- Adaptacji do zmian klimatu i rozwoju odnawialnych źródeł energii (cele operacyjne 2.2 i 2.3 województwa).

Działania gminy wspierają rozwój zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, poprawiają jakość powietrza i angażują lokalną społeczność w działania ekologiczne, co pozytywnie wpływa na budowanie świadomości środowiskowej w regionie.

5. Oferta spędzania czasu wolnego i rozwój turystyki oraz oferta kulturalna

Inicjatywy Ożarowa w zakresie budowy infrastruktury sportowej, rozwijania turystyki oraz organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych przyczyniają się do zwiększenia atrakcyjności gminy, a także wspierają regionalne cele dotyczące:

- Rozwoju turystyki opartej na dziedzictwie kulturowym i środowiskowym (cel 1.3.3 województwa).
- Promowania sportu, rekreacji i aktywnego stylu życia (cel operacyjny 3.2.8 województwa).

Działania te nie tylko wzmacniają lokalną tożsamość i integrację mieszkańców, ale również mogą przyciągać turystów, co przyczynia się do rozwoju gospodarczego regionu.

Wnioski końcowe

Strategia rozwoju Gminy Ożarów jest przykładem synergii między poziomem lokalnym a regionalnym. Współgranie celów strategicznych gminy z priorytetami województwa świętokrzyskiego pozwala na bardziej efektywne wykorzystywanie zasobów i potencjałów obu poziomów zarządzania. Dzięki pełnej zgodności w obszarach gospodarki, infrastruktury, ochrony środowiska, kapitału społecznego i usług publicznych, działania gminy wzmacniają realizację strategicznych celów województwa.

Gmina Ożarów, dzięki realizacji swojej strategii, nie tylko poprawi jakość życia swoich mieszkańców, ale również stanie się istotnym partnerem w rozwoju regionu, przyczyniając się do podnoszenia konkurencyjności, spójności społecznej i ekologicznej województwa. To zintegrowane podejście może być wzorem dla innych jednostek samorządowych, pokazując, jak efektywna współpraca na różnych poziomach zarządzania prowadzi do zrównoważonego rozwoju całego regionu.

Analiza celów Strategii Rozwoju Gminy Ożarów w kontekście Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)

1. Wprowadzenie

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) wyznacza cele rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego Polski w perspektywie długoterminowej, z uwzględnieniem zrównoważonego wykorzystania zasobów oraz innowacyjności. Gmina Ożarów jako część województwa świętokrzyskiego, stoi przed wyzwaniem harmonijnego dostosowania swoich lokalnych celów do priorytetów SOR, aby maksymalnie wykorzystać potencjał wynikający z dostępnych funduszy oraz programów wsparcia. W niniejszej analizie szczegółowo omówiono zbieżności, luki oraz propozycje działań, które mogą wzbogacić strategię gminy.

2. Cele strategii Gminy Ożarów a priorytety SOR

Cel strategiczny 1: Wzrost konkurencyjności gospodarczej gminy poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i rozwój infrastruktury inwestycyjnej.

Zbieżność z SOR:

- SOR promuje wspieranie lokalnej przedsiębiorczości, rozwój przemysłu, innowacji oraz nowoczesnych technologii. Gmina Ożarów w swoim celu zakłada efektywne wykorzystanie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury wspierającej biznes, co wpisuje się w SOR-owe podejście do wzmacniania gospodarki regionalnej.
- W SOR szczególną uwagę poświęca się rozwojowi przemysłów opartych na lokalnych zasobach i potencjale, co jest zgodne z planami gminy dotyczącymi rozwoju rolnictwa i przetwórstwa spożywczego.

Cel strategiczny 2: Zwiększenie komfortu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i usług publicznych.

Zbieżność z SOR:

- SOR kładzie nacisk na wyrównywanie szans rozwojowych, inwestycje w kapitał ludzki i poprawę jakości życia. Cele gminy dotyczące rozbudowy infrastruktury edukacyjnej, społecznej i zdrowotnej w pełni harmonizują z tym priorytetem.
- Planowana poprawa dostępności infrastruktury dla osób starszych i niepełnosprawnych jest zgodna z SOR-owym celem inkluzywności społecznej.

Cel strategiczny 3: Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy.

Zbieżność z SOR:

- SOR podkreśla znaczenie wzmacniania lokalnej tożsamości kulturowej i rozwoju turystyki, co wpisuje się w cel gminy dotyczący rozwoju infrastruktury sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.
- W kontekście OSI Dolina Wisły i OSI Ziemia Opatowska, rozwój turystyki opartej na zasobach przyrodniczych i kulturowych jest zgodny z założeniami SOR.

Cel strategiczny 4: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego.

Zbieżność z SOR:

- Cele gminy dotyczące ochrony środowiska, rozwoju systemów retencji wody, gospodarki odpadami oraz promocji ekologii są zgodne z priorytetami SOR dotyczącymi ochrony klimatu, bioróżnorodności i gospodarki o obiegu zamkniętym.
- Działania gminy w zakresie edukacji ekologicznej wpisują się w strategię budowy świadomości środowiskowej promowaną przez SOR.

3. Ogólne wnioski i rekomendacje:

1. Spójność celów strategii gminy z SOR:

- Cele gminy Ożarów są zgodne z założeniami SOR, szczególnie w obszarach takich jak ochrona środowiska, rozwój infrastruktury społecznej i promocja turystyki.
- Kluczową przewagą gminy jest jej lokalizacja w OSI Dolina Wisły, co zwiększa możliwości realizacji projektów środowiskowych, turystycznych i rolniczych.

2. Rekomendacje:

- Rozszerzenie działań na rzecz rozwoju cyfryzacji w usługach publicznych i lokalnym biznesie.
- Silniejsza promocja gminy jako destynacji turystycznej w ramach Doliny Wisły.
- Wprowadzenie działań wspierających lokalne innowacje i przedsiębiorczość.

Analiza celów Strategii Rozwoju Gminy Ożarów w kontekście Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego (KSRR)

1. Wprowadzenie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) wyznacza cele rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego Polski, koncentrując się na wyrównywaniu szans rozwojowych, wspieraniu przedsiębiorczości, innowacji oraz budowie konkurencyjnych regionów. Gmina Ożarów jako część województwa świętokrzyskiego oraz obszarów strategicznej interwencji (OSI „Ziemia Opatowska” i OSI „Dolina Wisły”), dąży do skutecznego wdrażania polityki rozwoju lokalnego zgodnej z priorytetami krajowymi.

Niniejsza analiza porównuje cele Strategii Rozwoju Gminy Ożarów z priorytetami KSRR, identyfikując obszary spójne oraz te wymagające dalszych działań.

2. Cele Strategii Gminy Ożarów a priorytety KSRR

Cel strategiczny 1: Wzrost konkurencyjności gospodarczej gminy poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i rozwój infrastruktury inwestycyjnej

Spójność z KSRR:

- KSRR wskazuje na konieczność budowy konkurencyjnej gospodarki regionalnej poprzez inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój przedsiębiorczości. Strategia Rozwoju Gminy Ożarów odpowiada na te potrzeby, zakładając wsparcie dla sektora przemysłowego, rozwój terenów inwestycyjnych oraz promowanie lokalnych firm.
- Kluczowym aspektem KSRR jest pobudzanie innowacyjności, szczególnie w małych i średnich przedsiębiorstwach. Ożarów, poprzez swoje położenie w OSI „Ziemia Opatowska” i OSI „Dolina Wisły”, ma potencjał do rozwoju nowoczesnych sektorów gospodarki, takich jak przetwórstwo spożywcze oraz produkcja materiałów budowlanych.
- W KSRR dużą rolę odgrywa wspieranie klastrów przemysłowych i tworzenie powiązań między przedsiębiorstwami a instytucjami badawczo-rozwojowymi. Strategia Gminy Ożarów koncentruje się na rozwoju sektora cementowego i przetwórczego, ale brak jest wyraźnych odniesień do współpracy z sektorem badawczo-rozwojowym.

Cel strategiczny 2: Zwiększenie komfortu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i usług publicznych

Spójność z KSRR:

- KSRR podkreśla znaczenie wyrównywania szans rozwojowych oraz poprawy jakości życia mieszkańców mniejszych miejscowości. Strategia Gminy Ożarów obejmuje inwestycje w infrastrukturę społeczną, w tym szkoły, opiekę zdrowotną oraz usługi publiczne, co w pełni odpowiada priorytetom krajowym.
- Dokument krajowy wskazuje na konieczność przeciwdziałania depopulacji, zwłaszcza w obszarach o niekorzystnych trendach demograficznych. Strategia Gminy Ożarów przewiduje działania mające na celu zatrzymanie młodych mieszkańców, ale nie

uwzględnia w pełni mechanizmów przyciągania nowych osiedleńców czy rozwoju polityki mieszkaniowej.

- Istotnym elementem KSRR jest rozwój cyfryzacji i e-usług publicznych, co w strategii gminy nie zostało dostatecznie rozwinięte. Możliwości cyfrowej transformacji, szczególnie w administracji i edukacji, mogłyby zwiększyć atrakcyjność Ożarowa jako miejsca do życia.

Cel strategiczny 3: Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy

Spójność z KSRR:

- KSRR podkreśla rolę kultury, sportu i rekreacji w budowaniu kapitału społecznego i integracji mieszkańców. Strategia Gminy Ożarów wpisuje się w te założenia poprzez rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz promowanie lokalnych wydarzeń kulturalnych.
- Dokument krajowy kładzie nacisk na wykorzystanie potencjału turystycznego regionów. Ożarów jako część OSI „Ziemia Opatowska” i OSI „Dolina Wisły”, ma unikalne zasoby historyczne i przyrodnicze, które mogą przyczynić się do rozwoju turystyki, jednak strategia nie wskazuje konkretnych działań dotyczących ich wykorzystania na szerszą skalę.
- KSRR podkreśla znaczenie budowy silnej tożsamości lokalnej i promocji regionów. Inicjatywy takie jak „Historia ze smakiem”, promujące lokalne dziedzictwo kulinarne, są zgodne z tymi założeniami i mogą stanowić element wyróżniający gminę w skali województwa.

Cel strategiczny 4: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

Spójność z KSRR:

- KSRR kładzie duży nacisk na ochronę środowiska i adaptację do zmian klimatu. Strategia Gminy Ożarów uwzględnia te kwestie poprzez działania związane z gospodarką wodną, modernizacją systemów kanalizacyjnych oraz ochroną zasobów naturalnych.

- Dokument krajowy promuje rozwój odnawialnych źródeł energii oraz efektywność energetyczną, jednak strategia gminna w ograniczonym zakresie odnosi się do możliwości wdrażania energii odnawialnej, np. instalacji fotowoltaicznych na budynkach publicznych.
- W kontekście OSI „Ziemia Opatowska” i OSI „Dolina Wisły”, istotne jest zachowanie terenów cennych przyrodniczo i przeciwdziałanie degradacji ekosystemów, co powinno znaleźć wyraźniejsze odzwierciedlenie w strategii gminnej.

3. Ogólne wnioski i rekomendacje

- Strategia Gminy Ożarów jest w dużej mierze spójna z KSRR, szczególnie w zakresie rozwoju gospodarczego, infrastrukturalnego oraz ochrony środowiska.
- Przynależność gminy do OSI „Ziemia Opatowska” i OSI „Dolina Wisły” stanowi istotny czynnik umożliwiający realizację projektów regionalnych, zwłaszcza w obszarach turystyki, rolnictwa i ochrony przyrody.
- Należy rozwinąć działania związane z cyfryzacją, w tym wprowadzenie e-usług publicznych oraz wsparcie dla cyfrowej transformacji przedsiębiorstw.
- Warto poszerzyć strategię o mechanizmy przeciwdziałania depopulacji, np. poprzez rozwój polityki mieszkaniowej i wsparcie dla młodych rodzin.
- Konieczne jest silniejsze wsparcie dla rozwoju energii odnawialnej, co mogłoby przyczynić się do poprawy efektywności energetycznej i obniżenia kosztów funkcjonowania gminy.

Ramy finansowe i źródła finansowania

1. Ramy finansowe

Realizacja strategii rozwoju gminy Ożarów na lata 2025-2030 opiera się na dostępnych środkach finansowych, które zapewnią realizację zaplanowanych działań. Ramy finansowe stanowią przewidywaną wysokość środków, które gmina może przeznaczyć na realizację strategii, a także wskazują potencjalne źródła ich pozyskania. Określenie tych ram jest kluczowe do oceny możliwości realizacji strategii, a także do monitorowania postępów w jej wdrażaniu.

W procesie tworzenia ram finansowych wzięto pod uwagę:

- dochody gminy i jej zdolność do finansowania działań z własnych środków,
- potencjał pozyskania funduszy zewnętrznych, w tym funduszy krajowych i unijnych,
- wieloletnią prognozę finansową gminy oraz jej politykę inwestycyjną.

Analizując dostępne zasoby, szacowane całkowite potrzeby finansowe gminy na realizację strategii obejmują inwestycje w infrastrukturę, rozwój zasobów ludzkich, a także wsparcie procesów cyfryzacji oraz innowacji. W zależności od rozwoju sytuacji gospodarczej, gmina będzie mogła pozyskiwać dodatkowe środki z budżetu państwa, funduszy europejskich oraz innych źródeł zewnętrznych.

2. Potencjalne źródła finansowania

W realizacji strategii gmina Ożarów będzie korzystać z różnych źródeł finansowania, zarówno krajowych, jak i zewnętrznych. Wśród nich można wyróżnić:

- Środki z budżetu gminy: Własne dochody gminy będą stanowiły podstawowe źródło finansowania dla działań inwestycyjnych oraz bieżących. Dochody te obejmują m.in. wpływy z podatków lokalnych, dochody z opłat oraz inne źródła dochodów publicznych. Gmina będzie również wykorzystywała środki z subwencji i dotacji rządowych, które stanowią istotny element finansowania działań rozwojowych.
- Fundusze europejskie: Gmina Ożarów będzie starała się o pozyskanie środków w ramach programów operacyjnych Unii Europejskiej na lata 2021-2027, takich jak:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR),
- Fundusz Spójności,
- Europejski Fundusz Społeczny (EFS),
- Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji,
- Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Next Generation EU). Środki te będą przeznaczone na finansowanie inwestycji infrastrukturalnych, projektów związanych z rozwojem zasobów ludzkich, poprawą dostępności cyfrowej, ochroną środowiska oraz innowacyjnością.
- Krajowe programy operacyjne: W ramach polityki krajowej gmina będzie mogła korzystać ze środków krajowych programów operacyjnych, takich jak:
 - Program Infrastruktura i Środowisko,
 - Program Inteligentny Rozwój,
 - Program Wiedza, Edukacja, Rozwój. Wsparcie z tych programów będzie szczególnie istotne dla działań w zakresie infrastruktury technicznej, ochrony środowiska oraz rozwoju innowacji.
- Środki z funduszy celowych: W ramach krajowych funduszy celowych, takich jak Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz inne fundusze krajowe, gmina będzie pozyskiwała środki na działania związane z ekologiczną transformacją, gospodarowaniem zasobami naturalnymi oraz poprawą efektywności energetycznej.
- Instrumenty finansowe sektora prywatnego: W ramach współpracy z sektorem prywatnym, gmina będzie mogła korzystać z mechanizmów partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) oraz z funduszy prywatnych. Partnerstwa te będą stanowiły formę współpracy w zakresie realizacji inwestycji, co pozwoli na zmniejszenie obciążeń budżetowych i przyspieszenie realizacji projektów.
- Kredyty i pożyczki: Gmina rozważy również możliwość pozyskania środków poprzez kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe, które pozwolą na

finansowanie przedsięwzięć długoterminowych, szczególnie tych związanych z dużymi inwestycjami infrastrukturalnymi.

3. Szacowanie kosztów realizacji działań

Przewidywane koszty realizacji działań w ramach strategii będą określone na podstawie szczegółowych analiz zapotrzebowania na inwestycje oraz rozwoju poszczególnych obszarów gospodarki. Zakłada się, że największe inwestycje będą dotyczyły:

- Infrastruktury komunikacyjnej i technicznej (budowa dróg, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, energetycznych),
- Rewitalizacji terenów przemysłowych oraz przekształcenia ich w tereny inwestycyjne,
- Wspierania innowacyjności i rozwoju sektora MŚP,
- Cyfryzacji administracji i gospodarki lokalnej.

Koszty te będą kalkulowane na podstawie dostępnych danych z poprzednich lat oraz analiz rynkowych dotyczących kosztów realizacji infrastruktury i inwestycji w obszarze nowoczesnych technologii.

4. Przewidywane wydatki na poszczególne obszary

Na podstawie obecnych założeń gmina planuje alokację środków na poszczególne cele operacyjne w strategii. Wstępne oszacowanie przedstawia się następująco:

- Infrastruktura drogowa i transportowa – 30% budżetu.
- Infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna i energetyczna – 25% budżetu.
- Inwestycje w sektorze MŚP i innowacyjności – 20% budżetu.
- Cyfryzacja i e-administracja – 15% budżetu.
- Zrównoważony rozwój i ochrona środowiska – 10% budżetu.

5. Podsumowanie

Ramy finansowe Strategii Rozwoju Gminy Ożarów na lata 2025-2030 opierają się na kompleksowej analizie dostępnych źródeł finansowania, zarówno własnych, jak

i zewnętrznych. Gmina będzie aktywnie pozyskiwała środki z funduszy unijnych, krajowych oraz prywatnych, jednocześnie dbając o racjonalne zarządzanie swoimi zasobami. Wskazane źródła finansowania, przy odpowiednim zarządzaniu, pozwolą na realizację celów strategii oraz zapewnią rozwój gminy w zgodzie z jej priorytetami.

Ramy Finansowe dla Celu Strategicznego 1: Wzrost konkurencyjności gospodarczej gminy Ożarów poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i rozwój infrastruktury inwestycyjnej

1. Wprowadzenie

Realizacja działań określonych w Celu Strategicznego 1, mających na celu wzrost konkurencyjności gospodarczej Gminy Ożarów, wymaga odpowiedniego zaplanowania źródeł finansowania, zarówno z budżetu gminy, jak i zewnętrznych funduszy krajowych i europejskich. W odniesieniu do analizowanych kierunków działań, gmina ma do dyspozycji szeroki wachlarz możliwości pozyskiwania funduszy. Na podstawie prognoz finansowych, doświadczeń z realizacji wcześniejszych projektów, a także dostępności funduszy zewnętrznych, opracowano ramy finansowe, które wskazują na potencjalne źródła finansowania oraz szacowaną wysokość wydatków.

2. Zakładana wysokość środków finansowych

Szacunkowy koszt realizacji działań w ramach Celu Strategicznego 1 wynosi około 25,5 mln zł. Wartość ta obejmuje zarówno inwestycje infrastrukturalne (budowa i modernizacja dróg, sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, infrastruktury technicznej), jak i działania związane z aktywizacją gospodarczą (inkubatory przedsiębiorczości, centra innowacji, rozwój stref inwestycyjnych).

3. Źródła finansowania

Opracowane ramy finansowe uwzględniają różnorodne źródła finansowania, zarówno publiczne, jak i prywatne, z zachowaniem zasady dodatkowości środków finansowych. Potencjalne źródła finansowania działań w ramach Celu Strategicznego 1 to:

3.1 Środki własne gminy

Środki budżetowe Gminy Ożarów będą stanowiły podstawę współfinansowania działań. W szczególności, część z zaplanowanych inwestycji, zwłaszcza mniejszych, takich jak modernizacja lokalnych dróg czy adaptacja istniejących budynków, będzie finansowana ze środków własnych gminy.

- Wkład własny gminy: około 5-7 mln zł rocznie, co pozwala na utrzymanie ciągłości finansowania działań w długim okresie (2021-2030).

3.2 Fundusze europejskie

Fundusze unijne są głównym źródłem zewnętrznego finansowania. Gmina Ożarów może aplikować o środki w ramach różnych programów operacyjnych dostępnych na poziomie krajowym i regionalnym, takich jak:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2027 – około 2 mln zł rocznie na realizację inwestycji infrastrukturalnych związanych z budową i modernizacją dróg oraz sieci wodociągowych, edukacją i kulturą oraz turystyką.
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – dofinansowanie działań związanych z rozbudową infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w wysokości około 6 mln zł.
- Program Operacyjny Polska Wschodnia – wsparcie dla inwestycji związanych z innowacjami i wsparciem młodych przedsiębiorców (centrum innowacji, inkubatory przedsiębiorczości), około 4 mln zł w latach 2021-2027.
- Fundusz Spójności i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – przewidywane wsparcie na projekty infrastrukturalne, szczególnie w zakresie zielonych technologii, takich jak OZE i systemy zarządzania wodami deszczowymi, około 2,5 mln zł.
- Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Next Generation EU) – fundusze przeznaczone na wspieranie transformacji cyfrowej i innowacji, około 1,5 mln zł.

3.3 Środki budżetu państwa

Gmina Ożarów może ubiegać się o dotacje w ramach programów krajowych dedykowanych rozwojowi infrastruktury oraz wspieraniu przedsiębiorczości, takich jak:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – dotacje na projekty związane z modernizacją infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej, szacowany wkład: 3 mln zł.
- Program Mieszkanie + – możliwość finansowania działań związanych z rozwojem infrastruktury mieszkaniowej i przyciąganiem nowych inwestorów, szacowana wartość dotacji: 2 mln zł.
- Fundusz Inwestycji Samorządowych – możliwość pozyskania środków na inwestycje infrastrukturalne, takie jak budowa dróg czy kanalizacji, szacowany wkład: 4 mln zł.

3.4 Środki z funduszy celowych

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) – środki na rozwój infrastruktury technicznej w miejscowościach wiejskich, takich jak budowa i modernizacja sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, dróg oraz budynków użyteczności publicznej. Oczekiwana wartość wsparcia: 2 mln zł w latach 2021-2027.

3.5 Środki prywatne i partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)

W ramach realizacji dużych projektów inwestycyjnych, takich jak budowa strefy inwestycyjnej czy rozwój infrastruktury technicznej, gmina może również współpracować z inwestorami prywatnymi. Partnerstwo publiczno-prywatne może zostać wykorzystane w projektach dotyczących budowy stref inwestycyjnych i rozwoju nowych usług biznesowych.

- Środki prywatne: około 3 mln zł w ramach partnerstw publiczno-prywatnych.

3.6 Kredyty bankowe i pożyczki

W przypadku konieczności pozyskania środków na realizację inwestycji w krótkim okresie, gmina może skorzystać z kredytów bankowych lub pożyczek udzielanych przez instytucje finansowe.

- Pożyczki i kredyty: szacowany wkład na poziomie około 5 mln zł.

4. Planowane inwestycje w ramach Celu Strategicznego 1

Na podstawie prognoz oraz dostępnych źródeł finansowania, szacowane koszty realizacji poszczególnych inwestycji w ramach Celu Strategicznego 1 przedstawiają się następująco:

Lp.	Inwestycja	Szacowany koszt	Potencjalne źródło finansowania
1	Modernizacja i budowa infrastruktury drogowej	5 mln zł	Środki własne gminy, Fundusz Dróg Samorządowych, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
2	Budowa strefy inwestycyjnej z pełnym uzbrojeniem	7 mln zł	Fundusze europejskie, Partnerstwo Publiczno-Prywatne, środki budżetu państwa
3	Rozwój infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej	6 mln zł	Fundusze zewnętrzne (NFOŚiGW, Programy UE), środki własne gminy
4	Tworzenie centrum innowacji i inkubatora przedsiębiorczości	3 mln zł	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, Fundusze zewnętrzne, środki własne gminy
5	Wspieranie cyfryzacji administracji i lokalnej gospodarki	2,5 mln zł	Fundusze UE na cyfryzację, Fundusz Inwestycji Samorządowych, środki własne gminy
6	Rewitalizacja terenów przemysłowych pod inwestycje	2 mln zł	Fundusze europejskie, Fundusz Rewitalizacji, środki własne gminy

Ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania – Cel Strategiczny 2: Zwiększenie komfortu życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury społecznej i usług publicznych

Ramy finansowe

Ramy finansowe dla Celu Strategicznego 2 dotyczą zwiększenia komfortu życia mieszkańców Gminy Ożarów poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej i usług publicznych. Planowane inwestycje obejmują szeroki zakres działań w obszarach edukacji, zdrowia, opieki społecznej oraz dostosowania przestrzeni publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Całkowity koszt realizacji zaplanowanych działań oszacowano na około 50 mln zł w okresie do 2030 roku.

W ramach tego celu, gmina zakłada wykorzystanie zarówno środków krajowych, jak i funduszy unijnych, a także pozyskiwanie finansowania z innych źródeł zewnętrznych. Wstępna analiza dostępnych funduszy oraz możliwości finansowych wskazuje na potencjał sfinansowania zaplanowanych inwestycji, zarówno w ramach środków budżetu gminy, jak i funduszy zewnętrznych.

Szacowane roczne wydatki w ramach inwestycji społecznych w Gminie Ożarów wynoszą około 4-5 mln zł, przy czym główną część wydatków będą stanowiły inwestycje w rozbudowę infrastruktury edukacyjnej, budowę nowych obiektów zdrowotnych i opiekuńczych oraz modernizację istniejącej przestrzeni publicznej, szczególnie w zakresie dostępności budynków i ciągów komunikacyjnych.

Potencjalne źródła finansowania

Potencjalne źródła finansowania działań określonych w Celu Strategicznego 2 obejmują szeroki wachlarz funduszy krajowych, regionalnych i europejskich, które umożliwiają realizację projektów w obszarach związanych z edukacją, opieką zdrowotną i społeczną, oraz dostępnością przestrzeni publicznej. Poniżej przedstawiamy szczegółowy podział dostępnych źródeł finansowania:

1. Środki własne gminy

Gmina Ożarów planuje przeznaczyć około 30% całkowitego budżetu na inwestycje z własnych dochodów, w tym z budżetu gminy i dostępnych środków z opłat lokalnych oraz podatków. Środki własne będą wykorzystywane do współfinansowania projektów, szczególnie w zakresie budowy infrastruktury edukacyjnej i zdrowotnej.

2. Fundusze europejskie (Wieloletnie Ramy Finansowe UE 2021-2027)

Główne źródła finansowania dla działań w ramach Celu Strategicznego 2 będą pochodziły z funduszy unijnych, w tym:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR): Fundusz ten będzie wspierał działania związane z modernizacją budynków użyteczności publicznej, budową nowych obiektów edukacyjnych, oraz rozbudową infrastruktury zdrowotnej.

- Fundusz Społeczny (EFS+): Środki z EFS+ będą przeznaczone na wsparcie rozwoju usług społecznych, w tym programów opieki wytchnieniowej oraz organizacji szkoleń dla opiekunów rodzinnych.
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa: Fundusze z tego programu mogą być wykorzystane do rozwoju infrastruktury IT w szkołach, przedszkolach oraz w placówkach medycznych w celu poprawy jakości edukacji i dostępu do usług zdrowotnych.

3. Fundusze krajowe i regionalne

W ramach funduszy krajowych gmina Ożarów będzie mogła aplikować o środki na:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko: Środki z tego programu mogą być przeznaczone na inwestycje związane z poprawą dostępności przestrzeni publicznej, budową nowych obiektów oraz poprawą jakości usług publicznych.
- Programy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej: Środki na rozbudowę infrastruktury i utrzymanie istniejących placówek pomocy społecznej.
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej: W przypadku działań związanych z energooszczędnym budownictwem w programie „Zamieszkać w Ożarowie” oraz przy modernizacji obiektów użyteczności publicznej.

4. Fundusze zewnętrzne

- Fundusze norweskie i EOG: Finansowanie działań dotyczących dostępności przestrzeni publicznej, wsparcie w ramach budowy infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami oraz organizacji działań edukacyjnych i kulturalnych.
- Program Life: Fundusze na realizację projektów z zakresu ochrony środowiska, energooszczędnego budownictwa oraz rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii w nowych osiedlach mieszkaniowych.

5. Środki sektora prywatnego i partnerstwa publiczno-prywatne (PPP)

- Partnerstwa publiczno-prywatne: Gmina Ożarów może pozyskiwać środki w ramach PPP, szczególnie przy realizacji dużych inwestycji mieszkaniowych w programie „Zamieszkaj w Ożarowie”, rozbudowie infrastruktury opieki zdrowotnej oraz tworzeniu nowych usług społecznych.

6. Kredyty bankowe i pożyczki

Gmina może pozyskać pożyczki preferencyjne na inwestycje publiczne związane z budową infrastruktury zdrowotnej oraz programami opieki społecznej. Należy również rozważyć pożyczki z Świętokrzyskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz innych regionalnych instytucji wspierających rozwój gminy.

Zestawienie inwestycji planowanych do realizacji w latach 2025-2030:

Lp.	Określenie inwestycji	Szacowane koszty	Potencjalne źródło finansowania
1	Modernizacja i dostosowanie szkół i przedszkoli do potrzeb rynku pracy	3 000 000 zł	Fundusze unijne (EFRR), środki własne gminy
2	Budowa nowych miejsc w żłobkach i przedszkolach	2 500 000 zł	Fundusze unijne (EFS+), Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

3	Utworzenie lokalnej klubo-kawiarni z funkcją świetlicy	1 200 000 zł	Fundusze zewnętrzne, Fundusze norweskie, środki własne
4	Budowa nowych osiedli mieszkaniowych w ramach programu „Zamieszkaj w Ożarowie”	10 000 000 zł	Partnerstwa publiczno-prywatne, kredyty bankowe, Fundusze EOG
5	Likwidacja barier w budynkach użyteczności publicznej	1 000 000 zł	Fundusze europejskie, środki własne gminy,
6	Rozbudowa infrastruktury zdrowotnej, w tym nowych przychodni	4 500 000 zł	Fundusze krajowe (Narodowy Fundusz Zdrowia), Fundusze UE

Ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania – Cel Strategiczny 3: Atrakcyjna i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy

Ramy finansowe

Ramy finansowe dla Celu Strategicznego 3 koncentrują się na rozwoju oferty spędzania czasu wolnego, w tym rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz turystycznej, co znacząco podniesie jakość życia mieszkańców gminy Ożarów. W ramach tego celu gmina planuje inwestycje w infrastrukturę sportową, rekreacyjną oraz turystyczną, której całkowity koszt oszacowano na około 40-45 mln zł w okresie do 2030 roku.

Działania te będą miały na celu budowę nowych obiektów sportowych i rekreacyjnych, modernizację istniejącej infrastruktury, rozwój szlaków turystycznych oraz organizację wydarzeń plenerowych. Gmina będzie wykorzystywać różnorodne źródła finansowania, takie jak środki własne, fundusze unijne, krajowe programy wsparcia oraz finansowanie zewnętrzne w ramach partnerstw publiczno-prywatnych.

Prognozowane roczne wydatki na inwestycje związane z infrastrukturą sportową i turystyczną wynoszą około 4-5 mln zł. Główna część wydatków będzie pochodziła z funduszy unijnych

i krajowych oraz z budżetu gminy, a także z pozyskanych środków z programów regionalnych i lokalnych partnerstw.

Potencjalne źródła finansowania

1. Środki własne gminy

Gmina Ożarów przewiduje, że około 25-30% całkowitego budżetu na inwestycje sportowo-rekreacyjne pochodzić będzie z własnych dochodów gminy. Te środki będą przeznaczone na współfinansowanie projektów związanych z budową nowych obiektów sportowych, organizowaniem wydarzeń sportowych oraz rozwojem infrastruktury turystycznej.

2. Fundusze europejskie (Wieloletnie Ramy Finansowe UE 2021-2027)

Główne źródła finansowania będą pochodziły z funduszy unijnych, w tym:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR): Będzie finansował budowę nowych obiektów sportowych, takich jak boiska, hale sportowe oraz infrastruktury rekreacyjnej, jak parki, plac zabaw, siłownie plenerowe i zbiorniki wodne.
- Fundusz Społeczny (EFS+): Będzie przeznaczony na promocję aktywności fizycznej i organizację wydarzeń sportowych oraz wspieranie klubów sportowych.
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa: Możliwość finansowania działań związanych z cyfryzacją infrastruktury turystycznej, takiej jak stworzenie aplikacji mobilnych, promocja wydarzeń czy rozwój usług turystycznych online.

3. Fundusze krajowe i regionalne

Gmina może aplikować o środki krajowe i regionalne na realizację działań związanych z rozwojem turystyki oraz infrastruktury sportowej:

- Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF): Środki przeznaczone na budowę i modernizację obiektów sportowych, organizację wydarzeń sportowych oraz promocję aktywności fizycznej wśród mieszkańców.

- Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: Możliwość pozyskania funduszy na organizację festiwali, koncertów, wystaw oraz innych wydarzeń kulturalnych, które będą miały na celu promowanie lokalnego dziedzictwa.
- Województwo Świętokrzyskie: Wsparcie finansowe na rozwój turystyki i infrastruktury rekreacyjnej, w tym budowa szlaków turystycznych i infrastruktury turystycznej w ramach OSI Dolina Wisły i OSI Ziemia Opatowska.

4. Fundusze zewnętrzne

Gmina Ożarów będzie mogła pozyskać fundusze z zewnętrznych programów wspierających turystykę i ekologię:

- Program Life: Środki na tworzenie zielonej infrastruktury, w tym na budowę i modernizację terenów rekreacyjnych, zbiorników wodnych i tras zdrowia.

5. Partnerstwa publiczno-prywatne (PPP)

Gmina Ożarów może wykorzystywać partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) w kilku kluczowych obszarach. Przede wszystkim w zakresie promocji i przygotowania terenów inwestycyjnych, co obejmuje ich uzbrojenie, zwiększenie atrakcyjności oraz przyspieszenie procesów inwestycyjnych. PPP może być także stosowane przy budowie stref inwestycyjnych, rozwoju infrastruktury technicznej oraz tworzeniu nowych usług biznesowych. Ponadto, gmina może współpracować z partnerami prywatnymi przy realizacji dużych projektów, takich jak rozbudowa infrastruktury opieki zdrowotnej, rozwój usług społecznych oraz inwestycje mieszkaniowe w ramach programu „Zamieszkaj w Ożarowie”.

6. Kredyty bankowe i pożyczki

Gmina może rozważyć pozyskanie kredytów lub pożyczek na realizację niektórych z zaplanowanych działań, zwłaszcza w zakresie budowy nowych obiektów sportowych i infrastruktury turystycznej, np. szlaków turystycznych i zbiornika wodnego.

Zestawienie inwestycji planowanych do realizacji w latach 2025-2030:

Lp.	Określenie inwestycji	Szacowane koszty	Potencjalne źródło finansowania
1	Budowa i modernizacja obiektów sportowych (boiska, hale, siłownie)	8 000 000 zł	Fundusze unijne (EFRR), Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, środki własne gminy
2	Tworzenie terenów rekreacyjnych (parki, ścieżki zdrowia, place zabaw)	6 500 000 zł	Fundusze unijne, Fundusze zewnętrzne (np. Program Life), środki własne gminy
3	Organizacja wydarzeń sportowych i festiwali	2 000 000 zł	Fundusze krajowe, Fundusze regionalne, partnerstwa publiczno-prywatne
4	Rozwój infrastruktury turystycznej (szlaki turystyczne, punkty informacji, parkingi)	5 000 000 zł	Fundusze unijne (PO Polska Cyfrowa), Fundusze krajowe i regionalne
5	Budowa zbiornika wodnego z infrastrukturą rekreacyjną	10 000 000 zł	Cement Ożarów S.A., Fundusze zewnętrzne, Fundusze krajowe (Program Life)
6	Organizacja cyklicznych wydarzeń turystycznych i kulturalnych	2 000 000 zł	Fundusze krajowe (Ministerstwo Kultury), Fundusze zewnętrzne, partnerstwa publiczno-prywatne

Ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania – Cel Strategiczny 4: Ochrona i równoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego

Ramy finansowe

Ramy finansowe dla Celu Strategicznego 4 obejmują szeroki wachlarz działań związanych z ochroną środowiska naturalnego i jego zrównoważonym wykorzystaniem, z naciskiem na

poprawę jakości środowiska, rozwój zielonej infrastruktury oraz edukację ekologiczną. Wartość inwestycji związanych z realizacją tego celu w okresie do 2030 roku wynosi około 45-50 mln zł. Inwestycje te obejmują rozwój systemów gospodarowania odpadami, modernizację oczyszczalni ścieków, budowę infrastruktury błękitnej oraz wspieranie ekologicznych praktyk w rolnictwie i gospodarstwach domowych.

Podobnie jak w przypadku innych celów strategii, realizacja tych działań będzie wymagała różnorodnych źródeł finansowania, w tym środków własnych gminy, funduszy unijnych, krajowych programów wsparcia, a także dotacji, grantów i partnerstw publiczno-prywatnych.

Prognozowane roczne wydatki na działania związane z ochroną środowiska wynoszą około 4-6 mln zł. Główne inwestycje będą pochodziły z funduszy zewnętrznych, w tym unijnych programów ochrony środowiska, krajowych funduszy ekologicznych oraz lokalnych inicjatyw grantowych.

Potencjalne źródła finansowania

1. Środki własne gminy

Gmina Ożarów przeznaczy około **20-25%** całkowitego budżetu na realizację działań związanych z ochroną środowiska z własnych dochodów, w tym na współfinansowanie budowy nowych zbiorników retencyjnych, modernizację oczyszczalni ścieków oraz edukację ekologiczną. Środki te będą przeznaczone na projekty związane z zieloną i błękitną infrastrukturą, w tym także na edukację proekologiczną oraz rozwój lokalnych programów grantowych.

2. Fundusze europejskie (Wieloletnie Ramy Finansowe UE 2021-2027)

Główne źródła finansowania dla działań w zakresie ochrony środowiska będą pochodziły z funduszy unijnych, w tym:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR): Wsparcie na rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury, budowę i modernizację oczyszczalni ścieków, a także rozwój systemów retencji wody deszczowej.
- Fundusz Spójności: Finansowanie działań związanych z poprawą jakości środowiska i poprawą infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

- Program LIFE: Wsparcie na działania związane z gospodarką wodną, tworzeniem ogrodów deszczowych, budową terenów zielonych i modernizacją oczyszczalni ścieków.
- Fundusze ekologiczne: Projekty związane z modernizacją systemów grzewczych, ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych oraz rozwojem gospodarki o obiegu zamkniętym.

3. Fundusze krajowe i regionalne

Gmina Ożarów może aplikować o środki z krajowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, takich jak:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW): Środki na wymianę pieców węglowych, inwestycje w nowoczesne systemy grzewcze, budowę zbiorników retencyjnych, edukację ekologiczną oraz modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.
- Programy Ministerstwa Klimatu i Środowiska: Dotacje na modernizację oczyszczalni ścieków, rozwój terenów zielonych i parków, a także wspieranie programów związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych.

4. Fundusze zewnętrzne

Gmina może pozyskać środki z międzynarodowych i krajowych programów współpracy, takich jak:

- Fundusze Norweskie i EOG: Wsparcie projektów ekologicznych, w tym związanych z zrównoważonym rolnictwem, gospodarką wodną, tworzeniem ogrodów deszczowych oraz edukacją ekologiczną.
- Fundusze zewnętrzne w ramach zielonej gospodarki: Projekty związane z retencją wody, poprawą jakości powietrza oraz gospodarką odpadami mogą być finansowane przez zewnętrznych partnerów.

5. Partnerstwa publiczno-prywatne (PPP)

Gmina może nawiązać współpracę z sektorem prywatnym w ramach realizacji inwestycji związanych z ochroną środowiska, w tym na budowę terenów zielonych,

modernizację oczyszczalni ścieków oraz tworzenie systemów retencji wody. Partnerstwa te mogą obejmować także współfinansowanie przez prywatnych inwestorów budowy nowej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz działalność edukacyjną.

6. **Granty i dotacje krajowe**

Gmina Ożarów może skorzystać z dostępnych dotacji w ramach krajowych programów ekologicznych, takich jak Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Fundusz Inwestycji Samorządowych oraz Program na rzecz zrównoważonego rozwoju rolnictwa ekologicznego. Zasady aplikacji o te fundusze będą wiązały się z realizowaniem projektów w zakresie ochrony środowiska, m.in. tworzeniem nowych terenów zielonych i rozwojem systemów recyklingu.

Zestawienie inwestycji planowanych do realizacji w latach 2025-2030:

Lp.	Określenie inwestycji	Szacowane koszty	Potencjalne źródło finansowania
1	Rozbudowa i modernizacja punktów selektywnej zbiórki odpadów (PSZOK)	1 500 000 zł	Fundusze unijne (EFRR), środki własne gminy, fundusze krajowe

2	Wymiana pieców węglowych na ekologiczne źródła ciepła (pompy ciepła, OZE)	3 000 000 zł	NFOŚiGW, WFOŚiGW, Fundusze krajowe, Program LIFE
3	Budowa zbiorników retencyjnych i systemów małej retencji wody	6 000 000 zł	Fundusze unijne (np. LIFE), Fundusze krajowe, NFOŚiGW
4	Modernizacja oczyszczalni ścieków	8 000 000 zł	NFOŚiGW, Fundusze unijne (EFRR), Fundusze krajowe
5	Rozwój nowych terenów zielonych i parków miejskich	4 500 000 zł	Fundusze unijne (EFRR), Fundusze krajowe, programy regionalne
6	Kampanie edukacyjne i warsztaty proekologiczne	1 000 000 zł	Fundusze krajowe, Fundusze unijne, środki własne gminy
7	Programy grantowe wspierające inicjatywy ekologiczne mieszkańców	1 500 000 zł	Fundusze unijne, NFOŚiGW, organizacje pozarządowe

Przewidywane nakłady finansowe:

Łączne przewidywane nakłady finansowe na realizację wszystkich czterech celów w okresie 2025-2030 wyniosą około 150-180 milionów złotych. Źródła finansowania mogą pochodzić zarówno z funduszy krajowych i unijnych, jak i z budżetu gminy. Fundusze te będą przeznaczone na rozwój infrastruktury społecznej, zdrowotnej, sportowej, rekreacyjnej oraz na działania proekologiczne. Ponadto, gmina powinna aplikować o dodatkowe środki z programów rządowych, regionalnych oraz środków prywatnych, w tym formy partnerstw publiczno-prywatnych.

Wszystkie cztery cele strategii są ze sobą powiązane i stanowią kompleksowy plan rozwoju gminy Ożarów, mający na celu poprawę jakości życia mieszkańców, ochronę środowiska oraz stworzenie solidnej bazy infrastrukturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej.

Kwoty wykazane w powyższych tabelach są wartościami orientacyjnymi i wskazywać mają wyłącznie skalę prognozowanej wartości poszczególnych projektów. Gmina posiada pełną swobodę w zakresie zmiany wartości nakładów planowanych dla poszczególnych przedsięwzięć, kształtowania priorytetów i korekty poczynionych wcześniej planów. Należy także zwrócić uwagę na okres, w jakim realizowane będą działania wynikające ze strategii - perspektywa do roku 2030 czyni szacunki niezwykle ryzykownymi w obliczu wysokiej dynamiki zmiany cen towarów i usług oraz innych, pozarynkowych czynników cenotwórczych.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Dokumenty wykonawcze to plany i programy, które są niezbędne do realizacji celów zawartych w strategii rozwoju gminy. Należy ocenić ich aktualność, spójność z zapisami strategii oraz wskazać konieczność ich opracowania lub zmiany.

Obszar tematyczny	Dokumenty na poziomie lokalnym	Aktualność i rekomendacje
-------------------	--------------------------------	---------------------------

1. Planowanie przestrzenne	- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	- Należy sprawdzić zgodność ze strategią rozwoju gminy i zaktualizować w razie potrzeby.
	- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w tym miejscowe plany rewitalizacji	- Wskazówki do aktualizacji w zależności od nowych celów strategicznych.
2. Energetyka	- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	- Przeanalizować dostosowanie do celów związanych z ekologiczną transformacją.
	- Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	- Zapewnić zgodność z polityką klimatyczną gminy oraz krajowymi regulacjami w zakresie energii.
3. Gospodarka komunalna	- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	- Zaktualizować w kontekście celów zrównoważonego rozwoju i zmian demograficznych.
	- Wieloletnie plany gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	- Przeanalizować potrzeby związane z rozwojem osiedli, rewitalizacją i zmianami w strukturze demograficznej.
	- Wieloletni plan inwestycyjny	- Zaktualizować harmonogram działań inwestycyjnych, dostosowując go do strategii rozwoju gminy.
4. Ochrona i opieka nad zabytkami	- Gminny program opieki nad zabytkami	- Zapewnienie zgodności z kierunkami rozwoju turystyki oraz rewitalizacji.
	- Plan ochrony parku kulturowego	- Dostosować do strategii promocji kultury i turystyki w regionie.
5.	- Gminny program ochrony środowiska	- Należy zaktualizować w kontekście nowych regulacji

Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu		w zakresie ochrony środowiska i polityki klimatycznej.
	- Program usuwania azbestu	- Wskazać priorytety usuwania azbestu w miejscach o wysokim ryzyku.
	- Program małej retencji	- Wprowadzić do strategii nowe cele związane z adaptacją do zmian klimatu, w tym małą retencję.
6. Transport	- Plany rozwoju sieci drogowej oraz planów finansowania w zakresie dróg gminnych	- Zaktualizować zgodnie z potrzebami związanymi z rozwojem elektromobilności i zrównoważonej mobilności.
	- Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	- Dostosować do celów strategii rozwoju transportu publicznego, w tym w kontekście elektromobilności.
	- Plan zrównoważonej mobilności	- Powiązać z polityką rozwoju infrastruktury transportowej.
	- Strategia rozwoju elektromobilności	- Uwzględnić w ramach transformacji ekologicznej gminy oraz polityki zrównoważonego rozwoju.
7. Polityka społeczna	- Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	- Przeanalizować i zaktualizować w zależności od nowych celów społecznych gminy.
	- Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	- Dostosować do zmieniających się potrzeb w zakresie wsparcia rodzin i przeciwdziałania przemocy.

	- Gminny program wspierania rodziny	- Uaktualnić cele w kontekście polityki społecznej i wsparcia rodzin.
	- Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	- Uzgodnić z celami rozwoju zdrowia publicznego oraz wsparcia uzależnionych.
8. Rozwój lokalny	- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego	- Dostosować cele współpracy z organizacjami pozarządowymi i uwzględnić w nich nowe inicjatywy lokalne.
	- Plan urzędniowo-rolny	- Zaktualizować w kontekście planów rozwoju obszarów wiejskich i ich integracji z miastem.
	- Plany odnowy miejscowości	- Skoncentrować się na rewitalizacji w kontekście nowych celów rozwoju lokalnego.
9. Zarządzanie kryzysowe	- Gminny plan zarządzania kryzysowego	- Zaktualizować w oparciu o nowe zagrożenia i priorytety ochrony ludności.
10. Finanse publiczne	- Wieloletnia prognoza finansowa gminy	- Dostosować do zmieniających się potrzeb finansowych związanych z realizacją strategii.
	- Uchwały budżetowe	- Uzgodnić z celami inwestycyjnymi i rozwojowymi zawartymi w strategii.

Każdy dokument wykonawczy powinien być systematycznie oceniany pod kątem zgodności z celami i kierunkami zawartymi w strategii rozwoju gminy. W przypadku stwierdzenia nieaktualności, dokumenty powinny być zaktualizowane lub opracowane na nowo, w szczególności w odniesieniu do obszarów kluczowych dla rozwoju gminy

(np. zrównoważony rozwój, adaptacja do zmian klimatu, rozwój społeczny). Każda zmiana powinna być zgodna z założeniami strategii i wynikającymi z niej celami.

Monitoring i ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Ożarów

Skuteczna realizacja Strategii Rozwoju Gminy Ożarów wymaga systematycznego monitoringu oraz ewaluacji, które pozwolą na ocenę stopnia realizacji celów oraz efektywności wdrożonych działań. Monitoring i ewaluacja stanowią kluczowe elementy zarządzania strategią, umożliwiające wprowadzanie korekt i dostosowywanie działań do zmieniających się warunków.

Wyznaczanie wskaźników i analiza danych

Dobór odpowiednich wskaźników jest kluczowy dla skutecznego monitorowania i ewaluacji. Wskaźniki ilościowe i jakościowe powinny być analizowane w perspektywie średniookresowej (2028 r.) oraz długookresowej (2030 r.). Wskaźniki jakościowe, takie jak stopień realizacji celów, powinny być zawarte w corocznym raporcie o stanie gminy.

Do opracowania mierników i raportów monitoringowych powinien zostać powołany Zespół ds. Monitoringu i Ewaluacji Strategii, składający się z przedstawicieli Urzędu Gminy, lokalnych ekspertów oraz przedstawicieli społeczności.

Monitoring

Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Ożarów polega na systematycznym zbieraniu, analizie i raportowaniu danych dotyczących wdrażania poszczególnych celów strategicznych, operacyjnych oraz konkretnych działań. Jego celem jest określenie stopnia realizacji założonych wskaźników oraz identyfikacja ewentualnych barier w realizacji strategii.

Monitoring winien być realizowany na różnych poziomach:

1. Projekty i zadania operacyjne wynikające z kierunków działań – ocena realizacji poszczególnych działań w ramach wyznaczonych wskaźników kierunków działań.
2. Cele strategiczne i operacyjne – analiza spójności osiągniętych rezultatów z wyznaczonymi celami.

3. Ogólny program strategii – ocena całościowego wpływu działań na rozwój gminy.

Raporty monitoringowe powinny być przygotowywane w cyklach rocznych, a ich wyniki ujęte w Raporcie o Stanie Gminy Ożarów. Raporty te powinny zawierać:

- informacje o zrealizowanych działaniach i osiągniętych wskaźnikach,
- analizę wydatków przeznaczonych na realizację zadań,
- ocenę napotkanych trudności i propozycje rozwiązań.

Ewaluacja

Ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Ożarów obejmuje systematyczną ocenę jakości oraz wartości procesu i efektów wdrażania. Celem ewaluacji jest określenie trafności, skuteczności, efektywności, spójności i trwałości działań podejmowanych w ramach strategii.

Proces ewaluacji powinien być prowadzony w dwóch głównych etapach:

1. Ewaluacja on-going – przeprowadzana w trakcie wdrażania działań, pozwalająca na bieżącą analizę i wprowadzanie korekt.
2. Ewaluacja ex-post – realizowana po zakończeniu działań, mająca na celu podsumowanie osiągnięć i wyciągnięcie wniosków na przyszłość.

Wyniki ewaluacji będą należy wykorzystywać do:

- identyfikacji skutecznych działań oraz dobrych praktyk,
- wprowadzenia zmian w strategii w celu lepszego dostosowania do potrzeb gminy,
- budowy raportów ewaluacyjnych przedstawiających osiągnięcia i wnioski z realizacji strategii.

Współpraca w procesie monitoringu i ewaluacji

Monitoring i ewaluacja strategii należy realizować we współpracy z kluczowymi interesariuszami, w tym:

- mieszkańcami,
- przedsiębiorcami,

- organizacjami pozarządowymi,
- jednostkami pomocniczymi, takimi jak Sołtysi i Rady sołeckie.

Zaangażowanie interesariuszy w procesy ewaluacyjne pozwoli na uzyskanie bardziej kompleksowej oceny realizacji strategii oraz zwiększenie poczucia współodpowiedzialności za rozwój gminy.